

OPĆINA BAŠKA

PROGRAM UKUPNOG RAZVOJA OPĆINE BAŠKA 2015.-2020.

Općina Baška

Program ukupnog razvoja Općine Baška 2015.-2020.

NAČELNIK

mr.sc. Toni JURANIĆ

PREDsjEDNIK OPĆINSKOG VIJEĆA BAŠKA

Ivica JUNIČIĆ

Izrada:

- Riječka razvojna agencija Porin d.o.o.
- Radni tim za izradu PUR-a

Baška, 6. studenog 2015.

Sadržaj

1. Sažetak.....	3
2. Uvod	6
3 . Postavke izrade PUR-a	8
4. SWOT analiza	10
5. Strategija razvoja područja Općine Baška	11
5.1. Kratki osvrt na dokument Europa 2020	12
5.2. Kratki osvrt na Razvojnu strategiju Primorsko-goranske županije – u izradi	13
6. Razvojna vizija	13
6.1. Strateški ciljevi, prioriteti i mjere	14
6.1.1. Strateški ciljevi	15
6.1.2. Prioriteti.....	18
6.1.3. Mjere	24
6.2. Prioriteti i mjere za dostizanje ciljeva te definiranje korisnika, sredstava i pokazatelja	41
6.3. Usporedni prikaz strateških ciljeva i prioriteta s višom razinom strateških dokumenata	53
7. Razvojni pravci i projekti do 2020. godine.....	54
7.1. Analiza projekata	57
8. Financijski plan	58
8.1. Financiranje razvojnih projekata iz općinskog proračuna.....	59
8.2. Mogući izvori financiranja projekata	60
9. Provedba Programa ukupnog razvoja Općine Baška.....	655
10. Zaključak	68
11. Prilozi	69
11.1. Popis zaštićene prirodne i kulturne baštine.....	69
11.2. Popis udruga, poslovnih subjekata: trgovачkih društava i obrta.....	70
11.3. Popis članova Radnog tima za izradu PUR-a Općine Baška.....	71
11.4. Popis tablica, grafikona i shema.....	72
11.5. Popis literature.....	72
11.6. Popis kratica.....	73
11.7. O izrađivaču Programa ukupnog razvoja Općine Baška.....	74

1. Sažetak

Program ukupnog razvoja Općine Baška 2015.-2020. (u nastavku: PUR Baška) je temeljni planski dokument razvoja Općine Baška u kojem se određuju lokalni razvojni pravci uzimajući u obzir sva obilježja, prednosti i ograničenja kako bi se utvrdili ciljevi i prioriteti razvoja.

PUR Baška je izrađen u skladu sa usvojenom metodologijom izrade razvojnih strategija i operativnih razvojnih programa koji se temelji na strateškim smjernicama EU za razdoblje 2014.-2020. te još uvijek važećih Strategije regionalnog razvoja Republike Hrvatske 2011.-2013./2015. i Razvojne strategije Primorsko-goranske županije 2011.-2013./2015. te prostorno planskih dokumenata i drugih dokumenata Općine Baška.

Ciljanim planiranjem i upravljanjem u gospodarski razvoj, infrastrukturu i ljudske kapacitete stvaraju se preduvjeti za toliko potreban rast i razvoj u svim segmentima ljudskog djelovanja. Buduća ulaganja Općine Baška su usmjerena na maksimiziranje onih aktivnosti koje doprinose razvoju ruralnog, turističkog i poduzetničkog razvoja kako bi se novim ulaganjima postigao ugodan život svih stanovnika područja.

Kako bismo istaknuli resurse na području općine Baška te probleme s kojima se suočavamo u svakodnevnom životu i radu stanovnika izradila se Analiza stanja na području Općine Baška kao podloga za daljnju razradu PUR-a, a koji čini poseban separat. Osnovna se analiza odnosi se na razradu postojećeg stanja koja daje jasnu sliku o trenutnoj situaciji o prostoru, stanovništvu, tlu, prirodnim obilježjima, vodama, kulturnoj baštini, kvaliteti i stanju infrastrukture, gospodarstvu, zaštiti okoliša te problematiku područja. Ovaj dio poslužio je za utvrđivanje dalnjih koraka koji su vodili oblikovanju PUR-a Baške. Cjelokupni dokument PUR-a Baške sastoji se od već spomenute osnovne analize područja te strategije razvoja, prioritetnih projekata i mjera za razdoblje 2015.-2020., plana provedbe te evaluacije učinaka.

Prvi dio ovog dokumenta odnosi se na SWOT analizu za utvrđivanje snaga, nedostaka, mogućnosti i prijetnji kako bi se na temelju iznijetog definirali budući pravci razvoja.

Iz prethodne problematike i navedenih analiza razvila se vizija, strateški ciljevi i mjere PUR-a koji čine drugi dio dokumenta, a mogu se pratiti u skraćenom pregledu kako slijedi:

RAZVOJNA VIZIJA OPĆINE BAŠKE

**Na temeljima povijesti, kulturne i prirodne baštine, tradicije i održivog razvoja
postati vodeća turistička destinacija Jadrana
koja omogućuje visoku kvalitetu života za stanovništvo i goste.**

Strateški cilj 1: Razvoj poduzetništva temeljeno na znanju, inovaciji i tradiciji	
PRIORITETI	MJERE/AKTIVNOSTI
1. Razvoj poduzetničkih aktivnosti	1. Promocija poduzetništva za nova ulaganja 2. Razvoj uslužnih i drugih djelatnosti na prostornim planom predviđenim lokacijama 3. Stavljanje neiskorištene postojeće objekte u funkciju
2. Jačanje kapaciteta ljudskog potencijala	1. Dizanje kompetencija, vještina i znanja osoba za potrebe poduzetništva i turizma

3. Razvoj novih proizvoda i usluga	1. Stvaranje dodanih vrijednosti temeljenih na tradiciji i potrebama novih proizvoda i usluga
	2. Korištenje inovativnih i ICT rješenja u nove proizvode i usluge

Strateški cilj 2: Razvoj prepoznatljivog baščanskog turizma

PRIORITETI	MJERE/AKTIVNOSTI
1. Razvoj kapaciteta turističkog smještaja	1. Proširenje kapaciteta turističkih zona
	2. Podizanje kvalitete kapaciteta kampova
	3. Dizanje kvalitete turističkog smještaja
2. Razvoj kulturnog i vjerskog turizma	1. Pokretanje glagoljaškog centra
	2. Valorizacija mlinova, perila, mrgara, fontana, mošuna, arheoloških nalazišta te pomorske i ribarske tradicije u turističke svrhe
	3. Valorizacija etnografskog muzeja
	4. Valorizacija vjerskog turizma
3. Adrenalinski i naturalni turizam	1. Pokretanje vodenih i sportsko-zabavnih centara
	2. Izgradnja žičare
	3. Razvoj poučnih i eko staza
	4. Uređenje Vele plaže i drugih plaža
4. Zdravstveni turizam	1. Poticanje razvoja zdravstvenog turizma
5. Lovni turizam	1. Poticanje razvoja lovognog turizma
6. Producenje turističke sezone	1. Izrada raznih projekata za osnaživanje turističke ponude
	2. Poticajne mjere za baščanski turizam
	3. Informiranje i vidljivost

Strateški cilj 3: Resursi u funkciji zelenije i konkurentnije općine

PRIORITETI	MJERE/AKTIVNOSTI
1. Razvoj infrastrukture	1. Uređenje i rekonstrukcija prometnica
	2. Izgradnja Centralnog parkirališta Gruh i organizacija lokalnog eko prijevoza
	3. Razvoj komunalne infrastrukture
	4. Uređenje luke i izgradnje marina
	5. Uspostava trajektnih linija povezivanja s kopnom i otokom Rab
2. Očuvanje, zaštita i valorizacija prirodne, kulturne i tradicijske baštine	1. Uređenje područja toka Vele i Male Rike
	2. Pošumljavanje autohtonim sortama
	3. Poticanje na zakup državnog zemljišta u cilju očuvanja i uzgoja ljekovitog bilja, razvoja ovčarstva i sl.
	4. Obnova i zaštita kulturne baštine: mlinova, mrgara, perila i drugih objekata te arheoloških nalazišta te pomorske i ribarske tradicije
	5. Očuvanje i zaštita prirodne baštine
3. Razvoj poljoprivrednih aktivnosti	1. Izrada projekata navodnjavanja poljoprivrednih vrijednih površina
	2. Rješavanje vlasništva i okrupnjavanja Poljoprivrednog zemljišta
	3. Pokretanje uzgoja tradicionalnih kultura i ljekovitog bilja
	4. Korištenje otpadnog materijala u razvoj novih

	proizvoda
4. Izgradnja društvene infrastrukture	1. Rekonstrukcija i opremanje Područne osnovne škole
	2. Pokretanje projekata doma za starije osobe
	3. Pokretanje novih specijalističkih ambulanta
	4. Izgradnja sportske infrastrukture
5. Energetika i komunikacijske veze	1. Korištenje obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti
	2. Izgradnja širokopojasnog Interneta

Postavljenom vizijom i utvrđenim strateškim ciljevima, prioritetima i mjerama želi se temeljem postojićih resursa povjesne, kulturne, tradicijske i prirodne baštine te dosadašnjim razvojem postići dodatnu njihovu valorizaciju i daljnji održivi razvoj uz istaknuti turistički, poduzetnički i poljoprivredni razvoj s primjenom novih proizvoda i usluga za dobrobit stanovništva i gostiju.

Tako svaki prioritet uključuje mjere koje imaju opis, korisnike, moguće izvore financiranje te pokazatelje provedbe te su tablično prikazani po svakom strateškom cilju.

Treći dio sadrži Bazu razvojnih projekata, njihovu analizu te moguće izvore financiranja. Baza projekata će se nadopunjavati kako se budu isticale projektne ideje i razrađeni projekti koji su spremni za financiranje te potom i ostvarenje.

Provjeta PUR-a sadrži odgovornost, praćenje, vrednovanje, informiranost i izvešćivanje te čini četvrti dio ovog dokumenta.

PUR Baška izrađen je u suradnji s Riječkom razvojnom agencijom Porin d.o.o. i Radnim timom za izradu PUR-a koji su sačinjavali predstavnici tijela lokalne i mjesne samouprave i predstavnici stručnih institucija. Radi prikupljanja što kvalitetnijih informacija o stanju područja, interesima i razvojnim potrebama u lokalnoj zajednici, u izradu je bio uključen i širi krug lokalnih subjekata (poduzetnici, udruge, subjekti u turizmu i gospodarstvu, lokalni stanovnici).

PUR Baške je kreativan i kontinuirani proces te ga je potrebno ažurirati, stalno nadzirati i usmjeravati prema željenom cilju i definiranoj viziji. Kada bude poznato definirano urbano područje u koje će se uključiti Općina Baška, a prema budućoj strategiji razvoja tog područja, postoji mogućnost eventualnog usklađenja ovog PUR-a po potrebi.

2. Uvod

Republika Hrvatska (RH) prepoznala je potrebu definiranja politike regionalnog razvoja koja je sukladna praksi Europske unije (EU) za smanjivanje socijalnih i gospodarskih razlika pojedinih regija/područja, odnosno ekonomske i socijalne kohezije¹. Takva se politika regionalnog razvoja provodi pomoću različitih strukturnih i kohezijskih EU fondova s ciljem stvaranja bolje konkurentске sposobnosti regije/područja i standarda stanovništva.

Izgradnja sustava nacionalnog, regionalnog i lokalnog razvoja omogućuje:

- jasno definiranje potreba razvoja,
- usuglašavanje razvojnih prioriteta,
- razvijanje ideja i predlaganje projekata naročito za ulaganje javnih sredstava u pojedina područja iz lokalnih, regionalnih, nacionalnih i EU izvora.

Kako bi to postigli, izrađuju se strateški dokumenti navedenih razina kao instrumenata za provedbu zacrtanih prioriteta svake takve razine. Strateški dokumenti niže razine trebaju biti usklađeni s onima više razine.

Strukturiranost, sustavnost, usmjerenost k ciljevima, utemeljenost na pregovorima i koordinaciji, odlika je procesa strateškog planiranja. Strateško planiranje je način ponašanja i promišljanja, a cilj mu je organizirati budućnost.² Treba istaći da sam dokument nije cilj tog procesa već njegova efikasna i efektivna provedba.

Potrebno je naglasiti da je donesen novi Zakon o regionalnom razvoju RH³, temeljen na politikama regionalnog razvoja i urbanog područja i Uredbom broj 1301/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o Europskom fondu za regionalni razvoj. Obveza je tako zemalja članica da svoj razvoj usmjeruju za održivi urbani razvoj putem strategija. Strategijama se predviđaju integrirane mjere za suočavanje s ekonomskim socijalnim, okolišnim, demografskim i klimatskom izazovima. Time se jasno pokazuje potreba zemalja članica da prilagode nacionalne zakonodavne okvire i politike novim usmjerenjima kohezijske politike i korištenje fondova EU. Osim toga, treba zadovoljiti tri ključna cilja, a to su: smanjenje regionalnih razlika; osiguranje kvalitetnije utemeljenosti i povezanosti strateških ciljeva politike regionalnog razvoja s programskim podlogama za olakšanje planiranih specifičnih mjera i projekata za dostizanje strateških ciljeva regionalnog razvoja (uz smanjenje regionalnih nejednakosti i jačanje konkurentnosti); te osnažiti institucionalni okvir za planiranje i praćenje rezultata politike regionalnog razvoja.

Cilj je politike regionalnog razvoja doprinijeti društveno-gospodarskom razvoju RH u skladu s načelima održivog razvoja, stvaranjem uvjeta koji će svim dijelovima zemlje omogućavati jačanje konkurentnosti i realizaciju vlastitih razvojnih potencijala. Za postizanje takvog cilja

¹ Donošenjem prvog Zakona o regionalnom razvoju RH (NN 153/09), Strategije regionalnog razvoja RH 2011.-2013. te Pravilnika o obveznom sadržaju, metodologiji izrade i načinu vrednovanja županijskih razvojnih strategija (NN 53/10) pokrenut je sustavan proces strateškog planiranja razvoja na razini županija.

² Studija: Ocjena sustava strateškog planiranja i mogućnosti financiranja razvoja županija i lokalnih jedinica u kontekstu provođenja politike regionalnog razvoja Republike Hrvatske, Ekonomski institut Zagreb za Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, 2012.

³ Narodne novine broj 147/14

posebno se nastoji osigurati povezanost lokalnih i regionalnih razvojnih potreba s prioritetima središnje razine te ciljevima kohezijske politike EU, potpora slabije razvijenim područjima i otklanjanju uzroka razvojnih teškoća, mjere za ravnomjeran i održiv razvoj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprava u pograničnim područjima i investicijskih fondova EU namijenjenih regionalnom i urbanom razvoju.⁴

U novom prijedlogu Zakona o regionalnom razvoju uključuju se novi temeljni pojmovi koji u dosadašnjem Zakonu nisu bili uključeni ili nedovoljno pojašnjeni kao što su: lokalna akcijska grupa, lokalna razvojna agencija, nacionalni razvojni dokument, područja s razvojnim posebnostima, poslovi od općeg gospodarskog interesa, plan razvojnih programa, razvojni sporazum, razvojni projekt, regionalni indeks konkurentnosti, strategija razvoja urbanog područja i urbano područje.

Dosadašnjim se strateškim dokumentima kao što su Strategija regionalnog razvoja RH 2011.-2013. i Razvojna strategija PGŽ 2011.-2013. produžuje valjanost na 2015. godinu budući do sada nije izrađena nacionalna strategija regionalnog razvoja, a slijedom toga županijska razvojna strategija.

Bez obzira na nedostatak izrađenih navedenih strateških dokumenata više razine, mogu se izrađivati novi strateški dokumenti niže razine jer svaka jedinica lokalne samouprave treba utvrditi vlastite razvojne ciljeve kako bi ostvarila viziju budućeg razdoblja. Postoji Strategija Europa 2020 kao temeljni dokument koji trebaju slijediti sve članice EU pa je time olakšan rad na izradi novih strateških dokumenata. Temeljem takve situacije i nastojanja za postavljenjem vlastitih razvojnih ciljeva i projekata, Općina Baška pristupila je izradi vlastitog strateškog dokumenta, a to je Program ukupnog razvoja (PUR).

PUR je temeljni strateški dokument razvoja jedinica lokalne samouprave, izrađen u svrhu planiranja, provedbe, kontrole i ocjenjivanja ukupnog razvijenog vlastitog područja. PUR je svojevrsni vodič i okvir lokalnoj samoupravi u procesu razvoja koji treba slijediti u postavljenoj viziji i ciljevima budućeg razdoblja. Ukratko rečeno, općina preuzima odgovornost za gospodarski i društveni razvoj vlastitog područja. Nadalje, daje potencijalnim investitorima uvid u strategiju lokalne zajednice u koju žele ulagati, a za donatore je osnovni dokument na temelju kojega odlučuju o raspodjeli bespovratnih sredstava.

Novine iz Zakona o regionalnom razvoju RH odnose se na urbana područja radi učinkovitijeg planiranja, usklađivanja i provedbe politike regionalnog razvoja, a posebno njezine urbane dimenzije. Urbana se područja ustrojavaju kao urbane aglomeracije, veća urbana područja i manja urbana područja. Primjerice, jedna od urbanih aglomeracija je Rijeka, sa sjedištem u Rijeci. Takve aglomeracije utvrđuje ministar odlukom na temelju prijedloga grada, sjedišta urbane aglomeracije, koje općine i gradovi ulaze u njezin sastav.

Ustrojavaju se veća urbana područja i čine ih gradovi s više od 35.000 stanovnika, a koji nisu uključeni u urbane aglomeracije. Manja urbana područja su gradovi s manje od 35.000 stanovnika, a čija središnja naselja imaju više od 10.000 stanovnika i/ili su sjedišta županija. Navedena urbana područja mogu uključivati i susjedne jedinice lokalne samouprave ili njihove

⁴ Članak 2. Zakona o regionalnom razvoju RH.

dijelove (uz suglasnost njihovih predstavničkih tijela). U takvim slučajevima treba pratiti Lokalne akcijske grupe koje čine povezana područja više općina i gradova. Za urbana područja se također izrađuju njihove strategije, a nositelji njihove izrade su njihova središta (najveći po broju stanovnika). Zakon o regionalnom razvoju RH primjenjuje se od 1. siječnja 2015. godine. Očekuje se donošenje podzakonskih akata koji će regulirati pojedina pitanja za daljnje aktivnosti koje će dati raspoložive mogućnosti za stvaranje urbanih područja, izbor koordinatora, izradu strateških dokumenata i drugo potrebno.

Bez obzira na navedeno, Općina Baška treba pristupiti izradi vlastitog strateškog dokumenta kako bi spremnije dočekala promjene koje će se razvijati te mogla utjecati na potrebe budućeg razdoblja bez obzira koja budu utvrđena urbana i druga područja.

2.1. Postavke izrade PUR-a

Proces planiranja provodi se i ponavlja periodički kako bi se strateški razvoj mogao planski i usmjereno voditi prema zacrtanim ciljevima, a konceptualno dokument ima tri dijela:

- analizu postojećeg stanja po sektorima zaokružene SWOT analizom,
- strateško opredjeljenje u kojem se pobliže opisuju vizija i ciljevi nadovezujući se na strateške dokumente više razine,
- razvojne projekte koji su proizvod PUR-a definirajući njegovu izvedbu.

Što se tiče vremenskog obuhvata ovog strateškog dokumenta, potrebno je krenuti od postojećih EU strateških i programskih dokumenata koji su planirani za provedbu za novo razdoblje 2014.-2020. Poveznicu čini provedba EU programa i fondova kao mogućim izvorima financiranja projekata čime se još snažnije daje projekcija razvoja općine budući da nisu izrađeni novi nacionalni i regionalni strateški dokumenti. Ovdje se naglašava mogućnost financiranja onih razvojnih projekata koji su pripremljeni ili u visokom stupnju spremnosti kako bi temeljem Operativnih planova mogli koristiti EU fondove.

Dokumenti na kojima se temelji Program ukupnog razvoja Općine Baška su sljedeći:

- Kohezijske politike za razdoblje 2014. – 2020.,
- EUROPA 2020 – Europske strategije za pametan, održiv i uključiv rast,
- Sporazumom o partnerstvu 2014.-2020. između RH i EU za korištenje EU strukturnih i investicijskih fondova za rast i radna mjesta za razdoblje 2014.-2020. (ESI FONDOVI),
- Operativni programi 2014.-2020. Konkurentnost i kohezija, Učinkoviti ljudski potencijali, Program ruralnog razvoja RH za razdoblje 2014.-2020.
- Nacrt Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo 2014.-2020 te institucionalnog okvira za provedbe ESI fondova u RH u finansijskom razdoblju 2014.-2020.
- Pravilnici o prihvatljivosti izdataka za razdoblje 2014.-2020. daje se okvir za primjenu strateških odrednica i definiranje mogućih izvora financiranja razvojnih projekata.⁵
- Strategija regionalnog razvoja RH 2011.-2013./2015.,
- Razvojna strategija Primorsko-goranske županije 2011.-2013./2015.,

⁵ www.strukturnifondovi.hr

- Lokalna razvojna strategija LAG-a Bjeloglavi sup (sada je naziv LAG-a Kvarnerski otoci, a uskoro se očekuje izrada nove strategije)⁶,
- Prostorni plan Primorsko-goranske županije,
- Prostorni plan Općine Baška,
- prostorni planovi uređenja Općine Baška,
- ostali relevantni nacionalni strategije i programi.

Jedna od zadaća Razvojne strategije Primorsko-goranske županije 2011.–2013./2015. je povezivanje lokalnih i regionalnih razvojnih potreba s nacionalnim razvojnim prioritetima i EU, kao i s dostupnim europskim i nacionalnim finansijskim sredstvima i propisima koji reguliraju njihovo korištenje.

Cilj je politike regionalnog razvoja pridonijeti društveno-gospodarskom razvoju RH, u skladu s načelima održivog razvoja, stvaranjem uvjeta koji će svim dijelovima zemlje omogućavati jačanje konkurentnosti i realizaciju vlastitih razvojnih potencijala. Strateški dokumenati, županijska strategija razvoja i strategija razvoja urbanog područja, čine planske dokumente politike regionalnog razvoja koji se donose za sedmogodišnje razdoblje u skladu s višegodišnjim finansijskim okvirom kohezijske politike Europske unije. Polazište za njihovu izradu su nacionalni razvojni dokumenti i prostorni planovi, a donose se u skladu s načelom partnerstva i suradnje nakon prethodno pribavljenog mišljenja partnerskog vijeća za predmetna područja. Plan razvojnih programa koji jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave donose sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje proračun mora biti u suglasju sa razvojnom strategijom.

Donošenjem i utvrđivanjem prostornih planova Općine Baška formiraju se lokacije na kojima se odvijaju gospodarske, turističke, sportsko-rekreativne djelatnosti bitne za razvoj ovog područja. Privlačenjem domaćih i stranih ulagača i traženjem izvora financiranja ostvaruje se realizacija predloženih i odobrenih projekata koji izravno utječu na razvoj područja i pokazatelje rasta i razvoja.

Cilj ovog strateškog dokumenta je povezivanje postojećih i budućih razvojnih projekata koji su realno postavljeni i izvedivi uvažavajući mogućnosti gospodarskog razvoja područja.

Vizija usmjerena prema turističkom razvoju općine kao najvažnije prisutne djelatnosti kao i na ostale djelatnosti koje mogu doprinijeti stvaranju novih proizvoda i usluga za turizam i druge djelatnosti.

Indeks razvijenosti svrstava općinu u V. kategoriju⁷ razvijenosti što nešto smanjuje mogućnost dobivanja EU i nacionalnih izvora sredstava, no, obzirom na njen smještaj na otoku, može dati i određene prednosti. Indeks razvijenosti čini izračun na bazi osnovnih pokazatelja kao što su prosječni dohoci per capita, prosječni izvorni prihodi per capita, prosječna stopa nezaposlenosti, kretanje stanovništva i udio obrazovanog stanovništva od 18 do 64 godine starosti.

⁶ Prema novo objavljenim mjerama iz Programa ruralnog razvoja RH za razdoblje 2014-2020., svaki LAG može se prijaviti za sredstva za izradu nove lokalne razvojne strategije, Mjera 19.1. LEADER – CLLD-a (Community Led Local Development – lokalni razvoj pod vodstvom zajednice).

⁷ Odluka o razrstanjanju jedinica lokalnih i područnih (regionalnih) samouprava prema stupnju razvijenosti (NN broj 158/13)

Prilikom izrade ovog dokumenta formiran je radni tim za izradu PUR-a, uvažene su željene smjernice lokalne samouprave za određivanje lokalnih ciljeva te se slijedila zadana metodologija za utvrđivanje pristupa izradi ukupnog razvoja. Strateški razvoj proizašao je iz brojnih prijedloga i rasprava radnog tima, prijedloga i sugestija nastalih u tijeku izrade.

4. SWOT analiza

Nije još uvijek poznata metodologija izrade novog nacionalnog strateškog dokumenta za novo razdoblje od strane Ministarstva regionalnog razvoja i europskih fondova pa se prema dosadašnjoj praksi, za potrebe PUR-a Općine Baška izradila SWOT analiza. To je najpoznatija metoda koja se koristi za analizu stanja. Riječi Strengths, Weaknesses, Opportunities i Threats tvore akronim SWOT, a označavaju snage, slabosti, prilike i prijetnje. SWOT analiza Općine Baška je kvalitativna analitička metoda kojom se stupnjevanjem elemenata u okviru četiri polja analize – snage, slabosti, prilike i prijetnje – procjenjuju jake i slabe strane, te pogodnosti i problemi razmatranog predmeta. U većini slučajeva snage i slabosti predstavljaju interne karakteristike, dok prilike i prijetnje dolaze iz okruženja. Tako snage i slabosti Općine Baška te prilike koje ima ili prijetnjama koje se pokazuju, pretpostavljaju aktivnosti na njihovom angažiranju ili otklanjanju, korištenju ili izbjegavanju. No, u posljednje vrijeme sve je više prisutna izjednačenost argumenata navedenih četiriju elemenata i svaki od njih ima i vanjskih i internih utjecaja te se međusobno isprepliću.

SWOT analiza je temeljena na nalazima osnovne analize na baščanskom području i njenog šireg okruženja, trendovima i razvojnim pokazateljima, raznih podataka nadležnih institucija. U njezinoj izradi sudjelovali su predstavnici radnog tima koji su iskazali problematiku općinskog područja i predložili moguća rješenja za mjere/aktivnosti koje su u nastavku opisane.

Snage, nedostaci, mogućnosti i prijetnje prikazane su kako slijedi:

SNAGE	NEDOSTACI
Razvijen turizam	Nedostatak mlađih stručnih ljudi
Blizina emitivnih tržišta	Divlja izgradnja na poljoprivrednom zemljištu
Ekološka sačuvanost područja	Nerazvijene poljoprivredne aktivnosti
Povoljni klimatski uvjeti	Neiskorištenost postojećih poslovnih objekata
Povjesno, kulturno i tradicijsko nasljeđe	Nedostatna prometna infrastruktura
Pozicioniranost na turističkom tržištu	Nedostatak direktnih trajektnih linija
Bogatstvo raznolikosti	Nedostatak parkirnih mesta
Raznolikost ponude	Nedovoljni turistički proizvodi i usluge
Visoka svijest o potrebi zaštite okoliša	Nedostatak sportskih sadržaja
Kultura stanovništva	Nedostatan kapacitet Vele plaže
Kvaliteta smještajnih jedinica	Nedostatak kulturnih projekata u svrhu daljnog razvoja turizma
Tradicija u turizmu	Nedostatak zabavnih sadržaja
	Nedostatak sadržaja na plaži
	Nedostatna promocija i organizacija prodaje privatnog smještaja
	Nedostatak stalnih stručnih radnih mesta

	Nedostatak sadržaja za kućne ljubimce Nedostatak lokalnih poticajnih mjera
MOGUĆNOSTI	PRIJETNJE
<p>Stvaranje jedinstvene turističke ponude uključivanjem svih resursa, kulturne, prirodne, tradicijske baštine te kombinacijoma sa outdoor aktivnostima i zdravstvenim i lovnim turizmom</p> <p>Dizanje kategorije turističkih kapaciteta i dobivanje certifikata kvalitete</p> <p>Razvoj dodatne signalizacije za outdoor aktivnosti i druge potrebe za turizam</p> <p>Razvoj novih proizvoda i usluga baziranih na inovacijama i ICT</p> <p>Producenje sezone oblikovanjem novih turističkih proizvoda (indoor i outdoor programi, novom segmentacijom turizma)</p> <p>Korištenje mogućih poticajnih mjera za ugostiteljske i smještajne objekte</p> <p>Razvoj plažnih segmenata i ponude na plažama</p> <p>Tematizirati i kategorizirati plaže</p> <p>Razvoj sadržaja za djecu</p> <p>Razvoj nautičkog turizma uređenjem luke i operativne obale te izgradnjom marine</p> <p>Razvoj i brendiranje ugostiteljske ponude, naročito gastro i eno ponude</p> <p>Očuvanje i korištenje raznih kulturnih objekata za turističku ponudu</p> <p>Korištenje postojećih resursa u stvaranju novih proizvoda i usluga</p> <p>Razvoj poljoprivrednih aktivnosti</p> <p>Razvoj turističke infrastrukture i signalizacije</p> <p>Jačanje ljudskih potencijala za potrebe poduzetništva i turizma</p> <p>Podrška Općine u očuvanju deficitarnih zanimanja i poticanju novih zanimanja za potrebe turizma</p>	<p>Starenje stanovništva</p> <p>Nekontrolirana gradnja s posljedicom devastacije prostora</p> <p>Nedostatak raznih izvora za financiranje raznih projekta</p> <p>Prometna izoliranost</p> <p>Odlazak mladih zbog nemogućnosti zapošljavanja</p> <p>Preizgrađenost prostora, smanjenje kvalitete ponude, masovnost i sl.</p> <p>Nedostatak specijaliziranih sadržaja i usluga, kao trgovina za kampove, servisiranje, prodaje i sl.</p>

5. Strategija razvoja područja Općine Baška

Ciljanim planiranjem i ulaganjem u neposredni gospodarski i turistički razvoj, te posrednim i neposrednim ulaganjem u nove proizvode i usluge stvaraju se preduvjeti za značajniji gospodarski rast i razvoj na području općine Baška.

Paralelno s gospodarskim i turističkim razvojem dodatno se poboljšava kvaliteta života i zadržavanje domicilnog stanovništva te gostiju. Dobivanje novih znanja i vještina ljudskih resursa, omogućava lakše razumijevanje i postizanje postavljenih ciljeva te usmjerava da se dostupni resursi općine koriste i usmjeravaju na nove inicijative koje će utjecati na razvoj. Primjena informacijsko-komunikacijske tehnologije u novim proizvodima i uslugama dat će

novu dodanu vrijednost što je dobra podloga za uspješno djelovanje te stvaranja mogućnosti za ulaganja i ugodan život.

Dakle, cilj je ovog PUR-a dati odrednice budućeg djelovanja kako bi se podigao gospodarski i turistički razvoj područja općine Baška te konkurentna sposobnost gospodarskih subjekata za bolje pokazatelje razvoja samog područja i doprinosa razvoju Županije i RH. Jednako tako, usklađen je s postojećom višom razinom strateških dokumenata koji dodatno potvrđuju željeni pravac razvoja. Radi toga se u sljedećim točkama daje kratki osvrt na važne strateške dokumente koje treba slijediti kako bi se bolje uočilo što se želi postići strateškim planiranjem, odnosno ovim PUR-om.

5.1. Kratki osvrt na dokument Europa 2020

Strategija Europa 2020 je krovna europska strategija za ostvarivanje **pametnog, održivog i uključivog rasta** za buduće razdoblje kojom se nastoji premostiti postojeća gospodarska kriza prisutna širom Europe te poticati konkurentnost i zaposlenost. Strategija adresira nedostatke postojećeg modela rasta i nastoji stvoriti uvjete za drugačiju vrstu rasta koji je pametan, više održiv i uključiv, a za doprinos održivoj budućnosti europskih zemalja članica EU. Pametni rast se temelji na razvoju ekonomije uz korištenje znanja i inovacija. Održiv rast promiče ekonomiju učinkovitijeg iskorištavanja resursa, osvješteniji i konkurentniji pristup rješavanju problema. Uključiv rast njeguje ekonomiju s visokom stopom zaposlenosti pridonoseći društvenoj i teritorijalnoj povezanosti.

Globalni rast otvorit će nove mogućnosti za europske izvoznike te konkurentni pristup ključnim uvozima. Ulaskom u EU i sudjelovanjem u otvorenim tržištima širom svijeta, Hrvatska pridonosi poticanju rasta europske ekonomske politike kroz koordinaciju trgovinske i međunarodne makroekonomske politike, ali i vanjske aspekte naše unutarnje politike (energetika, transport, poljoprivreda, istraživanje, razvoj).

Europsko vijeće predlaže pet mjerljivih EU ciljeva do 2020. godine koji se trebaju pretvoriti u nacionalne ciljeve za: zapošljavanje, istraživanje i inovacije, klimatske promjene i energetiku, obrazovanje i rješavanje pitanja siromaštva, te pri tome zastupati Kohezijsku politiku.

Jednako tako, Europa 2020 dala je određene smjernice odnosno "vodeće inicijative" ("flagship initiatives") koje treba slijediti:

- 1. Unija inovacija** za preusmjeravanje politike istraživanja, razvoja i inovacija na nove izazove društva (klimatske promjene, energetska i resursna učinkovitost, zdravlje, demografske promjene); ojačati veze u inovacijskom lancu (od istraživanja do komercijalizacije).
- 2. Mladost u pokretu** za jačanje privlačnost europskog visokog obrazovnog sustava, podizanje kvalitete obrazovanja i usavršavanja u EU; promoviranje mobilnost, unapređivanje mogućnosti zapošljavanja mladih.
- 3. Europska digitalna agenda** za trajno unapređivanje gospodarske i socijalne koristi na digitalnom unutarnjem tržištu (brzi i ultra brzi Internet, širokopojasni pristup, pristup većim internetskim brzinama).

- 4. Resursno učinkovita Europa** za podupiranje prijelaza na resursno učinkovitu, nisko-ugljičnu ekonomiju, uz smanjivanje emisija CO₂; unapređivanja konkurentnosti i energetske sigurnosti.
- 5. Industrijska politika za globalizacijsku eru** za usmjeravanje elemenata rastućeg međunarodnog vrijednosnog lanca od pristupa sirovinama k uslugama dorade i održavanja.
- 6. Agenda za nove vještine i poslove** za stvaranje uvjeta za moderniziranje tržišta rada, povećanje stope zapošljavanja i osiguranje funkcioniranja socijalnih modela.
- 7. Europska platforma protiv siromaštva** za osiguravanje gospodarske, socijalne i teritorijalne kohezije; jačanje svijesti i unapređenje temeljnih ljudskih prava osoba suočenih sa siromaštvom i socijalnom isključenosti, osiguravanje aktivnog sudjelovanja u društvu

Obzirom da nije donijeta nacionalna strategija do 2020. godine koja treba obuhvatiti ostvarenja nacionalnih ciljeva i ekonomskog razvoja, oslanjamo se na EU Strategiju 2020 u kojoj su iskazani prioriteti, glavni ciljevi i sedam predvodničkih inicijativa unutar prioritetnih tema koje trebaju slijediti sve članice EU u svojim strateškim dokumentima.

5.2. Kratki osvrt na Razvojnu strategiju Primorsko-goranske županije – u izradi

Razvojna strategija Primorsko-goranske županije 2015.-2020. je u izradi te je u dosadašnjem radu predstavljena radna vizija s prijedlogom strateških ciljeva koji su prihvaćeni od strane Partnerskog vijeća Primorsko-goranske županije. Cjeloviti prijedlog strategije treba potom biti prihvaćen na nadležnom županijskom tijelu. Kao ključni razvojni županijski dokument koji svojom strukturom i sadržajem treba uskladiti lokalne, regionalne i nacionalne te EU razvojne ciljeve, potrebe i finansijske okvire, predstavljena je sljedeća vizija:

Primorsko-goranska županija je konkurentna, održiva i društveno pravedna regija poželjna za život i rad.

Postavljeni su i utvrđeni sljedeći strateški ciljevi:

1. Konkurentno i održivo gospodarstvo,
2. Jačanje regionalnih kapaciteta i ravnomjeran razvoj,
3. Razvoj ljudskih potencijala i povećanje kvalitete života.

Utvrđeni strateški ciljevi PUR-a Baške trebaju biti usklađeni s županijskim ciljevima te s ostalima iz strateških dokumenata više razine.

6. Razvojna vizija

Realnom i koherentnom vizijom se formuliraju gospodarski, društveni i ekološki aspekti budućeg razdoblja kroz koju se jasno utvrđuju glavni razvojni ciljevi i očekivani rezultati. Ona predstavlja prvu komponentu strategijskog upravljanja, a kako daje sažeti prikaz budućeg željenog stanja na području općine Baška, pojavljuje se kao polazište i odredište u procesu

strateškog planiranja i u implementaciji strateškog plana, smjer i putokaz kojim putem treba krenuti, da bi se u definiranom razdoblju stiglo na odredište.

Vizija područja općine Baška usmjerena je prema razvoju koji se temelji na bogatoj kulturno-povijesnoj i tradicijskoj te atraktivnoj prirodnoj baštini kao resursa za razvoj turizma, poljoprivrede i poduzetništva. Utvrđena rješenja trenutnog stanja na općinskom području proizašla su iz rasprave sudionika izrade ovog dokumenta. Temeljem navedenog, a uzimajući rezultate osnovne analize, SWOT analize, razvojnih trendova te iznijetim idejama o budućnosti općine, definirana je sljedeća razvojna vizija:

RAZVOJNA VIZIJA OPĆINE BAŠKE

**Na temeljima povijesti, kulturne i prirodne baštine, tradicije i održivog razvoja
postati vodeća turistička destinacija Jadrana
koja omogućuje visoku kvalitetu života za stanovništvo i goste.**

Općina Baška čini područje koje raspolaže vrijednim resursima kad je riječ o povijesnoj, kulturnoj i tradicijskoj te prirodnoj baštini. Provođenje procedura dodatne zaštite i valorizacije kulturne i tradicijske baštine ima veliki razvojni potencijal i daljnju održivost.

Stvaranjem preduvjeta za daljnji razvoj turizma, poljoprivrede i poduzetništva, u jednom sinergijskom djelovanju, omogućuje se stvaranje dodane vrijednosti proizvoda i usluga, za što postoje značajni kapaciteti, a to su turistički resursi i stanovništvo u okruženju snažne turističke destinacije otoka Krka, Kvarnera i Jadrana. Time se destinacija Baška pozicionira kao vodeća destinacija Jadrana. Dodatne napore za daljnji razvoj turizma treba staviti na uređenje plaža, razvoju cikloturizma, dizanju kvalitete turističkog smeštaja te produljenje turističke sezone.

U takvom okruženju, prioritet mora biti visok životni standard svih stanovnika Općine vodeći računa o svim aspektima – komunalnoj opremljenosti i društvenoj te prometnoj infrastrukturi. To će osjetiti i gosti koji dolaze na ovo područje.

Općina Baška je time dodatno istakla svoje resurse za njihovo stavljanje u funkciju te oni čine temeljnu okosnicu dalnjeg održivog razvoja.

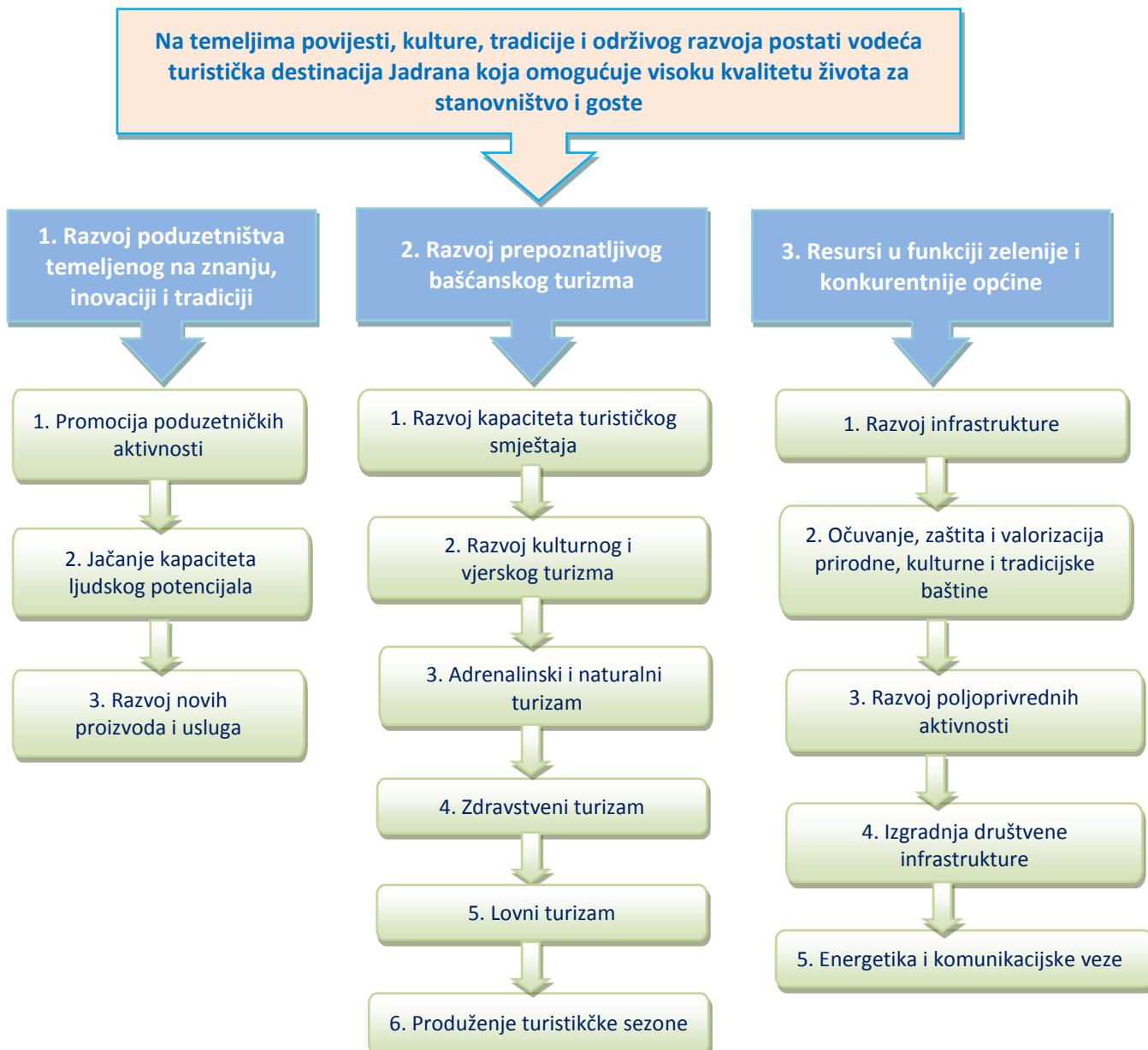
6.1. Strateški ciljevi, prioriteti i mjere

Strateški ciljevi nastali su kao rezultat vizije budućeg razvoja, analize stanja, ključnih problema i SWOT analize. Iz rasprave Radnog tima istaknute su prednosti i snage koje treba pojačati i bolje iskoristiti, koje ključne probleme i slabosti treba prevladati i kako to postići. Sadrže konzistentan i sažeti opis namjeravanih ishoda s jasno izraženim i mjerljivim postignućima koja proizlaze iz vizije.

Prema iznijetoj viziji budućeg razdoblja proizlaze tri strateška cilja: razvoj poduzetništva temeljenog na znanju, inovaciji i tradiciji; razvoj prepoznatljivog baščanskog turizma; te resursi u funkciji zelenije i konkurentnije općine. Navedeni utvrđeni strateški ciljevi imaju svoje prioritete, a oni svoje mjere.

Na sljedećoj shemi, mogu se pratiti strateški ciljevi i njihovi prioriteti.

Shema 1: Vizija, strateški ciljevi i prioriteti

6.1.1. Strateški ciljevi

Strateški ciljevi sadrže konzistentan i sažeti opis namjeravanih ishoda s jasno izraženim i mjerljivim postignućima koja proizlaze iz vizije.

Strateški ciljevi su postavljeni na način da poštuju načela SMART analize, odnosno da budu mjerljivi radi njihove ostvarljivosti, jasno formulirani, sveobuhvatni, društveno i okolišno prihvatljivi te da doprinose dodatnom razvoju prostora područja općine, s određenim rokom ostvarenja, međusobno sukladni, takvi da pridonose razvoju općine koji je određen vizijom te sukladni ciljevima viših razina strateških dokumenata. Sadrže prioritete te mјere provedbe koji su rezultat potreba i iskazanih problema u SWOT analizi.

Strateški su ciljevi općine Baška usklađeni su s dosadašnjom Lokalnom razvojnom strategijom LAG Bjeloglavi sup 2013.-2017. (uz napomenu da LAG nosi novo ime LAG-a Kvarnerski otoci, a pokrenuti su procesi za izradu nove strategije), Razvojnom strategijom Primorsko-goranske županije 2011.-2013./2015., Strategijom regionalnog razvoja RH 2011.-2013./2015. Pored ostalih nacionalnih strateških dokumenata, usklađenost postoji i sa Strategijom EUROPA 2020, dokumenta koje trebaju slijediti sve članice EU.

Shema predloženih strateških ciljeva daje se u nastavku kao i njihov opis.

Shema 2: Strateški ciljevi

Istaknuti najvažniji ciljevi razvoja općine postižu se kroz programe i projekte, a često se prepoznaju na temelju ključnih problema.

U nastavku su opisi **strateških ciljeva**.

Strateški cilj 1: Razvoj poduzetništva temeljeno na znanju, inovaciji i tradiciji

Razvoj poduzetništva pokazuje razinu razvoja općine pa je opći cilj poticati aktivnosti malog i srednjeg poduzetništva i njegovo promicanje u svim područjima ljudskih aktivnosti. Raspoloživi resursi, kao što su turistička infrastruktura, razne poticajne aktivnosti, tradicionalne djelatnosti, znanje i stručnost poslovnog i institucijskog sektora, omogućuju razvoj poduzetničkih inicijativa i poduhvata za sve postojeće i nove poduzetnike.

Razvoj novih proizvoda i usluga uz širenje tržišta omogućuje stvaranje bolje konkurentne sposobnosti samih gospodarskih subjekata pa tako i cijelog područja. Osiguravanje povoljnih uvjeta poslovanja gospodarskih subjekata i korištenje pogodnih uvjeta ulaska u postojeće i novo pripremljene lokacije unutar poslovnih zona omogućuje poduzetnicima povoljnu infrastrukturu koju će pripremiti javni i/ili privatni sektor.

U cilju što bolje konkurentnosti i stvaranja novih proizvoda i usluga za razvoj, neophodna je primjena novog znanja, inovacija i tradicije te njihovo međusobno sinergijsko djelovanje. Kako bi se navedeno moglo postići potrebno je imati kvalitetan i educiran ljudski potencijal koji će ostvariti sve razvojne ciljeve. Stoga treba osnažiti ljudskih potencijala tamo gdje je najpotrebniji za daljnji razvoj poduzetničkog i turističkog područja općine. Od najmlađih stanovnika pa nadalje potrebno je utjecati i promovirati područje sa svojim resursima za buduće moguće korištenje i djelovanje.

Primjenjujući postulate cjeloživotnog učenja kroz kontinuiranu primjenu za sve ciljne skupine očekuje se korištenje kulturne i prirodne baštine, njihovo očuvanje i eksploraciju na adekvatan način. Upravo s novim znanjima i vještinama stvaraju se mogućnosti za nove aktivnosti u tu svrhu. Transfer znanja i razmjena dobrih praksi s drugim domaćim i stranim općinama i institucijama dodatno će doprinijeti jačanju ljudskih kapaciteta. Prateći potrebe raznih ciljnih skupina, posvetit će se dodatna pozornost na stvaranje i razvoj društvenog i kulturnog poduzetništva.

Strateški cilj 2: Razvoj prepoznatljivog baščanskog turizma

Turizam je od izuzetne važnosti za razvoj područja općine Baška. Turistička ponuda Baške ima svoju prepoznatljivost, no cilj je nametnuti se kao vodeća destinacija Jadrana koristeći postojeće prirodne, kulturno-povijesne i tradicijske resurse što podrazumijeva razvoj i repozicioniranje prepoznatljivog baščanskog turizma primjenom načela koorporativnog upravljanja odnosno povezivanja svih nositelja turističke ponude (tzv. destinacijski menadžment kompanije/destinacije).

U tom cilju, a za daljnje potrebe baščanskog turizma, najveći se naglasak stavlja na uređenje i nove sadržaje na plažama, posebno Vele plaže i njezine kapacitiranosti, dalnjeg razvoja cikloturizma, dizanje kvalitete turističkog smještaja te produljenje turističke sezone.

Postojeće turističke zone i njihove kapacitete potrebno je podignuti prvenstveno kvalitativno te manje kvantitativno. Naglasak se stavlja na kapacitete kampova.

Nameće se razvoj održivog, odgovornog i visokokvalitetnog turizma koji podrazumijeva dodatnu turističku segmentaciju kao što je kulturni, vjerski, adrenalinski, naturalni, zdravstveni i lovni turizam. Valorizacija kulturno-povijesne i tradicijske baštine se nameće kao primarni cilj koji se treba pojedinačno razvijati. Dodatno, uz takve selektivne oblike turizma povezuje se i ostala gastro i eno, eko ponuda. Takvo objedinjavanje turističkih proizvoda i segmentacija turističkog tržišta omogućuje bolje razumijevanje potreba i želja gostiju i uočavanje osobnih, situacijskih i biheviorističkih značajki segmenta. Na taj se način mogu turistički proizvodi prilagoditi željama i potrebama određenoga tržišnog segmenta.⁸ Takva segmentacija turizma uz stvaranje novih sadržaja u jedinstvenoj turističkoj baščanskoj ponudi omogućuje produljenje turističke sezone. Lokalnim poticajnim mjerama treba dodatno poduprijeti navedeni razvoj turizam i za produljenje turističke sezone. Izradom novih projekata, naročito EU projekata i traženje izvora njihova financiranja omogućit će se stvaranje preduvjeta za razvoj novih proizvoda i usluga te dodatnu kvalitetu uključujući sve turističke nositelje.

⁸ Marija Dragičević, Neuronske mreže i analitički hijerarhijski proces u segmentaciji turističkog tržišta, Ekonomski misao praksa, Godina XV (2006), Br. 1, (81-98)

Aktivnostima kojima se dodatno stvara imidž destinacije te usmjerava prema jedinstvenim turističkim sadržajima na području Baške istaknut će se putem turističke vidljivosti i informiranja. Time se otkriva sveukupna turistička ponuda Baške kako bi gosti mogli izabrati baš ovu destinaciju za zadovoljavanje traženih doživljaja, zadovoljstva i emocija aktivnog odmora. Navedeno će se ostvariti korištenjem raznih medija kako bi se informiralo o destinaciji Baške, a ona bila izborom i odredište gostiju.

Razvoj baćanskog turizma će se temeljiti na načelima održavog razvoja što predstavlja ekološku, sociokulturalnu, ekonomsku i tehnološku održivost uvažavajući pri tome lokalne specifičnosti i ograničenja.

Strateški cilj 3: Resursi u funkciji zelenije i konkurentnije općine

Za stavljanje svih resursa u funkciju, u cilju postizanja zelenije i konkurentnije općine, potrebno je razviti infrastrukturu kojom će se rekonstruirati prometnice, izgraditi parkirna mjesta, organizirati eko lokalni prijevoz, unaprijediti komunalna i druga infrastruktura te postojeća ponuda luke i izgraditi marina. Uspostava trajektnih linija za direktno povezivanje Baške s kopnom (Senj) te dalje s ostatkom nacionalnog teritorija te otokom Rabom (Lopar) je nužno kako bi se stanovništvu i gostima omogućila bolja prometna dostupnost području.

Očuvanju, zaštiti i eksploataciji postojeće prirodne i kulturne baštine treba pristupiti pažljivo, a njihovim korištenjem postići daljnji razvoj turizma i poduzetništva općenito. Pažljivo upravljanje takvih resursima omogućit će daljnju održivost cijelog područja.

Do sada zapostavljenu poljoprivrednu djelatnost treba revitalizirati, a dodatnim aktivnostima postići rješavanje osnovnih problema vlasništva zemljišta i njegovog okrupnjavanja. Jedino na takav način moguće je pokrenuti poljoprivredne aktivnosti kako bi nastali proizvodi mogli naći tržište prvenstveno lokalnom turizmu i stanovništvu.

Postojeća društvena infrastruktura, primjerice područna osnovna škola čija je rekonstrukcija i dogradnja pri kraju, čini važan čimbenik osnovnog obrazovanja djece. Nove potrebe se iskažuju s izgradnjom infrastrukture koja se odnosi na dom za starije osobe te sportske sadržaje. Za brigu oko zdravlja stanovništva, potrebno je organizirati specijalističke ambulante.

Za osiguranje dovoljnih količina energenata, a koristeći prirodni izvor energije, planira se izgradnja solarne energane kao dio je razvoja obnovljivih izvora energije županije općenito.

U korištenju novih tehnologija i stvaranju novih proizvoda i usluga potrebno je izgraditi širokopojasni Internet na području općine čime se podiže konkurentnu sposobnost područja.

6.1.2. Prioriteti

Prioriteti proizlaze iz vizije i strateških ciljeva te pri njihovom određivanju valja uzeti u obzir potporu i ograničenost resursa. Dodatno je važno imati na umu ravnotežu koju treba usposobiti

taviti između prioriteta kojima je cilj razviti gospodarsku i turističku infrastrukturu i onih kojima je cilj razviti ljudske potencijale.

Za svaki strateški cilj određeni su prioriteti pa se u nastavku daje kratki njihov opis.

Slijedi opis **prioriteta** po strateškim ciljevima.

Strateški cilj 1: Razvoj poduzetništva temeljeno na znanju, inovaciji i tradiciji

1. Razvoj poduzetničkih aktivnosti

U cilju dodatnog razvoja poduzetništva potrebno je neprestano provoditi promociju potencijala na području općine kako bi se privukla nova ulaganja domaćih i stranih dionika. Istaknuti svoje resurse koji omogućuju razvoj poduzetništva provodit će se organizacijom raznih događaja za privlačenje ulagača, prezentiranjem potencijala općine, štampanjem raznih tiskanih materijala i izradom web članaka.

Neiskorišteni poslovni objekti i poslovne zone treba staviti u funkciju poticanjem prvenstveno domaćih poduzetnika radi razvoja novih usluga i proizvoda potrebnih na području općine, a koji do sada nisu bili prisutni.

Za razvoj poduzetničkih aktivnosti mogu se koristiti razni poticaji i izvori financiranja svih razina (međunarodni, EU, nacionalni, regionalni i lokalni).

Strateški cilj 1: Razvoj poduzetništva temeljeno na znanju, inovaciji i tradiciji

2. Jačanje kapaciteta ljudskog potencijala

Temeljna znanja dobivaju se putem obrazovnog sustava, a ostale kompetencije i vještine neformalnim obrazovanjem. Kontinuirano provođenje cjeloživotnog učenja ljudskog potencijala svih ciljnih skupina omogućuje da se od najmlađe do najstarije populacije potiče prihvatanje znanja i vještina koje će moći koristiti kako u radnom tako i u privatnom okruženju. Time se podiže konkurenta sposobnost najvažnijih djelatnosti na području općine, a to su poduzetništvo i turizam.

Strateški cilj 1: Razvoj poduzetništva temeljeno na znanju, inovaciji i tradiciji

3. Razvoj novih proizvoda i usluga

Razvoj poduzetništva i konkurentna sposobnost nekog područja ovise o mogućnostima koje stoje na raspolaganju od strane raznih poticajnih i drugih institucija od nacionalne do lokalne

razine prema poduzetnicima i onima koji to žele postati. Stoga poticanje na pokretanje poduzetničkih aktivnosti prema svim ciljnim skupinama je važan element odnosno preduvjet razvoja poduzetništva. Prepoznavanjem i izborom poslovnih aktivnosti koje treba razviti u okruženju općine, a korištenjem postojećih resursa, tradicijskih djelatnosti, novih trendova, inovativnih i ICT rješenja te drugog, determinirat će razvoj novih proizvoda i usluga. Za to je potreban ljudski potencijal koji posjeduje znanje i vještine, poznaje potrebe okruženja, poznaje tradiciju kraja, uočava nedostatke itd.

Stvaranjem novih proizvoda i usluga u okruženju omogućuje se dodana vrijednost potrebna za bolju konkurentnost cijelog područja i gospodarskih subjekata.

Strateški cilj 2: Razvoj prepoznatljivog baščanskog turizma

1. Razvoj kapaciteta turističkog smještaja

Dosadašnji smještajni kapaciteti na području Baške su kvalitetni, no potrebno je ukupne smještajne kapacitete podići na veću razinu podizanjem kategorije tamo gdje još nije postignuta. Cilj je repozicioniranje smještajnih kapaciteta što ne znači isključivo povećanje smještajnih jedinica, posebice kod privatnog smještaja. Određenim mjerama motivirati iznajmljivače i usmjeriti ih specijaliziranoj ponudi (Bed&Breakfast), uključivanjem u program za ostvarenje oznaka Kvarner family, Hike Family, Bike Family, Pet Friendly, te razviti obiteljske hotele, heritage hotele i drugo.

Dodatni se napori trebaju usmjeriti na podizanje kvalitete kampova te obogaćivanje ponude u njima (wellness, bazeni, sadržaji za djecu i sl.). Povećanjem kategorije smještajnih kapaciteta u kampovima smanjuje se broj jedinica u kampu, no po kamp prikolici se povećava površina, mobilhome sa okućnicama i dr.

Daljnji razvoj turizma na području Baške moguć je na lokalitetima gdje postoji mogućnost proširenja kapaciteta čime će se omogućiti i ciljano povećanje kvalitete smještaja.

Strateški cilj 2: Razvoj prepoznatljivog baščanskog turizma

2. Razvoj kulturnog i vjerskog turizma

Kako bi se polučila raznovrsnost turističke ponude potrebno je razviti segmentirani turizam. Baška je prepoznatljiva kao odmorišno i obiteljsko turističko okruženje. Stoga daljnji razvoj turizma dodatno mora naglasiti kulturni, tradicijski i vjerski turizam za stvaranje bolje turističke ponude.

Za snažniji razvoj kulturnog i vjerskog turizma potrebno je najprije očuvati kulturne znamenitosti i posebno zaštititi kulturološku staru jezgru, istaknuti i očuvati arheološke nalaze te pomorstvo i ribarstvo kao tradicijske djelatnosti.

Nekadašnji način života stanovništva treba kroz postojeće nasljeđe dodatno valorizirati i staviti u turističku funkciju. To obuhvaća tradicionalne djelatnosti kao što su ribarstvo i pomorstvo te atraktivne kulturne objekte kao što su mlinovi, mrgari, perila, fontane (špine) i mošune koji su nedovoljno iskorišteni u turističkoj ponudi. Uz njihovu valorizaciju potrebno ih je najprije zaštiti i očuvati.

Na području Baške postoje sakralni spomenici-crkave koji imaju povijesni-tradicijski značaj. Oni omogućuju razvoj vjerskog turizma za što je potrebna suradnja svih turističkih nositelja.

Navedeno je potrebno istaknuti kako bi se bogata povijesno-kulturna i tradicijska baština te njihovi resursi u dalnjem razvoju iskoristili za dodatno obogaćenje turističke ponude i stvaranje novih turističkih prihoda.

Strateški cilj 2: Razvoj prepoznatljivog baščanskog turizma

3. Adrenalinski i naturalni turizam

Postojeću ponudu za goste koja se odnosi na odmor i rekreaciju potrebno je razviti i obogatiti sa segmentacijom turizma na adrenalinski i naturalni turizam. Dosadašnja ponuda sunca i mora uz sofisticiranost gostiju, dovodi do sve veće potrebe raznolikosti sadržaja, aktivnosti i usluga u destinaciji Baška. Sve su traženje aktivnosti u prirodi (outdoor) koje uključuju turističke staze, cikloturizam, penjališta i vodene sportove (ronjenje, veslanje, kayaking i sl).

Posebnu pažnju treba posvetiti unapređenju svih plaža na području Baške, naročito Vele plaže. Njihovo tematiziranje, uređenje i dopuna raznim sadržajima omogućit će dodatnu privlačnost uz uvažavanje njihove održivosti i gospodarskog pristupa.

Ulaganja u žičaru, novi vodeni park i nove sportske centre te uz unapređenje postojećih i razvoj novih poučnih i eko staza te ulaganja u biciklističke staze, daljnje održavanje šetnica pružit će nove mogućnosti gostima i podići razinu dosadašnje ponude ovog segmenta turizma koristeći naročito prirodne resurse. Markentinškim aktivnostima posebno predstaviti mogućnosti korištenja odmora za održavanje zdravlja kretanjem u prirodi u kombinaciji sa zdravstvenim i wellness tretmanima.

Strateški cilj 2: Razvoj prepoznatljivog baščanskog turizma

4. Lovni turizam

Lovni turizam je prisutan i na otoku Krku radi dobre geoprometne povezanosti s emitivnim tržištima, istaknute prirode, dobre gastronomije i bogate kulturne i tradicijske baštine. U Hrvatskoj strani lovci troše samo 30% novaca na turističke usluge, a 70% izdvaja se za odstrel. U inozemstvu je obrnuti omjer što govori o činjenici da treba za daljnji razvoj lovnog turizma razviti turističke usluge, ali uz sagledavanje činjenice da ono ima definirana pravila

tko, kada, gdje i pod kojim uvjetima može provoditi lovne aktivnosti ili se u njih uključiti. Lovni turizam doprinosi ekonomskim, ekološkim i društvenim koristima.

Treba iskaknuti da Općina Baška čini mnogo na suradnji s lokalnim ovčarskim udrugama i lovacima na zaštiti baščanskog ovčarstva budući postoje učinjene štete uzrokovane alohtonom divljači (naročito divlje svinje). No, u želji da se razvije ovaj oblik turizma, potrebno je sinergijsko djelovanje od županijske do lokalne razine kako bi se uvažila postavljena pravila u lovstvu. Lovni turizam definitivno daje mogućnosti za produljenje turističke sezone te daljnji razvoj uz pružanje raznih usluga.

Strateški cilj 2: Razvoj prepoznatljivog baščanskog turizma

5. Zdravstveni turizam

U posljednje vrijeme tendencije razvoja zdravstvenog turizma sve su prisutnije. Današnji gost želi provesti odmor koji mu pruža mogućnosti za bolje zdravlje kako bi smanjio stresnu i vrlo zahtjevnu radnu okolinu i urbani način života. Turistička područja koja mogu pružiti sinergiju odmora uz vođenje brige za zdravlje pojedinca imaju velike prednosti. Time Baška može razviti zdravstveni turizam pružajući nove sadržaje koji tome doprinose. Povijesni začetak i osnova za to potiče još iz kraja 19 st. dolaskom dr. Zdenke Čermakove u Bašku.

Strateški cilj 2: Razvoj prepoznatljivog baščanskog turizma

5. Producenje turističke sezone

Radi vremensko kratke glavne turističke sezone u kojoj se popunjaju svi turistički kapaciteti, potrebno je produžiti turističku sezonu s ciljem obavljanja cjelogodišnjeg poslovanja svih turističkih nositelja. U tom cilju potrebno je izraditi razne projekte kao preuvjete za razvoj turističkih proizvoda i usluga koje će tome pridonijeti. Posebni se naglasak stavlja na izradu EU projekata i pronalaženje izvora financiranja za takve potrebe.

Nametnuti kvalitetnije sadržaje tijekom glavne turističke sezone i izvan nje, poticati raznim mjerama, prvenstveno lokalnim dobivanje željene kvalitete cjelukupne ponude i sadržaja baščanskog turizma uz cjelogodišnji rad turističkih nositelja za stvaranje dodanih vrijednosti i prihoda potrebno je sprovesti. Kontinuiranim promotivnim aktivnostima potrebno je pružiti bolje informacije i vidljivosti baščanskog turizma. To podrazumijeva izradu informatičkih rješenja, korištenje raznih medija, nastupanje na turističkim sajmovima, signalizaciju i sl.

Strateški cilj 3: Resursi u funkciji zelenije i konkurentnije općine

1. Razvoj infrastrukture

Razvoj infrastrukture je preduvjet za razvoj svih ostalih aktivnosti na nekom području. Kako bismo stavili sve resurse u funkciju u cilju postizanja zelenije i konkurentnije općine potrebno

je rekonstruirati lokalne prometnice, izgraditi parkirna mjesta i organizirati eko lokalni prijevoz, unaprijediti komunalnu infrastrukturu te urediti luku i izgraditi marinu. Potrebno je uspostaviti/obnoviti trajektnе linije za bolju povezanost Baške s kopnom i otokom Rabom.

Privlačenjem ulaganja lakše će se ostvariti projekti izgradnje luke i marine, a na lokalnoj zajednici u suradnji sa županijom izgraditi/uređiti lokalne prometnice i trajektne linije. Za potrebe turizma bitno je izgraditi parkirana mjesta izvan naselja Baške kako bi se mogao organizirati eko lokalni prijevoz.

Strateški cilj 3: Resursi u funkciji zelenje i konkurentnije općine

2. Očuvanje, zaštita i valorizacija prirodne, kulturne i tradicijske baštine

Prirodne i kulturne resurse potrebno je čuvati vodeći računa o održivom razvoju. Postoji popis prirodne, kulturne i tradicijske baštine koja je zaštićena ili će se zaštititi, a postoje čvrsta pravila njihovog očuvanja i zaštite. To je dobra osnova za njihovu valorizaciju, naročito u aktivnostima stvaranja turističke ponude.

Plaže, ornitološki rezervati i drugi prirodni resursi na području općine Baške treba dodatno očuvati i zaštiti odnosno valorizirati. Primjerice plaže valorizirati na način da se tematiziraju te urede s tom svrhom.

Kulturna baština koja objedinjava objekte kao što su milinovi, mrgari, perila, fontane i sl., arheološka nalazišta te pomorska i ribarska tradicija treba se očuvati i dodatno valorizirati kako bi se pametno iskorištavala za uključenje u turističku ponudu.

Poljoprivredno i drugo zemljište je veliki resurs i u najvećoj mjeri je u državnom vlasništvu te treba s nadležnim institucijama učiniti mogućim njihovo korištenje za nove djelatnosti ili posumljavati autohotnim sortama.

Očuvanjem i zaštitom postojeće prirodne, kulturne i tradicijske baštine vodimo brigu o njihovoj budućnosti i zato s njom treba pažljivo upravljati kako bi je sačuvali za buduće generacije.

Strateški cilj 3: Resursi u funkciji zelenje i konkurentnije općine

3. Razvoj poljoprivrednih aktivnosti

Vrlo važan resurs je plodno poljoprivredno zemljište Baščanskog polja i okolno šumsko područje. Do sada zapostavljeni poljoprivredni djelatnosti treba revitalizirati i poticati lokalno stanovništvo da se njome bave. Prethodno je potrebno riješiti probleme vlasništva zemljišta i način njegovog okrugnjavanja. Treba pokrenuti tradicionalne poljoprivredne aktivnosti kako bi uzgojene kulture i proizvodi mogli naći tržište prvenstveno lokalnog turizma i stanovništva.

Strateški cilj 3: Resursi u funkciji zelenije i konkurentnije općine

4. Izgradnja društvene infrastrukture

Izuzev započete rekonstrukcije i dogradnje područne osnovne škole, u društvenoj infrastrukturi iskazuju se i nove potrebe, a to su dom za starije osobe, sportski sadržaji i revitalizacija domova kulture. Za brigu oko zdravlja stanovništva, potrebno je organizirati specijalističke ambulante.

Strateški cilj 3: Resursi u funkciji zelenije i konkurentnije općine

5. Energetika i komunikacijske veze

Prirodni resurs koji se nedovoljno koristi je sunčeva energija. Za osiguranje dovoljnih količina energenata za stanovništvo i turizam, planira se izgradnja solarne energane za koju postoji lokacija u prostornim planovima općine, a dio je razvoja obnovljivih izvora energije županije općenito.

U korištenju novih tehnologija i stvaranju novih proizvoda i usluga potrebno je izgraditi širokopoljasni Internet na području općine čime se podiže konkurentna sposobnost područja.

6.1.3. Mjere

Mjera/aktivnost je program koji će dovesti do uspješne provedbe prioriteta, a time postići i strateški cilj, a može se pretvoriti u projekt.

Slijedi opis **mjera** po utvrđenim ciljevima i prioritetima.

Strateški cilj 1: Razvoj poduzetništva temeljeno na znanju, inovaciji i tradiciji

1. Razvoj poduzetničkih aktivnosti

1. Promocija poduzetništva za nova ulaganja

Za privlačenje ulagača te razvoj domaćeg poduzetništva potrebna je kontinuirana promocija. Koji resursi postoje na području Baške te koje djelatnosti su poželjne za razvoj poduzetništva treba istaknuti prema onima kojima je namijenjena, no i prema stanovništvu općenito. U svrhu promocije koristit će se web stranica prvenstveno Općine Baška i Turističke zajednice Općine Baška te ostalih zainteresiranih dionika.

Organizacijom raznih poslovnih događanja, okruglih stolova i drugih skupova po određenim poduzetničkim temama, dodatno se privlači zainteresiranost za područje Baške. Izradom raznih prezentacija te štampanje tiskanih materijala omogućit će isticanje ostvarenih rezultata u gospodarstvu i turizmu. To je uvijek dobra podloga za promociju svega što se implementiralo ili što će se implementirati na području Baške za poticaj dalnjem razvoju područja.

Strateški cilj 1: Razvoj poduzetništva temeljeno na znanju, inovaciji i tradiciji

1. Razvoj poduzetničkih aktivnosti

2. Razvoj uslužnih i drugih djelatnosti na prostornim planom predviđenim lokacijama

Prostornim planom su predviđene lokacije na kojima je moguće razviti određene djelatnosti koje nedostaju na području Baške. To su prvenstveno uslužne djelatnosti namijenjene stanovništvu (benzinska postaja, razni uslužni servisi itd.). Potrebno je pratiti razvoj turističkih zona u skladu s Prostornim planom Općine Baška te ostvariti aktivnosti na proširenju turističke zone prema iskazanim potrebama.

Strateški cilj 1: Razvoj poduzetništva temeljeno na znanju, inovaciji i tradiciji

1. Razvoj poduzetničkih aktivnosti

3. Stavljanje neiskorištene postojeće objekte u funkciju

Moguća lokacija za razvoj poduzetništva može se pronaći u neiskorištenim poslovnim objektima i poslovnoj zoni. Stavljanje u funkciju neiskorištenih objekata dat će dodatni poticaj za privlačenje onih koji žele razviti vlastitu djelatnost. Tako poticanjem domaćih i drugih poduzetnika mogu se razviti nove usluge i proizvodi potrebni na području općine, a koji do sada nisu bili prisutni.

Strateški cilj 1: Razvoj poduzetništva temeljeno na znanju, inovaciji i tradiciji

2. Jačanje kapaciteta ljudskog potencijala

1. Dizanje kompetencija, vještina i znanja osoba za potrebe poduzetništva i turizma

Za svaki razvoj potreban je kvalitetan ljudski resurs. Kako su na području Baške temeljne djelatnosti turizam i poduzetništvo, potrebno je neprestano educirati stanovništvo znanjima koja će pomoći u dalnjem rastu i razvoju. Temeljna se znanja dobivaju putem obrazovnog sustava, a ostale kompetencije i vještine neformalnim obrazovanjem. Važno je kontinuirano provođenje cjeloživotnog učenja ljudskog potencijala svih ciljnih skupina, od najmlađe do najstarije populacije, kako bi ih se poticalo na sticanje novih znanja i vještina koje će moći koristiti kako u radnom tako i u privatnom okruženju.

Naglasak treba staviti na kontinuirano obrazovanje stanovništva općenito te posebno na turističke djelatnike i menedžment za usklađivanje zahtjevima tržišta, deficitarna zanimanja i za podizanje razine ukupne svijesti i ekološkog znanja. Navedenim se podiže konkurentna sposobnost cijelog područja općine te gospodarskih subjekata.

Strateški cilj 1: Razvoj poduzetništva temeljeno na znanju, inovaciji i tradiciji

3. Razvoj novih proizvoda i usluga

1. Stvaranje dodanih vrijednosti temeljenih na tradiciji i potrebljajućima novih proizvoda i usluga

Ukupnu dodanu vrijednost domaćih čimbenika proizvodnje (rad, zemlja i kapital) u nacionalnoj ekonomiji prikazuje BDP – bruto domaći proizvod. Dodana vrijednost je koncept pomoći kojeg je moguće raditi usporedbe među zemljama ili među različitim ekonomskim strukturama.

Razvoj poduzetništva i konkurentna sposobnost bašćanskog područja ovise o resursima rada, zemlje i kapitala koje stoje na raspolaganju za proizvodnju. Poticanjem pokretanja poduzetničkih aktivnosti i prepoznavanjem potreba za razvoj poslovnih aktivnosti u okruženju općine, a korištenjem postojećih resursa, tradicijskih djelatnosti, novih trendova, inovativna i ICT rješenja te drugog determinirat će razvoj novih proizvoda i usluga. Za to je potreban ljudski potencijal koji posjeduje znanje i vještine, poznaje potrebe okruženja, poznaje tradiciju kraja, uočava nedostatke itd. Stvaranje novih proizvoda i usluga u okruženju omogućuje dodanu vrijednost potrebnu za bolju konkurentnost cijelog područja i njenih gospodarskih subjekata.

Strateški cilj 1: Razvoj poduzetništva temeljeno na znanju, inovaciji i tradiciji

3. Razvoj novih proizvoda i usluga

2. Korištenje inovativnih i ICT rješenja u nove proizvode i usluge

Praćenje utjecaja novih trendova, inovativnih i ICT rješenja i sl. determinira razvoj novih proizvoda i usluga. Za područje Baške važni su trendovi koji se pojavljuju u turizmu te ostalim poduzetničkim aktivnostima kako bi se utjelovili u nove proizvode i usluge. Sve se više za potrebe turizma koriste ICT rješenja kako bi se olakšalo poslovanje i privlačenje gostiju na bašćansko područje. Danas je to postala potreba koja u budućem razdoblju ima još snažniji utjecaj. Korištenje inovacija bilo kojeg tipa s ICT rješenjima daje dodanu vrijednost postojećim i novim proizvodima i uslugama u turizmu i drugim djelatnostima za veću konkurentnu sposobnost područja i gospodarskih subjekata kao nositelja novih aktivnosti.

Strateški cilj 2: Razvoj prepoznatljivog baščanskog turizma

1. Razvoj kapaciteta turističkog smještaja

1. Proširenje kapaciteta turističkih zona

Sadašnji kapacitet Turističke zone Zablaće i Bunculuka imaju mogućnosti daljnog razvoja. Proširenje ovih zona povećao bi njihove smještajne kapacitete što je omogućeno prostornim planovima, no, primarni cilj nije veći broj smještajnih kapaciteta već njihova kvaliteta. Proširenje se uglavnom odnosi na povećanje kapaciteta u kampovima te u privatnom smještaju uz izgradnju potrebite infrastrukture i uvođenjem novih sadržaja.

Strateški cilj 2: Razvoj prepoznatljivog baščanskog turizma

1. Razvoj kapaciteta turističkog smještaja

2. Podizanje kvalitete kapaciteta kampova

Turistički kapaciteti kampova u turističkog zoni Zablaće nisu izgrađeni. Raspoloživ prostor i lokacija može prihvati veći razvojni projekt relevantan ne samo za općinu Baška već i za cijelo područje otoka Krka. Pri proširenju takvih kapaciteta potrebno je podignuti kvalitetu smještajnih kapaciteta na 4* te usluga koje će se nuditi (wellness, bazeni, sadržaji za djecu i dr.). To podrazumijeva podizanje kvalitete kampova i razvoj Brand kampova uz naglasak veće kategorije kampova te dodavanje novih sadržaja i usluga te jačanje sigurnosti. Podizanje kvalitete ponude u kampu podrazumijeva smanjenje broja turista i veće prihode.

Strateški cilj 2: Razvoj prepoznatljivog baščanskog turizma

1. Razvoj kapaciteta turističkog smještaja

3. Dizanje kvalitete turističkog smještaja

Bašku karakteriziraju smještajni objekti visoke kvalitete u hotelima koji raspolažu smještajnim jedinicama visoke kategorije od četiri i pet zvjezdica, a apartmani, vile i sobe u privatnom smještaju do tri zvjezdice. Dodatni se napor trebaju učiniti da privatni smještajni kapaciteti s 3* i 4* povećaju kategoriju te uključe dodatne sadržaje za goste. Time se povećava kvaliteta i diverzifikacija ponude turističkih smještajnih kapaciteta i njihova tematiziranost prema Bed&Breakfast, pansionima, obiteljskim ili heritage hotelima te smještaj u svjetioniku na otoku Prviću. Dodatna se kvaliteta i izvrsnost privatnog smještaja dobiva oznakama Kvarner Family, Hike Family, Bike Family, Pet Friendly itd. čime se doprinosi prepoznatljivosti destinacije.

Strateški cilj 2: Razvoj prepoznatljivog baščanskog turizma

2. Razvoj kulturnog i vjerskog turizma

1. Pokretanje glagoljaškog centra

Povijesni značaj područja Baške, odnosno Jurandvora, vezan je za pronađak Baščanske ploče, prvog pisanih dokumenta na glagoljici - pismu Hrvata. Time je područje Baške i cijelog otoka Krka dobilo na velikom značaju kao kolijevke pismenosti i kulturno-povijesne baštine. Danas postoje prepoznatljivi spomenici koji su smješteni duž Staze glagoljice uz važne kulturne, povijesne točke ili važna prirodna područja. Sve dosadašnje aktivnosti na isticanju navedene baštine trebaju dobiti novu dimenziju putem pokretanja Glagoljaškog centra. Aktivnostima tog centra dodatno bi se razvila kulturna zbivanja, radionice, okrugli stolovi i slično čime se doprinosi snažnjem razvoju kulturnog turizma.

Strateški cilj 2: Razvoj prepoznatljivog baščanskog turizma

2. Razvoj kulturnog i vjerskog turizma

2. Valorizacija mlinova, perila, mrgara, fontana, mošuna, arheoloških nalazišta te pomorske i ribarske tradicije u turističke svrhe

Mrgari čine prastaru građevinsku tehniku gradnje suhozida. Način gradnje, odnosno slaganje kamena bez ikakva vezivnog materijala, čini tradicijsku arhitekturu ovoga kraja koju treba dalje njegovati putem raznih aktivnosti koje se turistički mogu bolje valorizirati putem škola gradnje, utjecaja na poljoprivredu-stočarstvo, promocije i slično.

Jednako je za mlinove i perila, mjesta na kojima se nekada mljelo žito, a žene prale rublje koristeći izvore ili riječne tokove kroz ovo područje. Tu su još fontane (špine) i mošune. Mošuna, jednoprostorna pokrivena suhozidna staja s biljnim krovom, može se valorizirati, osim prije navedene moguće aktivnosti, za novu atraktivnost ponude smještaja u prirodi ili druge turističke namjene.

Pomerstvo i ribarstvo su tradicionalne djelatnosti od pamтивjeka na području Baške. Njihovu valorizaciju treba provoditi kroz razne manifestacije, koristeći povijesne arhive istaknuti vrijednosti koje su značile za ovaj kraj stvarajući nove proizvode i usluge koje opet doprinose novim vrijednostima i novim prihodima.

Izradom projekata za uređenje, edukaciju, umrežavanje, izradu itinerera i sl. za pojedinu navedenu kulturnu i tradicijsku baštinu moći će se s vremenom implementirati kako bi postala dio atraktivne turističke ponude Baške.

Strateški cilj 2: Razvoj prepoznatljivog baščanskog turizma

2. Razvoj kulturnog i vjerskog turizma

3. Valorizacija etnografskog muzeja

Postojeći Zavičajni muzej Baška je vrijedan element za očuvanje tradicionalne baštine i nekadašnjeg načina života stanovnika. Dodatnom valorizacijom ove etnografske zbirke daje se mogućnost kvalitetnije ponude kulturne baštine Baške. Obnovom starih običaja, koja se već provodi u postojećim manifestacijama, u buduće treba više naglasiti u novo osmišljenim turističkim programima.

Potrebno je urediti i proširiti etnografsku zbirku s ciljem daljnje valorizacije vrijedne kulturne baštine destinacije, vratiti pronađene eksponate na području destinacije i postaviti trajnu izložbu, urediti zbirku ribarskih alata. Osim etnografske zbirke (muzeja) potrebno je urediti i staviti u turističku ponudu galeriju Zvonimir u Baški.

Navedeno je potencijal za pokretanje eko-muzeja kao središnjim kulturnim centrom koji uključuje sve difuzne točke povijesnih i arheoloških nalaza na području Općine Baška.

Strateški cilj 2: Razvoj prepoznatljivog baščanskog turizma

2. Razvoj kulturnog i vjerskog turizma

4. Valorizacija vjerskog turizma

Danas vjerski turizam ima veliki udio u turističkoj segmentaciji, a budući da na cijelom otoku Krku ima snažan utjecaj na turizam i svakodnevni život stanovništva, traži posebnu pozornost u stvaranju nove turističke ponude tako da se uz kulturne razvijaju i vjerski itinereri. Zato je potrebna suradnja turističkih nositelja sa Župom Baška i Krčkom biskupijom u cilju zajedničke prezetnacije i pripreme vjerskih itinerera (svibanske posjet Mariji Božjoj na Gorici, Uskrnsni blagdani, Tijelovske procesije i drugo).

Dodatno se kroz kulturno-vjerski turizam mogu istaknuti baščanska groblja koja imaju nadgrobne spomenike poznatih osoba koje su rođene u ovom kraju ili su svojim djelovanjem doprinijele društvu općenito.

Strateški cilj 2: Razvoj prepoznatljivog baščanskog turizma

3. Adrenalinski i naturalni turizam

1. Pokretanje vodenih i sportsko-zabavnih centara

Postojeća baščanska ponuda sportsko-zabavnih sadržaja nije dovoljna. Adrenalinski i naturalni turizam ima veliku potražnju i interes gostiju. Potrebno je iskoristiti lokacije na kojima se može izgraditi sportsko-rekreativna infrastruktura: za aktivno provođenje odmora

uz postojeće more i sunce, za rekreativne i sportske aktivnosti izgraditi sportsko-rekreativnu infrastrukturu te razviti razne sportske sadržaje na kopnu i na moru, a posebno izgraditi vodeni centar koji će biti nadopuna sadržaja na plažama.

Za potrebe naturalnog turizma, potrebno je iskoristiti prirodne resurse za pokretanje adekvatnih sadržaja na vodi kao što je ronjenje, kayaking, jedrenje, veslanje itd. te tematizirati postojeće plaže uz ponudu dodatnih sadržaja. Obzirom na veliki broj postojećih plaže mogu se istaknuti nudističke, javne, romantične, obiteljske, plaže za zabavu, hotelske, plaže za kućne ljubimce, plaže s Plavom zastavom uz potrebne aktivnosti njihova uređivanja te njihovog upravljanja (koncesije), naročito Vele plaže.

Strateški cilj 2: Razvoj prepoznatljivog baščanskog turizma

3. Adrenalinski i naturalni turizam

2. Izgradnja žičare

Prostornim planskim dokumentima predviđena je izgradnja žičare koja će povezati Velu plažu i vrh brda iznad mjesta Baške s prekrasnim vidikovcem na predjelu Zarok. Planira se privući ulagača koji će imati interes izgraditi žičaru kako bi dodatno obogatila turističku ponudu Baške. To bi bila jedna od pet žičara planiranih za izgradnju na cijelom području Primorsko-goranske županije.

Strateški cilj 2: Razvoj prepoznatljivog baščanskog turizma

3. Adrenalinski i naturalni turizam

3. Razvoj poučnih i eko staza

Korištenjem prirodnih resursa za naturalni turizam, dodatno razviti postojeće eko i poučne, biciklističke i druge staze onosno tzv. Outdoor aktivnosti. Outdoor tražene aktivnosti su: cikloturizam, hike, trekking, penjališta, adrenalističke atraktivnosti. Uz navedene aktivnosti stvoriti više mogućnosti za nove proizvode koji će povezivati šetnice, izlete brodom, obilazak znamenitosti, promatranja bilja, promatranja ptica (birdwatching) na lokacijama Zečevu, Prviću i Kuntrepu. Potrebna su ulaganja u ciklo-staze Punat-Baška-Krk i kroz polje Vele Rike, daljnje održavanje šetnica pa tako šetnjom doći do mjeseca, Diviške, Korintije, Lipice, Marije Božje Goričke, Sv. Lucije, Vrbnika itd.

Potrebno je sve vrste staza dobro obilježiti i postavili informativne table radi lakše orientacije gostiju. Korištenjem prirodnih resursa u svrhu razvoja adrenalinskog turizma potrebno je osmislići i razviti više sadržaja za goste penjanjem na strme stijene, hodanjem po zahtjevnim stazama, skakanjem s litica, wakeboarding i sl. Za potrebe naturalnog turizma iskoristiti prirodu za pokretanje adekvatnih sadržaja (mjesta za fotografiranje, slušanje zvokova i glazbe iz prirode itd.) te urediti sve staze pratećom infrastrukturom (koševi za smeće, odmorišta za piknik).

Vrlo je važno osigurati sigurnost svih vrsta staza čime se doprinosi njihovom razvoju i većom potražnjom gostiju u korištenju, a samim time i njihovoj dobroj promociji.

Sve staze na području Baške povezati sa susjednim općinama za daljnji razvoj meže poučnih i eko te drugih staza. U tijeku je izrada karta umreženih poučnih i eko staza na području otoka Krka čime se promovira ponuđeni adrenalinski i naturalni turizam.

Strateški cilj 2: Razvoj prepoznatljivog baščanskog turizma

3. Adrenalinski i naturalni turizam

4. Uređenje Vele plaže i drugih plaža

Baška je poznata po svojih tridesetak šljunčanih i prirodnih plaža koje su dostupne barkom ili pješačkim stazama do Male i Vele luke, a nudistima do Bunculuke. No, veća i važna atrakcija je Vela plaža, jedna od najljepših na Jadranu. Kako već 15 godina zaredom ima Plavu zastavu, znak ekološke očuvanosti, trebaju se učiniti dodatni naporci za njezino bolje održivo upravljanje i gospodarenje uz ostali morski i obalni pojas. Na taj se način osigurava očuvan, siguran i ugodan okoliš za zabavu i rekreaciju, kvalitetu usluge te urednu i primjereno opremljenu obalu. Na samom kraju Vele plaže, u Zaroku, nalazi se tzv. pseća plaža, te je namijenjena turistima koji na odmor dolaze sa svojim kućnim ljubimcima. U jeku turističke sezone dolazi do njezine prekapacitiranosti pa postoji potreba da se izradi novi projekt za njeno cijelovito uređivanje, a slijedom toga omogući upravljanje putem koncesije.

Ostale manje plaže su također prenapućene kao što su Mala luka, Vela luka, Vrženica, smještene su iza nudističkog kampa Bunculuka u uvalicama, a imaju prednost što su odvojene od centra mjesta Baške, što privlači mnogobrojne turiste.

Za potrebe naturalnog turizma treba iskoristiti ove prirodne resurse za pokretanje adekvatnih sadržaja na vodi i na plažama koje je potrebno dodatno tematizirati. Upravo raznim oblicima temetiziranih plaža kao što su nudističke, javne, romantične, obiteljske, plaže za zabavu, hotelske, plaže za kućne ljubimce, plaže s Plavom zastavom itd., a uz osmišljene dodatne ponuđene sadržaje doprinosisit će njihovoj boljoj atraktivnosti.

Posebnim poticajnim i komunalnim mjerama mogu se postići željeni rezultati vezani za kapacitet i kvalitetu smještaja gostiju na plaži, kvaliteti dopunskih sadržaja, redu, čistoći i sl.

Strateški cilj 2: Razvoj prepoznatljivog baščanskog turizma

4. Zdravstveni turizam

1. Poticanje razvoja zdravstvenog turizma

U posljednje vrijeme postoji tendencija razvoja mreže zdravstvenog turizma u Primorsko-goranskoj županiji s centrima kao što su Opatija, Lošinj, Crikvenica te budućih lokacija kao što su Meline, Uvala Soline u Općini Dobrinj na Krku. Time razvoj zdravstvenog turizma u Baški dobiva na značenju. Današnji gost želi provesti aktivan odmor koji mu pruža mogućnosti za bolje zdravlje kako bi smanjio stresno i vrlo zahtjevnu radnu okolinu te urbani način života. Baška je upravo turističko područje koje može pružiti sinergiju odmora sa sadržajima za zdravlje gostiju.

Strateški cilj 2: Razvoj prepoznatljivog baščanskog turizma

5. Lovni turizam

1. Poticanje razvoja
lovnog turizma

Postojanje lovnog područja može se iskoristiti značajnije za razvoj lovnog turizma te time doprinijeti obogaćivanju i produljenju turističke ponude. Uz uvažavanje očuvanja prirodne baštine, lovni turizam može doprinijeti produženju turističke sezone i time popuniti smještajne kapacitete, ponuditi dodatne turističke usluge (osim lova i odstrela na razgledanje lovišta, fotosafarije,...) i ugostiteljske usluge. Time se omogućuju novi prihodi i razvoj novog oblika turizma. U suradnji s lovačkim društvima i nadležnim institucijama može se poticajnim mjerama i aktivnostima dodatno promovirati lovni turizam.

Za navedeno potrebno je poticati razvoj i profesionalizaciju usluga, obrazovanje turističkih djelatnika i stanovništva, promociju ovog vida turizma te se povezati i razmjeniti iskustva s već etabliranim lovačkim destinacijama.

Strateški cilj 2: Razvoj prepoznatljivog baščanskog turizma

6. Producenje turističke sezone

1. Izrada raznih projekata za
osnaživanje turističke ponude

Budući se turistička sezona prvenstveno odvija u ljetnim mjesecima te dijelom u pred i pod sezonskom razdoblju, turistički kapaciteti, kao što su smještajni, ugostiteljski i ostali, otvoreni su i dostupni uglavnom u tom razdoblju. Stoga izradom raznih projekata omogućuje se razvoj postojećih i novih turističkih proizvoda i usluga dostupnih kroz cjelogodišnje razdoblje. Tako treba iskoristiti sve resurse uključivanjem postojećih i budućih manifestacija i turističkih nositelja radi mogućnosti stvaranja novih atrakcija i proizvoda/usluga i njihovo uključenje u jedinstvenu baščansku ponudu. Što se prije tome pristupi, Baška može biti u velikoj prednosti u odnosu na druga turistička mjesta i destinacije kako bi omogućila cjelogodišnji turizam te time stvorila bolje prihode gospodarskim subjektima i stanovnicima.

Bogatu povijesno-kulturnu, prirodnu i tradicijsku baštinu Baške uz sve ostale ponude kao što je zdravstveni turizam, wellness, cikloturizam i ostale outdoor i indoor aktivnosti, lovni turizam te smještajne kapacitete treba utjeloviti u turistički proizvod. Jedna od mogućnosti kako to učiniti i kako stvoriti takve uvjete je kreiranje novih proizvoda i usluga koji se mogu ostvariti izradom EU projektila. Svaki resurs pojedinačno ili u sinergiji s drugima potrebno je utjeloviti u razne EU projekte kako bi se planiranim aktivnostima Baška uključila u razna partnerstva s drugim sličnim općinama i institucijama iz Hrvatske i inozemstva. Time se ističe i dodatno valorizira postojeća baština i resursi unutar prioriteta raznih EU i nacionalnih programa. Njihovo isticanje, osmišljavanje i provjera održivosti omogućuju određenu komercijalizaciju i turističku ponudu kako bi se nametnule nove vrijednosti u segmentaciji

bašćanskog turizma, produženju turističke sezone i boljoj konkurentnoj sposobnosti svih uključenih u tim procesima.

Strateški cilj 2: Razvoj prepoznatljivog bašćanskog turizma

6. Producenje turističke sezone

2. Poticajne mjere za bašćanski turizam

Ukupna turistička ponuda nakon glavne turističke sezone uglavnom nestaje pa je potrebno izraditi poticajne i komunalne mjere kojima će se stimulirati turistički nositelji biti prisutnima sa svojom ponudom cijele godine. Već je naglašeno kako treba dopuniti turističku ponudu raznim sadržajima. U cilju dobivanja što kvalitetnijih sadržaja, naročito prigodom održavanja manifestacija, na plažama, u turističkom smještaju i drugim oblicima ponuda, potrebno je dodatnim poticajnim mjerama definirati što se želi ponuditi, načini prezentacije/prodaje, kriterije odabira takvih sadržaja i slično. Izrada smjernica i mjera je zadaća lokalne samouprave, a mogu se dodatno koristiti ostale poticajne mjere na županijskoj i nacionalnoj razini. Mjere se mogu odnositi na izbor štandovske ponude, komunalni red vezan za urednost, izgled i sl. objekata turističkih nositelja, radno vrijeme ugostiteljskih objekata, ne stimuliranje sezonske djelatnosti i drugog, a sve za postizanje produljenja turističke sezone. Poticaji se trebaju odnositi i na edukaciju turističkih djelatnika i stanovništva o svim aspektima rada u turizmu te za bolju, raznovrsniju i kvalitetniju uslugu. Stoga je neophodno da Općine Baška u suradnji s turističkim nositeljima postaviti određene smjernice, pravila, kriterije i način praćenja njihove provedbe.

Strateški cilj 2: Razvoj prepoznatljivog bašćanskog turizma

6. Producenje turističke sezone

3. Informiranje i vidljivost

Turizam je djelatnost koja potrebuje kontinuirane aktivnosti na promociji, a to podrazumijeva dobru informiranost, a time i tzv. vidljivost. Kako bi Baška postala vodeća jadranska turistička destinacija potrebne su kontinuirane promotivne aktivnosti uz korištenje raznih medija. Pored informiranja putem raznih medija: turistički sajmovi, Internet odnosno web i mobilne aplikacije, potrebno je razviti signalizaciju izvan granica općine. Neovisno o tome što se gosti mogu prije dolaska na destinaciju informirati o pojedinim atrakcijama, poželjno je izraditi nova ICT rješenja i signalizaciju na glavnim prometnim pravcima koji će neprestano upućivati na bašćansku destinaciju.

Važno je osigurati dobru informatičku podršku za bazu podataka koja su dostupna svim sudionicima na razini destinacije te osigurati dodatna sredstva za prezentaciju svih atraktivnosti na području Baške te maksimalno koristiti web portale, google Adwords Search, nagradna pitanja kod raznih prezentacija i slično.

Prateći emitivna turistička tržišta potrebno je sve više informirati goste uvođenjem novih proizvoda te korištenjem web i mobilnih aplikacija za isticanje izvrsnosti i atraktivnosti destinacije Baške. Time se stvara dodatna mogućnost izbora turističke ponude bašćanske destinacije za odmor gostiju kao i produženja turističke sezone.

Strateški cilj 3: Resursi u funkciji zelenije i konkurentnije općine

1. Razvoj infrastrukture

1. Uređenje i rekonstrukcija
prometnica

Prometna infrastruktura je preduvjet za razvoj svih ostalih aktivnosti na nekom području. Kako bi se svi resursi stavili u funkciju u cilju postizanja zelenije i konkurentnije općine potrebno je urediti i rekonstruirati glavne i nerazrvstane prometnice koje povezuju Bašku i ostala naselja s ostatkom područja otoka Krka te, nastavno na to, s drugim područjima županije i Hrvatske. Prvenstveno valja rekonstruirati uska grla na prometnici D 102 (dva mostića i Bašćanska Draga) te urediti nerazrvstane ceste na području općine.

Strateški cilj 3: Resursi u funkciji zelenije i konkurentnije općine

1. Razvoj infrastrukture

2. Izgradnja Centralnog
parkirališta Gruh i organizacija
lokalnog eko prijevoza

U vrijeme turističke sezone gosti dolaze uglavnom automobilima i autobusima pa usko grlo čini parkirni prostor Baške. Stoga je nužno izraditi projekt za izgradnju centralnog parkirnog mjeseta na lokaciji Gruh. Zajedno s tim projektom, u cilju očuvanja okoliša, potrebno je organizirati eko lokalni prijevoz koji će biti privlačan i za goste.

Strateški cilj 3: Resursi u funkciji zelenije i konkurentnije općine

1. Razvoj infrastrukture

3. Razvoj komunalne
infrastrukture

Preduvjet gospodarskog razvoja je izgrađena komunalna infrastruktura. To prvenstveno podrazumijeva dobru prometnu komunikaciju, kanalizacijsku mrežu i vodoopskrbu. Baška treba izgraditi/urediti cestu koja je povezuje s ostatkom otoka Krka radi postojećih uskih grla te je nužna njezina rekonstrukcija. Dodatno je potrebno izgraditi ulicu Šantis te kanalizacijski kolektor Draga B. faza IV.

Strateški cilj 3: Resursi u funkciji zelenije i konkurentnije općine

1. Razvoj infrastrukture

4. Uređenje luke i izgradnja marine

Za unapređenje komunalne turističke infrastrukture potrebno je urediti luku i izgraditi marinu. Sukladno postojećoj projektnoj dokumentaciji planira se povećanje broja komunalnih i komercijalnih vezova. Time bi se nautički turizam mogao brže i snažnije razviti te obogatiti turističku infrastrukturu i ponudu. Privlačenjem ulaganja ili drugih izvora finaniciranja lakše će se ostvariti projekti uređenja luke i izgradnje marine.

Strateški cilj 3: Resursi u funkciji zelenije i konkurentnije općine

1. Razvoj infrastrukture

5. Uspostava trajektnih linija povezivanja s kopnom i otokom Rab

U cilju bolje prometne povezanosti područja Baške s kopnom te obližnjim otokom Rabom, potrebno je uspostaviti odnosno obnoviti trajektne linije za Senj i otok Rab. Povezanošću sa Senjom omogućuje se direktna veza prema autoputu A1 Zagreb-Split i potom na A6 Rijeka-Zagreb. Time se daje prigoda turističkim nositeljima s područja Baške ponuditi proširenu turističku ponudu koja se spaja s ponudom iz unutrašnjosti naše zemlje. Povezanošću s otokom Rabom, s trajektnom linijom za Lopar, obnovila bi se ista te omogućila bolju povezanost otoka Krka i Raba te njihove turističke ponude. Za realizaciju ovih trajektnih linija potrebna je suradnja s nacionalnim nadležnim tijelima te prvenstveno Primorsko-goranskom i Ličko-senjskom županijom radi iskazivanja zajedničkih interesa i potreba s Općinom Baška te Općinom Lopar.

Ove trajektne linije daju bolje mogućnosti prometne među otočne i među županijske povezanosti, razvoja turizma te bolju komunikaciju stanovništva i gostiju Baške s ostalim područjima Hrvatske.

Strateški cilj 3: Resursi u funkciji zelenije i konkurentnije općine

2. Očuvanje, zaštita i valorizacija prirodne i kulturne baštine

1. Uređenje područja toka Vele i Male Rike

Bogat prirodnji resurs na području toka Vele i Male Rike potrebno je čuvati kako bi se pažljivo mogao koristiti, uvijek vodeći računa o klimatskim promjenama i održivom razvoju. Za njihovu zaštitu treba pratiti pravila zakonske regulative o vodama i slivnom području. Dodatno je potrebno voditi brigu o sprečavanju eventualnih poplava i čišćenju korita rječica za vrijeme sušnih razdoblja.

Strateški cilj 3: Resursi u funkciji zelenije i konkurentnije općine

2. Očuvanje, zaštita i
valorizacija prirodne i kulturne

2. Pošumljavanje autohtonim
sortama

Okolica Baške bogata je šumskom površinom pa radi ogoljenosti erozijom tla potrebno je pošumljavati i obnoviti površine autohtonim sortama. Time se dodatno obogaćuje flora područja i korisnost u nepredviđenim prirodnim nepogodama.

Strateški cilj 3: Resursi u funkciji zelenije i konkurentnije općine

2. Očuvanje, zaštita i
valorizacija prirodne, kulturne i
tradicjske baštine

3. Poticanje na zakup državnog
zemljišta u cilju očuvanja i uzgoja
ljekovitog bilja , ovčarstva i sl.

Na području Općine Baške postoji državno zeljište koje se može dodatno valorizirati te pokretati poljoprivredne aktivnosti kako bi isto očuvali i zaštili. Boljim iskorištanjem resursa poljoprivrednog i drugog zemljišta može se pokrenuti prvenstveno uzgoj ljekovitog bilja i ovčarstva koje su ovdje tradicionalne aktivnosti, a moguće je pokretnuti i druge poljoprivredne aktivnosti ovisno od interesa stanovništva i poduzetništva. Najprije je potrebno u suradnji s Ministarstvom poljoprivrede i Agencijom za poljoprivredno zeljište uspostaviti suradnju i provesti aktivnosti za zakup poljoprivrednog zemljišta za stanovništvo i poduzetništvo u cilju revitalizacije neiskorištenog zemljišta i poljoprivrede općenito.

Navedene poljoprivredne aktivnosti temeljene na tradicijskoj baštini danas mogu pružiti mogućnosti za dodatne koristi, najprije za očuvanje i zaštitu prirode te biti atraktivna za stavljanje u turističku ponudu (branje dozvoljenog ljekovito bilja, striženjem ovaca, izrada raznih proizvoda i suvenira od prirodnih otpadaka i sl.)

Strateški cilj 3: Resursi u funkciji zelenije i konkurentnije općine

2. Očuvanje, zaštita i
valorizacija prirodne, kulturne i
tradicjske baštine

4. Obnova i zaštita kulturne baštine:
mlinova, mrgara, perila i drugih
objekata, arheoloških nalazišta te
pomorske i ribarske tradicijske

Postojeće tradicijsko nasljeđe područja Baške treba dodatno valorizirati, čuvati i zaštiti. Nekada se stanovništvo u svakodnevnom životu koristilo s mlinovima, mrgarima, perilima te se bavilo ribarstvom i pomorstvom kao glavnim gospodarskim djelatnostima, koristilo vjerske i druge građevine. To su danas kulturni i tradicijski resursi koje treba obnoviti, očuvati i zaštititi kako bi ih mogli koristiti u turističke svrhe. Takva kulturna i tradicijska baština danas može biti atraktivna za uključenje u turističku ponudu te posebnim pristupom za očuvanje i zaštitu s nadležnim insitucijama i turističkim nositeljima pažljivo je iskorištavati kao poseban dio novih turističkih proizvoda.

Strateški cilj 3: Resursi u funkciji zelenije i konkurentnije općine

2. Očuvanje, zaštita i valorizacija prirodne, kulturne i tradicijske baštine

5. Očuvanje i zaštita prirodne baštine

Prirodne resurse potrebno je čuvati kako bi ih buduće generacije mogle koristiti, uvijek vodeći računa o održivom razvoju. Postoji popis prirodne baštine koja je zaštićena u flori, fauni, moru, vodama. Potrebno je slijediti čvrsta pravila njihovog očuvanja i zaštite kako bi se sačuvala krajobrazna raznolikost, a u suradnji s nadležnim institucijama. U tom cilju treba propisno i obilježiti prirodnu baštinu, primjerice, Glavine - Mala luka (Kuntrep) kao prvi najstariji ornitološki rezervat za bjeloglave supove i otok Prvić kao drugi najstariji na svijetu ornitološki rezervat za bjeloglave supove, a najveći nenastanjeni otok na Jadranu.

Strateški cilj 3: Resursi u funkciji zelenije i konkurentnije općine

3. Razvoj poljoprivrednih aktivnosti

1. Izrada projekata navodnjavanja poljoprivredno vrijednih površina

Područje Baške ima jedno vrlo vrijedno obradivo područje, a to je Baščanska dolina te u nešto manjoj površini ostalo obradivo područje. Postoji nedostatak poljoprivrednih aktivnosti te ih je potrebno revitalizirati. Za uzgoj poljoprivrednih kultura potreban je sustav navodnjavanja kako bi vrijedne poljoprivredne površine bile u potpunosti korištene i plodonosne.

Strateški cilj 3: Resursi u funkciji zelenije i konkurentnije općine

3. Razvoj poljoprivrednih aktivnosti

2. Rješavanje vlasništva i okrupnjavanje poljoprivrednog zemljišta

Za uspješnu revitalizaciju poljoprivrede neophodno je okrupnjavanje zemljište uz rješavanje pravno-imovinskih odnosa budući postoje sitne parcele s mnogo vlasnika. To je preuvjet za daljnje poduzimanje poticajnih aktivnosti za bavljenje poljoprivredom na području Baške. Ove aktivnosti zahtjevaju duže vrijeme rješavanja te rezervaciju proračunskih sredstava kako bi se uskladilo stanje i učinili iskoraci za okupljavanje zemljišta. U tu svrhu mogu se pokretati inicijative koje uključuju javni i privatni sektor te iznaci određeni izvori sredstava za njihovo financiranje.

Strateški cilj 3: Resursi u funkciji zelenije i konkurentnije općine

3. Razvoj poljoprivrednih aktivnosti

3. Pokretanje uzgoja tradicionalnih kultura i ljekovitog bilja

Područje Baške uvijek je bilo poznato po uzgoju pojedinih poljoprivrednih kultura kao što su rajčice i ljekovito bilje. Revitalizacijom takvog uzgoja nanovo se pokreću poljoprivredne aktivnosti ne samo uzgoja već i prerađe. Poticajnim aktivnostima prema stanovništvu mogu se polučiti bolji rezultati za poljoprivredu usmjerenu na tržiste, a ne samo za vlastite potrebe. Dodane vrijednosti se postižu i za lokalnu turističku ponudu.

Strateški cilj 3: Resursi u funkciji zelenije i konkurentnije općine

3. Razvoj poljoprivrednih aktivnosti

4. Korištenje otpadnog materijala u razvoju novih proizvoda

Na otoku Krku je prisutna djelatnost stočarstva, naročito ovčarstva. Uzgajivači ne koriste dovoljno otpadni materijal koji se može dalje koristiti u stvaranju novih proizvoda. Proizvodi od ostatka vune, krvna i sl. mogu biti dobar sirovinski materijal za izradu novih proizvoda. Koristeći tradicionalne metode i proizvode, pokrenuti izradu novih proizvoda i suvenira koji tako postaju dio turističke ponude.

Strateški cilj 3: Resursi u funkciji zelenije i konkurentnije općine

4. Izgradnja društvene infrastrukture

1. Rekonstrukcija i opremanje Područne osnovne škole

Jedina obrazovna institucija na području Baške je područna osnovna škola kojoj gravitiraju sva djeca iz naselja Baška, Draga Bašćanska, Jurandvor i Batomalj. Prostornim planom te cjelokupnom projektnom dokumentacijom definirana je rekonstrukcija postojeće i dogradnje nove građevine škole sa izgradnjom školske sportske dvorane radi loših i neadekvatnih prostornih uvjeta. Pored građevinarskih radova ulaze se i u njezino opremanje. Skorašnjom realizacijom ovog projekta doprinosi se unapređenju i podizanju pedagoških standarda osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja te unapređenju sportskih aktivnosti učenika. Sredstva za uređenje i izgradnju su osigurana iz lokalnog i županijskog proračuna.

Strateški cilj 3: Resursi u funkciji zelenije i konkurentnije općine

4. Izgradnja društvene infrastrukture

2. Pokretanje projekata doma za starije osobe

Društvena infrastruktura namijenjena starijoj populaciji danas ima veliko tržište. Na području općine Baška nema adekvatnog prostora za starije osobe pa se planira izgradnja doma za stare i nemoćne osobe, tzv. „Senior Park“. Započete su aktivnosti na rješavanju preduvjeta pokretanja ovog projekta, primjerice, imovinsko – pravnom stanju na području predviđenom za izgradnju „Senior Parka“ te ostale vezane daljnje aktivnosti.

Strateški cilj 3: Resursi u funkciji zelenije i konkurentnije općine

4. Izgradnja društvene infrastrukture

3. Pokretanje novih specijalističkih ambulanta

Stanovnici koriste uglavnom specijalističke medicinske usluge u obližnjem Krku pa postoji potreba pokretanja novih specijalističkih ambulanta. Planom prostornog uređenja Općine Baška planira se poboljšanje pružanja medicinskih usluga stanovništvu i podizanju zdravstvenog standarda izgradnjom novih različitih specijalističkih ambulanti koje se mogu graditi u svim naseljima.

Strateški cilj 3: Resursi u funkciji zelenije i konkurentnije općine

4. Izgradnja društvene infrastrukture

4. Izgradnja sportske infrastrukture

Baška je vrlo poznata turistička destinacija odmorišnog turizma gdje je dominantni proizvod more i sunce. Pored toga, potrebno je imati ostale sportsko-rekreativne sadržaje za stanovnike i turiste kao što su dvorane (u sklopu područne škole), igrališta za razne sportove zatvorenog ili otvorenog tipa te za razne vidove rekreacije. Takva sportsko-rekreativna ponuda unaprijedit će sportsku infrastrukturu te nadopuniti dominantni proizvod uz ostale atraktivne outdoor/indoor aktivnosti. Stoga je potrebno izgraditi sadržaje za djecu i sportsko-rekreativne sadržaje na lokacijama koje to predviđaju.

Strateški cilj 3: Resursi u funkciji zelenije i konkurentnije općine

5. Energetika i komunikacijske veze

1. Korištenje obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti

Prirodni resursi koji se nedovoljno koriste su sunčeva energija i vjetar. Za osiguranje dovoljnih količina energenata za stanovništvo i turizam, planira se izgradnja solarne energane. Za

sunčevu energiju postoji lokacija u prostornom planu općine, a dio je razvoja obnovljivih izvora energije županije općenito.

Poticanje stanovništva na korištenje novih izvora energije i energetske učinkovitosti daje se putem nacionalnog i županijskog sufinanciranja za ugradnju solarnih kolektorskih sustava za grijanje i pripremu potrošne tople vode, te sustava za grijanje i pripremu potrošne tople vode na biomasu.

Korištenje obnovljivih izvora energije i energetskom učinkovitošću doprinosi se razvoju zelenije i konkurentnije općine.

Strateški cilj 3: Resursi u funkciji zelenije i konkurentnije općine

5. Energetika i komunikacijske veze

2. Izgradnja širokopojasnog Interneta

Svi gospodarski subjekti i institucije na području općine Baške trebaju koristiti nove tehnologije u stvaranju i provođenju postojećih i novih proizvoda i usluga. Preduvjet za to je izgradnja širokopojasnog Internet čime se poboljšava mogućnost bolje konkurentne sposobnosti područja.

Slijedi skraćeni **pregled strateških ciljeva, prioriteta i mjera** Općine Baška.

Strateški cilj 1: Razvoj poduzetništva temeljeno na znanju, inovaciji i tradiciji	
PRIORITETI	MJERE/AKTIVNOSTI
1. Razvoj poduzetničkih aktivnosti	<ol style="list-style-type: none">1. Promocija poduzetništva za nova ulaganja2. Razvoj uslužnih i drugih djelatnosti na prostornim planom predviđenim lokacijama3. Stavljanje neiskorištene postojeće objekte u funkciju
2. Jačanje kapaciteta ljudskog potencijala	<ol style="list-style-type: none">1. Dizanje kompetencija, vještina i znanja osoba za potrebe poduzetništva i turizma
3. Razvoj novih proizvoda i usluga	<ol style="list-style-type: none">1. Stvaranje dodanih vrijednosti temeljenih na tradiciji i potrebama novih proizvoda i usluga2. Korištenje inovativnih i ICT rješenja u nove proizvode i usluge
Strateški cilj 2: Razvoj prepoznatljivog baščanskog turizma	
PRIORITETI	MJERE/AKTIVNOSTI
1. Razvoj kapaciteta turističkog smještaja	<ol style="list-style-type: none">1. Proširenje kapaciteta turističkih zona2. Podizanje kvalitete kapaciteta kampova3. Dizanje kvalitete turističkog smještaja
2. Razvoj kulturnog i vjerskog turizma	<ol style="list-style-type: none">1. Pokretanje glagoljaškog centra2. Valorizacija mlinova, perila, mrgara, fontana, mošuna, arheoloških nalazišta te pomorske i ribarske tradicije u turističke svrhe3. Valorizacija etnografskog muzeja4. Valorizacija vjerskog turizma
3. Adrenalinski i naturalni turizam	<ol style="list-style-type: none">1. Pokretanje vodenih i sportsko-zabavnih centara2. Izgradnja žičare

	3. Razvoj poučnih i eko staza
	4. Uređenje Vele plaže i drugih plaža
4. Zdravstveni turizam	1. Poticanje razvoja zdravstvenog turizma
5. Lovni turizam	1. Poticanje razvoja lovognog turizma
6. Producenje turističke sezone	1. Izrada raznih projekata za osnaživanje turističke ponude 2. Poticajne mјere za bašćanski turizam 3. Informiranje i vidljivost

Strateški cilj 3: Resursi u funkciji zelenije i konkurentnije općine

PRIORITETI	MJERE/AKTIVNOSTI
1. Razvoj infrastrukture	1. Uređenje i rekonstrukcija prometnica 2. Izgradnja Centralnog parkirališta Gruh i organizacija lokalnog eko prijevoza 3. Razvoj komunalne infrastrukture 4. Uređenje luke i izgradnje marina 5. Uspostava trajektnih linija povezivanja kopna i otoka Raba
2. Očuvanje, zaštita i valorizacija prirodne, kulturne i tradicijske baštine	1. Uređenje područja toka Vele i Male Rike 2. Pošumljavanje autohtonim sortama 3. Poticanje na zakup državnog zemljišta u cilju očuvanja i uzgoja ljekovitog bilja, razvoja ovčarstva i sl. 4. Obnova i zaštita kulturne baštine: mlinova, mrgara, perila i drugih objekata te arheoloških nalazišta te pomorske i ribarske tradicije 5. Očuvanje i zaštita prirodne baštine
3. Razvoj poljoprivrednih aktivnosti	1. Izrada projekata navodnjavanja poljoprivrednih vrijednih površina 2. Rješavanje vlasništva i okrupnjavanja poljoprivrednog zemljišta 3. Pokretanje uzgoja tradicionalnih kultura i ljekovitog bilja 4. Korištenje otpadnog materijala u razvoju novih proizvoda
4. Izgradnja društvene infrastrukture	1. Rekonstrukcija i opremanje Područne osnovne škole 2. Pokretanje projekata doma za starije osobe 3. Pokretanje novih specijalističkih ambulanta 4. Izgradnja sportske infrastrukture
5. Energetika i komunikacijske veze	1. Korištenje obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti 2. Izgradnja širokopojasnog Interneta

6.2. Prioriteti i mјere za dostizanje ciljeva te definiranje korisnika, sredstava i pokazatelja

Za svaki strateški cilj određeni su prioriteti, a svaki od njih uključuje odabrane mјere i opis aktivnosti koje će se poduzimati, rok provedbe, moguće izvore sredstava, uključene ciljne skupine, odgovorne nositelje i pokazatelje uspješno ostvarenih projekata.

Sveukupni pregled pojedinačnih mjera uključenih pod pojedinim strateškim ciljem i prioritetom s prije navedenim podacima daju se kako slijedi:

Strateški cilj 1: Razvoj poduzetništva temeljeno na znanju, inovaciji i tradiciji	
Prioritet 1. Razvoj poduzetničkih aktivnosti	
PROVEDBENE AKTIVNOSTI	<p>MJERA 1: Promocija poduzetništva za nova ulaganja</p> <ul style="list-style-type: none"> - korištenje raznih resursa u svrhu promocije poduzetništva - promoviranje tehnologija koje potiču na inovativnost - podupiranje programa i poticaja u poduzetništvu - zajedničko nastupanje na tržištu (sajmovi, forumi...) - poticanje umrežavanja gospodarskih subjekata i institucija i njihovo uključivanje u različite gospodarske interesne skupine <p>MJERA 2: Razvoj uslužnih i drugih djelatnosti na prostornim planom predviđenim lokacijama</p> <ul style="list-style-type: none"> - podupiranje razvoja svih vrsta djelatnosti - identificiranje potreba za određenim djelatnostima u mjestu i pružanje informacija o finansijskim i ostalim potporama <p>MJERA 3: Stavljanje neiskorištenih postojećih objekata u funkciju</p> <ul style="list-style-type: none"> - prenamjena i obnova objekata - davanje objekata u zakup - korištenje EU sredstava za revitalizaciju neiskorištenih objekata i stavljanje istih u funkciju
ROK	Kontinuirano do izvršenja
SREDSTVA	Sredstava državnog, regionalnog, lokalnog proračuna, EU i drugi izvori
ODGOVORNI NOSITELJI	Općina Baška, Primorsko-goranska županija, resorna ministarstva, investitori
CILJNE SKUPINE	<ul style="list-style-type: none"> - gospodarski subjekti (trgovačka društva, obrti, OPG-i, udruge, zadruge...) - potencijalni poduzetnici i osjetljive skupine: mladi, žene, Nezaposleni i drugi - potporne institucije, investitori, znanstvene institucije
POKAZATELJI USPJEŠNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - povećanje broja korisnika poslovnih zona i zaposlenih - povećanje broja zajedničkih nastupa na tržištu - povećanje broja potpornih programa - broj dobivenih potpora lokalnih poduzetnika

Strateški cilj 1: Razvoj poduzetništva temeljeno na znanju, inovaciji i tradiciji	
Prioritet 2. Jačanje kapaciteta ljudskog potencijala	
PROVEDBENE AKTIVNOSTI	<p>MJERA 1: Dizanje kompetencija, vještina i znanja osoba za potrebe poduzetništva i turizma putem cjelovitnog učenja i razmjene iskustva za sve ciljne skupine</p> <ul style="list-style-type: none"> - analiziranje potreba za razvoj ljudskih potencijala u turizmu i poduzetništvu - poticanje usklađivanja znanja, sposobnosti i vještina ciljnih skupina s potrebama tržišta rada u općini

	<ul style="list-style-type: none"> - involviranje mladih i sposobnih stanovnika u aktivan rad zajednice - organiziranje raznih tečajeva i specijaliziranih predavanja (turističke djelatnike i menadžment te stanovništvo općenito) - očuvanje deficitarnih zanimanja i poticanje novih zanimanja (specijalizirani vodiči, pratitelji, voditelji etno zbirk i sl.) - uključivanje u EU programe za cjeloživotno učenje
ROK	Kontinuirano do izvršenja
SREDSTVA	Sredstava državnog, regionalnog, lokalnog proračuna, EU i drugi izvori
ODGOVORNI NOSITELJI	Općina Baška, TZ Općine Baška, Primorsko-goranska županija, obrazovne i potporne institucije
CILJNE SKUPINE	<ul style="list-style-type: none"> - gospodarski subjekti (trgovačka društva, obrti, OPG –i, udruge, zadruge, institucije, ...) - stanovništvo - potencijalni poduzetnici i osjetljive skupine;mladi, žene, nezaposleni i drugi - institucije, investitori, znanstvene institucije
POKAZATELJI USPJEŠNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> -Povećanje broja osoba koje su završile određeni tečaj -Povećanje konkurentnosti i zapošljivosti -Povećanje broja projekata za prijenos znanja

Strateški cilj 1: Razvoj poduzetništva temeljeno na znanju, inovaciji i tradiciji

Prioritet 3. Razvoj novih proizvoda i usluga

PROVEDBENE AKTIVNOSTI	MJERA 1: Stvaranje dodanih vrijednosti temeljenih na tradiciji i potrebama novih proizvoda i usluga <ul style="list-style-type: none"> - podrška programima promicanja i razvoja inovacija temeljenih na tradiciji - umrežavanje gospodarskih subjekata i stvaranje novih proizvoda i usluga - sinergijsko djelovanje raznih dionika iz turizma i poduzetništva, - povezivanje tradicije, inovacija i gospodarstva u stvaranju novih vrijednosti - involviranje mladih (predškolska i školska dob, studenti) u osmišljavanju raznih ideja u domeni turizma, tradicije i sl.
	MJERA 2: Korištenje inovativnih i ICT rješenja u nove proizvode i usluge <ul style="list-style-type: none"> - korištenja ICT-a u svrhu promicanja novih proizvoda i usluga - poticanje primjene ICT tehnologija u poslovnim procesima, naročito u turizmu - identificiranje potreba za implementacijom inovativnih i ICT rješenja, naročito za potrebe turizma
ROK	Kontinuirano do izvršenja
SREDSTVA	Sredstava državnog, regionalnog, lokalnog proračuna, EU i drugi izvori
ODGOVORNI NOSITELJI	Općina Baška, TZ Općine Baška, gospodarski subjekti
CILJNE SKUPINE	<ul style="list-style-type: none"> -gospodarski subjekti (trgovačka društva, obrti,OPG-i, udruge, zadruge) - stanovništvo - potencijalni poduzetnici i osjetljive skupine: mladi, žene, nezaposleni i drugi

	<ul style="list-style-type: none"> - potporne institucije, investitori, znanstvene institucije
POKAZATELJI USPJEŠNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> -Povećanje broja novih poduzetničkih inicijativa s novim i inovativnim idejama koristeći nove tehnologije i tradicionalno poduzetništvo -Povećana razina inovacija u poslovanju kroz prijenos tehnologija - broj novih ICT rješenja za potrebe turizam

Strateški cilj 2: Razvoj prepoznatljivog bašćanskog turizma

Prioritet 1. Razvoj kapaciteta turističkog smještaja

PROVEDBENE AKTIVNOSTI	<p>MJERA 1: Proširenje kapaciteta turističkih zona</p> <ul style="list-style-type: none"> - proširenje kapaciteta unutar postojećih turističkih zona za razvoj turizma prema prostornim planovima, ali ne nužno kvantitativno koliko kvalitativno - identificiranje problema postojećih turističkih zona te sukladno tome razvijati nove turističke sadržaje - razvoj raznih turističkih i drugih usluga - planiranje korištenja zemljišta u turističke svrhe <p>MJERA 2: Podizanje kvalitete kapaciteta kampova</p> <ul style="list-style-type: none"> - uređenje kampova i podizanje kvalitete smještaja na višu razinu - komuniciranje s turistima i identificiranje njihovih potreba za boravak u kampu - uvođenje novih sadržaja u kampovima - razvoj raznih turističkih i drugih usluga - izgradnja potrebne infrastrukture u kampovima - stvaranje brand kampova <p>MJERA 3: Dizanje kvalitete turističkog smještaja</p> <ul style="list-style-type: none"> - dizanje kategorizacije turističkog smještaja - uvođenje novih sadržaja u turističkom smještaju - umrežavanje s drugim pružateljima turističkih usluga - povećanje razine stručne osposobljenosti pružatelja usluga turističkog smještaja - razvoj raznih turističkih i drugih usluga - individualan pristup potrebama turista u domeni smještaja
ROK	Kontinuirano do izvršenja
SREDSTVA	Sredstava državnog, regionalnog, lokalnog proračuna, EU i drugi izvori
ODGOVORNI NOSITELJI	Općina Baška, hoteli, iznajmiljivači, kampovi
CILJNE SKUPINE	<ul style="list-style-type: none"> - subjekti u turizmu (agencije, hoteli, ugostitelji, turističke zajednice, poduzetnici) - gospodarski subjekti - turisti - potporne institucije, JLS, županija, međunarodni subjekti i institucije
POKAZATELJI USPJEŠNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - zadovoljstvo gostiju putem provedenih anketa - povećanje broja turista i posjetitelja u svim vrstama turističkog smještaja - povećanje zadovoljstva turista u kampovima - veći broj smještajnih objekata s višom kategorizacijom - veći broj novih sadržaja i usluga u turističkom smještaju

Strateški cilj 2: Razvoj prepoznatljivog baščanskog turizma**Prioritet 2. Razvoj kulturnog i vjerskog turizma**

PROVEDBENE AKTIVNOSTI	<p>MJERA 1: Pokretanje glagoljaškog centra</p> <ul style="list-style-type: none"> - definiranje prostora za pokretanje centra - izrade projektne dokumentacije - uređenje prostora centra - osmišljavanja sadržaja i ponude za turizam <p>MJERA 2: Valorizacija mlinova, perila, mrgara, fontana, mošuna, arheoloških nalazišta te pomorske i ribarske tradicije u turističke svrhe</p> <ul style="list-style-type: none"> - procjena stanja svih objekata , nalazišta i tradicijske kulturne baštine - izrada potrebne dokumentacije i procjene uređenja pojedinih kulturnih objekata, nalazišta i tradicijske baštine - izrada raznih projekata koji uključuju valorizaciju kulturnih objekata, nalazišta i tradijske baštine u turističke i druge svrhe te traženje izvora financiranja - osmišljavanja turističke ponude atrakcija kulturne i tradicijske baštine <p>MJERA 3: Valorizacija etnografskog muzeja</p> <ul style="list-style-type: none"> - Identificiranja i prikupljanje novih eksponata za muzej - postava novih etno i drugih elemenata u mujejski prostor - promocija muzeja kao turističke atrakcije Baške - izrada projektne dokumentacije za eko-muzej i izbor lokacije <p>MJERA 4: Valorizacija vjerskog turizma</p> <ul style="list-style-type: none"> - okupljanje turističkih nositelja i župa na baščanskom području radi zajedničkog isticanja vjerskog turizma - stvaranje novih vjerskih itinerera - uključivanje vjerskih itinerera u cijelokupnu turističku ponudu Baške i otoka Krka
ROK	Kontinuirano do izvršenja
SREDSTVA	Sredstava državnog, regionalnog, lokalnog proračuna, EU i drugi izvori
ODGOVORNI NOSITELJI	Općina Baška, TZ Općine Baška, udruge, razne ustanove
CILJNE SKUPINE	<ul style="list-style-type: none"> - stanovništvo - turisti - gospodarski subjekti, institucije, turistički nositelji, vjerske institucije
POKAZATELJI USPJEŠNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - uređeni kulturni objekti: perila, fontana, mošuna, mlinova i mrgara i drugih objekata, arheološka nalazišta te pomorske i ribarske tradicijske baštine - izabrana lokacija za eko-muzej - novo osmišljeni sadržaji dodatne turističke ponude - broj promotivnih aktivnosti novih sadržaja

Strateški cilj 2: Razvoj prepoznatljivog baščanskog turizma**Prioritet 3. Adrenalinski i naturalni turizam**

PROVEDBENE AKTIVNOSTI	<p>MJERA 1: Pokretanje vodenih i sportsko-zabavnih centara</p> <ul style="list-style-type: none"> - povećanje sadržaja kojima se povećava adrenalin i smanjuje stres - identificiranje mogućih lokacija za pokretanje vodenih i sportsko-
------------------------------	--

	<p>zabavnih centara</p> <ul style="list-style-type: none"> - stvaranje novih ponuda kombinacijom vodenih i drugih sportskih aktivnosti (team building putovanja, adrenalinski park i dr.)
	<p>MJERA 2: Izgradnja žičare</p> <ul style="list-style-type: none"> - izrada potrebne dokumentacije za izgradnju žičare - uređenje mogućeg vidikovca - promocija za privlačenje investitora
	<p>MJERA 3: Razvoj poučnih i eko staza</p> <ul style="list-style-type: none"> - revitalizacija i uređenje postojećih te novih staza - označavanje i siguranost svih vrsta staza - stvaranje novih ponuda (team building putovanja, adrenalinski park, penjanje, cikloturizam, hike i dr.) - povezivanje svih staza u mrežu staza s okolnim općinama na Krku - povezivanje prirodnih i kulturno-povijesnih značajki mesta - promocija staza u svrhu turizma i obrazovne svrhe (neizravna edukacija za djecu predškolske i školske dobi i sve ostale skupine)
	<p>MJERA 4: Uređenje Vele plaži i drugih plaža</p> <ul style="list-style-type: none"> - izrada projektne dokumentacije za uređenje Vele plaže - uređenje ostalih plaža - tematiziranje baščanskih plaža - dopunski sadržaji na plažama - gospodarenje na plažama putem koncesije
ROK	Kontinuirano do izvršenja
SREDSTVA	Sredstava državnog, regionalnog, lokalnog proračuna, EU i drugi izvori
ODGOVORNI NOSITELJI	Općina Baška, TZ Općine Baška, investitori
CILJNE SKUPINE	<ul style="list-style-type: none"> - subjekti u turizmu (agencije, hoteli, ugostitelji, turističke zajednice, poduzetnici) - stanovništvo - turisti - gospodarski subjekti, institucije
POKAZATELJI USPJEŠNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - izrađena projektna dokumentacija za Velu plažu - ostvarena koncesija na plažama - povećanje prihoda po turistu - zadovoljstvo gostiju - povećane promotivne aktivnosti za adrenalinski i naturalni turizam na domaćem i ino tržištu - označeni i sigurni adrenalinski i ostali sadržaji - stvorene nove ponude za turiste - informirane obrazovne institucije o mogućim sadržajima za djecu na otoku - označeni adrenalinski i drugi sadržaji - smanjenje sezonalnosti i razvoj cjelogodišnjeg turizma

Strateški cilj 2: Razvoj prepoznatljivog baščanskog turizma

Prioritet 4. Zdravstveni turizam

PROVEDBENE AKTIVNOSTI	MJERA 1: Poticanje razvoja zdravstvenog turizma
	<ul style="list-style-type: none"> - poticanje izgradnje wellness centara - promocija mora, zraka i ljekovitog bilja u zdravstvene svrhe

	<ul style="list-style-type: none"> - stvaranje integralne ponude (proizvodnja i plasman eko-hrane, umrežavanje obiteljskih i ruralnih smještajnih kapaciteta te naturalne i adrenalinske ponude u jedinstvenu ponudu, isključenost od buke, duhovni i društveni programi)
ROK	Kontinuirano do izvršenja
SREDSTVA	Sredstava državnog, regionalnog, lokalnog proračuna, EU i drugi izvori
ODGOVORNI NOSITELJI	Općina Baška, TZ Općine Baška, investitori
CILJNE SKUPINE	<ul style="list-style-type: none"> - subjekti u turizmu (agencije, hoteli, ugostitelji, turističke zajednice, poduzetnici) - stanovništvo - turisti - gospodarski subjekti, institucije
POKAZATELJI USPJEŠNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - Veći broj ponuda za zdravstveni turizam i njegova promocija - Povećana popunjenoš kapaciteta koji razvijaju zdravstveni turizam - Producenje boravaka gostiju - Razvijeni zdravstveni standardi u mjestu - Smanjenje sezonalnosti i razvoj cjelogodišnjeg turizma

Strateški cilj 2: Razvoj prepoznatljivog baščanskog turizma

Prioritet 5. Lovni turizam

PROVEDBENE AKTIVNOSTI	MJERA 1: Poticanje razvoja lovog turizma <ul style="list-style-type: none"> - promocija mogućnosti lovog turizma - uključivanje lovog turizma u turističku ponudu - suradnja s lovačkim društvima i drugim nadležnim institucijama za uključivanje lovog turizma u jedinstvenu turističku ponudu - edukacija turističkih djelatnika i stanovnika o mogućnostima i razvoju usluga za lovni turizam
ROK	Kontinuirano do izvršenja
SREDSTVA	Sredstava državnog, regionalnog, lokalnog proračuna, EU i drugi izvori
ODGOVORNI NOSITELJI	Općina Baška, TZ Općine Baška
CILJNE SKUPINE	<ul style="list-style-type: none"> - domaći i strani lovci - subjekti u turizmu (agencije, hoteli, ugostitelji, turističke zajednice, poduzetnici) - stanovništvo
POKAZATELJI USPJEŠNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - Veći broj ponuda za lovni turizam i njegova promocija - Veći broj dolazaka domaćih i stranih lovaca - Povećana popunjenoš kapaciteta koji razvijaju lovni turizam - Producenje boravaka gostiju izvan turističke sezone

Strateški cilj 2: Razvoj prepoznatljivog baščanskog turizma

Prioritet 6. Producenje turističke sezone

PROVEDBENE AKTIVNOSTI	MJERA 1: Izrada raznih projekata za osnaživanje turističke ponude <ul style="list-style-type: none"> - izrada projektne dokumentacije za EU i druge projekte te prijava
------------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> - na razne natječaje - objedinjavanje pojedinih aspekata kulturne, prirodne i tradicijske baštine za nove inovativne programe i projekte za turizam - povezivanje baštine i drugih turističkih sadržaja za jedinstvenu bašćansku ponudu - okupljanje domaćih i inozemnih partnera - prihvaćanje dobre prakse turističkih proizvoda i usluga
	<p>MJERA 2: Poticajne mjere za bašćanski turizam</p> <ul style="list-style-type: none"> - izrada smjernica, pravila, kriterija i odluka za oblikovanje poticajnih lokalnih mjeru prema raznim nositeljima turističke ponude (izbor štandovske ponude, komunalni red vezan za urednost, izgled i sl. objekata turističkih nositelja, radno vrijeme ugostiteljskih objekata, ne stimuliranje sezonske djelatnosti i drugog) - prihvaćanje smjernica i odluka nadležnih tijela - praćenje provedbe poticajnih mjeru - primjena mogućih poticaja nadležnih institucija više razine
	<p>MJERA 3: Informiranje i vidljivost</p> <ul style="list-style-type: none"> - infomatizacija - promotivne aktivnosti za bolje informiranje i vidljivost bašćanskog turizma - koristeњje ICT u informiranju i vidljivosti bašćanskog turizma - prezentacije destinacije putem raznih medija (web portali, mobilne aplikacije,...), sajmovi itd.
ROK	Kontinuirano do izvršenja
SREDSTVA	Sredstava državnog, regionalnog, lokalnog proračuna, EU i drugi izvori
ODGOVORNI NOSITELJI	Općina Baška, TZ Općine Baška, turistički subjekti
CILJNE SKUPINE	<ul style="list-style-type: none"> - subjekti u turizmu (agencije, hoteli, ugostitelji, turističke zajednice, poduzetnici) - stanovništvo - turisti - gospodarski subjekti
POKAZATELJI USPJEŠNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - broj izrađenih i prijavljenih EU i drugih projekata i ostvareni rezultati iz raznih projekata - povećan broj novih turističkih proizvoda i usluga - prihvaćene smjernice i odluke za poticanje bašćanskog turizma - povećan broj turističkih nositelja koji rade i izvan glavne turističke sezone - povećan broj turističkih informacija i vidljivosti destinacije Baška - povećan broj medija za informiranje i vidljivost destinacije Baška - Informirani turisti i stanovnici o sadržajima u mjestu

Strateški cilj 3: Resursi u funkciji zelenije i konkurentnije općine

Prioritet 1. Razvoj infrastrukture

PROVEDBENE AKTIVNOSTI	<p>MJERA 1: Uređenje i rekonstrukcija prometnica</p> <ul style="list-style-type: none"> - izrada projektne dokumentacije - uređenje uskih grla na prometnici D 102 - uređenje i rekonstrukcija prometnica i nerazvrstanih cesta
------------------------------	---

	<p>MJERA 2: Izgradnja Centralnog parkirališta Gruh i organizacija lokalnog eko prijevoza</p> <ul style="list-style-type: none"> - izrada projektne dokumentacije - uređivanje i izgradnja centralnog parkirališta Gruh - izbor tipa eko prijevoza - organiziranje lokalnog eko prijevoza do naselja
	<p>MJERA 3: Razvoj komunalne infrastrukture</p> <ul style="list-style-type: none"> - Identificiranje ključnih problema u komunalnoj infrastrukturi te preventivno djelovanje s novim ulaganjima (kanalizacija, vodoopskrba, vodozaštita...) - izrada projektne dokumentacije - izgradnja komunalne infrastrukture
	<p>MJERA 4: Uređenje luke i izgradnja marine</p> <ul style="list-style-type: none"> - izrada projektne dokumentacije za uređenje luke i izgradnje Marine - promocija uređenja luka i izgradnje marine - privlačenje investitora - uređenje luke i izgradnja marine
	<p>Mjera 5: Usputstava trajektnih linija povezivanja kopna i otoka Raba</p> <ul style="list-style-type: none"> - izrada projekcije uspostave trajektnih linija za Senj i Lopar - suradnja s nadležnim tijelima za pokretanje trajektnih linija za Senj i Lopar - poticajne mjere i aktivnosti za sufinanciranje i ishodovanje dozvola za trajektne linije za Senj i Lopar - promocija novih trajektnih linija
ROK	Kontinuirano do izvršenja
SREDSTVA	Sredstava državnog, regionalnog, lokalnog proračuna, EU i drugi izvori
ODGOVORNI NOSITELJI	Općina Baška, Lučka uprava Baška, TZ Općine Baška, ostali investitori
CILJNE SKUPINE	<ul style="list-style-type: none"> - stanovništvo - turisti - gospodarski subjekti, institucije
POKAZATELJI USPJEŠNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - Informirano stanovništvo javnog i privatnog sektora o poticajnim mjerama vezanim za infrastrukturne programe područja - 50 parkirnih mesta za automobile i autobuse - organiziran eko prijevoz s električnim vozilima - uređena luka i izgrađena marina - novo uspostavljene trajektnе linije - povećani broj posjetitelja i gostiju

Strateški cilj 3. Resursi u funkciji zelenije i konkurentnije općine

Prioritet 2. Očuvanje, zaštita i valorizacija prirodne, kulturne i tradicijske baštine

PROVEDBENE AKTIVNOSTI	MJERA 1: Uređenje područja toka Vele i Male Rike
	<ul style="list-style-type: none"> - uređivanje i zaštita prirodne baštine - gradnja potrebnih akumulacija u slučaju poplava - reguliranje pritoka
	MJERA 2: Pošumljavanje autohtonim sortama
	- obnavljanje šumskog resursa na potrebnim terenima

	<ul style="list-style-type: none"> - aktivnosti usklađivanja s okvirom održivog razvoja. <p>MJERA 3: Poticanje na zakup državnog zemljišta u cilju očuvanja i uzgoja ljekovitog bilja, razvoja ovčarstva i sl.</p> <ul style="list-style-type: none"> - suradnja s Ministarstvom poljoprivrede i Agencijom o svim aspektima i mogućnostima zakupa državnog zemljišta za uzgoj ljekovitog bilja, ovčarstva i drugih poljoprivrednih aktivnosti - priprema za izradu natječaja za zakup državnog zemljišta - educiranje turista i stanovnika o važnosti i ljekovitog bilja - poticanje stanovništva za bavljenjem poljoprivrednim aktivnostima i mogućnosti zakupa državnog zemljišta
	<p>MJERA 4: Obnova i zaštita kulturne baštine: mlinova, mrgara, perila i drugih objekata, arheoloških nalazišta te pomorske i ribarske tradicije</p> <ul style="list-style-type: none"> - suradnja s nadležnim institucijama za očuvanje kulturne baštine - očuvanje izvornosti kulturne i tradicijske baštine - kontinuirana briga za kulturnu i tradicijsku baštinu - educiranje turista i stanovnika o važnosti i zaštite kulturne baštine - uključivanje novih sadržaja iz kulturne i tradicijske baštine u turističku ponudu
	<p>MJERA 4: Očuvanje i zaštita prirodne baštine</p> <ul style="list-style-type: none"> - suradnja s nadležnim insitucijama za zaštitu i očuvanje prirodne baštine - očuvanje izvornosti prirodne baštine - kontinuirana briga za prirodnu baštinu - zaštita resursa vode i njihovo stavljanje u turističku ponudu - educiranje stanovnika i turista o važnosti zaštite prirodne baštine - označavanje prirodne baštine
ROK	Kontinuirano do izvršenja
SREDSTVA	Sredstava državnog, regionalnog, lokalnog proračuna, EU i drugi izvori
ODGOVORNI NOSITELJI	Općina Baška, TZ Općine Baška, udruge, insitucije
CILJNE SKUPINE	<ul style="list-style-type: none"> - stanovništvo - turisti - institucije
POKAZATELJI USPJEŠNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - regulirani pritoci i uređeni tokovi Vele i Male Rike - pošumljene površine autohtonim sortama - poboljšano očuvanje i zaštita cjelokupne baštine područja - obnovljeni kulturni objekti kao što su mlinovi, perila i drugi važni Kulturni objekti i tradijska baština - označena prirodna baština - nova turistička ponuda s kulturnom, tradicijskom i prirodnom baštinom

Strateški cilj 3. Resursi u funkciji zelenije i konkurentnije općine Prioritet 3. Razvoj poljoprivrednih aktivnosti

PROVEDBENE AKTIVNOSTI	<p>MJERA 1: Izrada projekata za navodnjavanje poljoprivrednih vrijednih površina</p> <ul style="list-style-type: none"> - Identificiranje ključnih problema poljoprivredi
------------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> - izrada projekata za navodnjavanje - djelovanje preventivno s novim ulaganjima <p>MJERA 2: Rješavanje vlasništva i okrupnjavanje poljoprivrednog zemljišta</p> <ul style="list-style-type: none"> - poticanje rješavanja imovinsko-pravnih odnosa - okrupnjavanje zemljišta za pokretanje poljoprivrenih aktivnosti - rezervacija proračunskih sredstava za rješavanje vlasništva <p>MJERA 3: Pokretanje uzgoja tradicionalnih kultura i ljekovitog bilja</p> <ul style="list-style-type: none"> - analiziranje isplativosti uzgoja pojedinih kultura - revitaliziranje poljoprivredne aktivnosti kroz programe potpore - organiziranje edukacije za uzgoj i preradu aromatičnog, začinskog i ljekovitog bilja <p>MJERA 4: Korištenje otpadnog materijala u razvoj novih proizvoda</p> <ul style="list-style-type: none"> - dizanje svijesti i educiranje stanovništva i uzbudljivača o zaštiti okoliša, njegovim upravljanjem i ekologiji - izrađivanje programa i projekta recikliranja otpadnog materijala
ROK	Kontinuirano do izvršenja
SREDSTVA	Sredstava državnog, regionalnog, lokalnog proračuna, EU i drugi izvori
ODGOVORNI NOSITELJI	Općina Baška, Primorsko-goranska županija, poduzetnici
CILJNE SKUPINE	<ul style="list-style-type: none"> - gospodarski subjekti - lokalni stanovnici, naročito mladi i djeca - ustanove i institucije iz područja zaštite okoliša
POKAZATELJI USPJEŠNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - informirano stanovništvo javnog i privatnog sektora o poticajnim mjerama vezanim za razne programe održivosti područja, obnovljivih izvora energije, energetskoj učinkovitosti turizma, poduzetništva i dr. - poboljšan komunalni sustav i infrastruktura za navodnjavanje - revitalizirane poljoprivredne aktivnosti na određenim okruglim površinama - osjećeno stanovništvo o ekologiji i otpadnom materijalu - novi proizvodi od recikliranog otpadnog materijala

Strateški cilj 3. Resursi u funkciji zelenije i konkurentnije općine

Prioritet 4. Izgradnja društvene infrastrukture

PROVEDBENE AKTIVNOSTI	MJERA 1: Rekonstrukcija i opremanje Područne osnovne škole
	<ul style="list-style-type: none"> - dovršenje rekonstrukcije i dogradnje područne škole - opremanje područne škole
	<p>MJERA 2: Pokretanje projekta doma za starije osobe</p> <ul style="list-style-type: none"> - identificiranje moguće lokacije za izgradnju doma za starije osobe sukladno prostornom planu - projektiranje, izgradnja i opremanje objekta prilagođenog potrebama starijih i nemoćnih - razvijanje programa za starije osobe (mogućnost dnevнog boravka i sl.) <p>MJERA 3: Pokretanje novih specijalističkih ambulanti</p> <ul style="list-style-type: none"> - poticati pokretanje specijalističkih ambulanti i povezivanje

	<p>s razvojem zdravstvenog turizma</p> <p>MJERA 4: Izgradnja sportske infrastrukture</p> <ul style="list-style-type: none"> - dovršenje izgradnje sportske dvorane pri područnoj školi - pripremanje projekata za ostale objekte za sport i rekreaciju sukladno potrebama stanovnika i turista (dvorana, tenis i drugi tereni, otočne staze, zatvoreni tip rekreacije i sl.)
ROK	Kontinuirano do izvršenja
SREDSTVA	Sredstava državnog, regionalnog, lokalnog proračuna, EU i drugi izvori
ODGOVORNI NOSITELJI	Općina Baška, Primorsko-goranska županija, turistički subjekti, investitori
CILJNE SKUPINE	<ul style="list-style-type: none"> - stanovništvo - turisti - društvene, zdravstvene i druge institucije
POKAZATELJI USPJEŠNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - obnovljena i opremljena Područna osnovna škola - izgrađena sportska dvorana pri Područnoj osnovnoj školi - izgrađen dom za starije i nemoćne osobe - specijalističke ambulante u funkciji - izrađen projekt za dom za starije osobe - razvijeni društveni programi za sve skupine stanovnika - izgrađena ostala sportsko-rekreativna infrastruktura

Strateški cilj 3. Resursi u funkciji zelenije i konkurentnije općine	
Prioritet 5. Energetika i komunikacijske veze	
PROVEDBENE AKTIVNOSTI	<p>MJERA 1: Korištenje obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - izrada projektne dokumentacije za solarnu energanu - pribavljanje potrebnih dozvola za izgradnju postrojenja - poticati korištenje OIE i EE u javnom i privatnom sektoru <p>MJERA 2: Izgradnja širokopojasnog Interneta</p> <ul style="list-style-type: none"> - omogućavanje korištenja širokopojasnog Interneta u čitavoj općini
ROK	Kontinuirano do izvršenja
SREDSTVA	Sredstava državnog, regionalnog, lokalnog proračuna, EU i drugi izvori
ODGOVORNI NOSITELJI	Općina Baška, Primorsko-goranska županija
CILJNE SKUPINE	<ul style="list-style-type: none"> - stanovništvo - turisti - gospodarski subjekti - javne ustanove
POKAZATELJI USPJEŠNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - veći udio korištenja OIE i EE u javnom i privatnom sektoru - izgrađena solarna energana - dopuna prostornih planova i mjera primjene OIE - dostupan Internet na čitavom području općine

6.3. Usporedni prikaz strateških ciljeva i prioriteta s višom razinom strateških dokumenata

Svi strateški dokumenti određene razine trebaju biti usklađeni sa istima više razine. Program ukupnog razvoja kao plansko-razvojni dokument za područje Općine Baška treba biti usklađen s istima na regionalnoj i državnoj razini kao i onoj međunarodnoj. Tako su razvojni ciljevi i prioriteti PUR-a usklađeni s ciljevima Europa 2020, Strategijom regionalnog razvoja Republike Hrvatske 2011.-2013. te Razvojnom strategijom Primorsko-goranske županije 2011.-2013. Navedeni dokumenti (osim Europa 2020) odnosili su se na razdoblje 2011.-2013., no, odlukama nadležnih nacionalnih i županijskih tijela produžena je njihova valjanost na 2014. i 2015. godinu.

U cilju veće apsorpcije sredstava EU fondova, veće razine državnih potpora i lakše provedbe razvojnih projekata, nova klasifikacija od 2013. godine dijeli RH na dvije statističke regije: Kontinentalnu Hrvatsku i Jadransku Hrvatsku. Opći ciljevi odnosno tri osnovna strateška cilja Strategije regionalnog razvoja RH 2011.-2013./2015. odnose se na:

- Razvoj županija i statističkih regija
- Razvoj potpomognutih područja
- Razvoj pograničnih područja

Obzirom na regionalne razlike, dani su osnovni prioriteti i mjere za svaku regiju pojedinačno.

U sljedećoj tablici prikazana je usklađenost ciljeva PUR-a Baške sa strateškim dokumentima više razine i to Strategije EU 2020, Strategija regionalnog razvoja Republike Hrvatske 2011.-2015. te Razvojne strategije Primorsko-goranske županije 2011.-2015.

Tablica 1: Usklađenost PUR Općine Baška 2015.-2020. s ciljevima i prioritetima strateških dokumenata više razine

Strategija Europa 2020 (prioritetne osi temeljene na pametnom, održivom i uključivom rastu)	Prioriteti Strategije regionalnog razvoja RH 2011.-2013./2015. (Jadranska Hrvatska)	Ciljevi Razvojne strategije PGŽ 2011.-2013./2015.	Razvojni ciljevi i prioriteti PUR Baška
<ul style="list-style-type: none">• Inovacije• Obrazovanje• Digitalno društvo• Konkurentnost• Zapošljavanje i vještine• Borba protiv siromaštva	P3 Jačanje konkurenčnosti poslovnog sektora	<p>S1 Razvoj dinamičkog gospodarskog okruženja</p> <p>S2 Uravnotežen regionalni razvoj</p> <p>S3 Razvoj ljudskih potencijala</p>	<p>1. Razvoj poduzetništva temeljeno na znanju, inovaciji i tradiciji</p> <ul style="list-style-type: none">• Razvoj poduzetničkih aktivnosti• Jačanje kapaciteta ljudskog potencijala• Stvaranje dodanih vrijednosti temeljenih na tradiciji i potrebama novih proizvoda
<ul style="list-style-type: none">• Inovacije• Konkurentnost• Zapošljavanje i vještine	P1 Održivo gospodarenje prirodnim i kulturnim vrijednostima u svrhu jačanja konkurenčnosti	S1 Razvoj dinamičkog gospodarskog okruženja	<p>2. Razvoj prepoznatljivog specijaliziranog turizma</p> <ul style="list-style-type: none">• Proširenje kapaciteta turističkih zona

	regije		<ul style="list-style-type: none"> • Razvoj kulturnog i vjerskog turizma • Adrenalinski i naturalni turizam • Zdravstveni turizam • Producenje turističke sezone
<ul style="list-style-type: none"> • Inovacije • Digitalno društvo • Klima, energija i mobilnost • Konkurentnost 	<p>P1 Održivo gospodarenje prirodnim i kulturnim vrijednostima u svrhu jačanja konkurentnosti regije</p> <p>P2 razvoj regionalne infrastrukture</p> <p>P4 Zaštita okoliša</p>	<p>S1 Razvoj dinamičkog gospodarskog okruženja</p> <p>S2 Uravnotežen regionalni razvoj</p> <p>S3 Razvoj ljudskih potencijala</p> <p>S4 Zaštita prirode i okoliša</p>	<p>3. Resursi u funkciji zelenije i konkurentnije općine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Razvoj infrastrukture • Očuvanje, zaštita i valorizacija prirodne i kulturne baštine • Razvoj poljoprivrednih aktivnosti • Izgradnja društvene infrastrukture • Energetika i komunikacijske veze

U točki 5.2. navedeno je da je u tijeku izrada nove razvojne strategije PGŽ, a prema sadašnjim prijedlozima predviđaju se sljedeći strateški ciljevi:

1. Konkurentno i održivo gospodarstvo
2. Jačanje regionalnih kapaciteta i ravnomjeran razvoj
3. Razvoj ljudskih potencijala i povećanje kvalitete života

Može se uočiti da su strateški ciljevi PUR-a Baška u suglasju s predloženim strateškim ciljevima županijskog strateškog dokumenta u izradi.

7. Razvojni pravci i projekti do 2020. godine

Temeljem analize stanja, identificiranja ključnih problema i mogućih rješenja na području Općine Baška kao i SWOT analizi, PUR Općine Baška definirao je 3 strateška cilja koji se sastoje od 13 prioriteta. Zadani ciljevi bit će postignuti uspješnom provedbom mjera i projekata. Planiranje, dakle, započinje od vizije, kao putokaza kojem treba težiti u navedenom razdoblju, te se preko strateških ciljeva i prioriteta spušta na mjere i konkretnе projekte kojima se oni postižu.

Razvojne mjere najvažniji su dio bilo kojeg strateškog dokumenta-predstavljaju projekt ili skupinu projekata koje treba provesti kako bi se ostvario zadani cilj. Ciljevi će biti postignuti uspješnom provedbom mjera i/ili projekata.

Treba imati na umu da su neke mjere složene te da se sastoje od više pojedinačnih projekata i programa. U nastavku se daje pregled projekata koji su u planu provedbe za prvo proračunsko razdoblje 2015.-2020. Neki projekti su na razini ideje, te će u narednom periodu

trebati raditi na njihovom razvijanju, razradi proračuna projekta, planiranju izvora financiranja i detaljnog planiranju ostalih parametara.

U nastavku se daje pregled projekata, bez obzira na razinu njihove spremnosti za daljnju provedbu te njihova usklađenost s višom razinom strateških dokumenata. Ovaj pregled projekata ima za cilj da se neprestano nadopunjuje s izmjenom/razradom postojećih podataka te novim projekima i projektnim idejama.

Tablica 2: Broj projekata za provedbu do 2020.godine i njihova usklađenost s ciljevima dokumenata viših razina

SRR RH 2011.-2015. Cilj/ Prioritet/ Mjera	RS PGŽ 2011.-2015. Cilj/ Prioritet/ Mjera	PUR BAŠKA 2015.-2020. Cilj/ Prioritet/ Mjera	Naziv podnositelja	Naziv projekta	Vrijednost projekta u HRK
Razrađeni ili djelomično razrađeni projekti					
3.2.2.	3.1.3.	3.4.1.	Općina Baška	Rekonstrukcija osnovne škole i izgradnja sportske dvorane	18.000.000,00
3.1.1.	1.3.2.	1.1.1.	Općina Baška	Poticanje marketinških i promotivnih aktivnosti u cilju razvitka poduzetništva i turizma	300.000,00
3.1.4.	2.5.3.	2.2.3.	Općina Baška	Valorizacija etnografskog muzeja	500.000,00
3.1.2.	2.5.2.	2.3.3.	Općina Baška	Razvoj poučnih i eko staza	1.000.000,00
3.2.1.	1.1.1.	1.1.3.	Općina Baška	Izgradnja luke i marine na lokaciji Sorbova	30.000.000,00
3.2.2.	3.2.2.	3.4.2.	Općina Baška	Dom za starije osobe	40.000.000,00
3.1.1.	1.1.3.	1.3.1.	Općina Baška i partneri	Vinsko raskrižje	1.900.000,00
3.1.4.	2.5.3.	2.2.4.	Općina Baška i partneri	Jadranska kulturna baština	2.700.000,00
3.4.5.	1.1.4.	3.5.1.	Općina Baška i partneri	Uvođenje ekološke i energetski učinkovite javne rasvjete s naglaskom na potrebe eko-turizma	7.500.000,00
3.1.4.	1.1.3.	2.2.4.	Općina Baška i partneri	Objedinjavanje prirodne i kulturne baštine te autohtonih proizvoda u jedinstvenu ponudu	6.000.000,00
3.3.1.	3.1.8.	1.2.1.	Općina Baška i partneri	Uvođenje modela neformalnog obrazovanja sa svrhom boljeg zapošljavanja osoba s invaliditetom u administrativnim, tehničkim i ugostiteljskim zanimanjima	1.800.000,00
3.3.3.	1.3.1.	1.1.3.	Općina Baška i partneri	Izgradnja malih poduzetničkih zona	25.000.000,00
3.1.4.	1.1.2.	2.1.1.	Općina Baška	Proširenje kapaciteta turističkih zona	5.000.000,00
3.1.4.	1.1.2.	2.2.2.	Općina Baška	Valorizacija mlinova,perila i mrgara	2.000.000,00
3.2.2.	2.1.3.	3.1.1.	Općina Baška	Rekonstrukcija ulice Šantis	1.500.000,00

3.2.2.	2.1.3.	3.1.1.	Općina Baška	Rekonstrukcija ulice Labic - Jurandvor	854.000,00
3.2.2.	2.1.3.	3.1.1.	Općina Baška	Rekonstrukcija ulice Pod Mire-Jurandvor	1.343.000,00
3.2.2.	2.1.3.	3.1.1.	Općina Baška	Rekonstrukcija ulice Peščivica Baška	1.500.000,00
3.2.2.	2.1.3.	3.1.1.	Općina Baška	Rekonstrukcija ulice Kricin Baška	2.000.000,00
3.2.2.	2.1.3.	3.1.1.	Općina Baška	Rekonstrukcija nove zone Peščivica	3.000.000,00
3.2.2.	2.1.3.	3.1.1.	Općina Baška	Rekonstrukcija ulice Garina-Draga Baščanska	1.500.000,00
3.2.2.	2.1.3.	3.1.1.	Općina Baška	Rekonstrukcija ulice Put Zablaća Baška	3.000.000,00
3.2.2.	2.1.3.	3.1.1.	Općina Baška	Rekonstrukcija ulice Skopalj i Frankopanska(nogostupi)	500.000,00
3.2.6.	4.3.2.	3.1.3.	Općina Baška	Oborinska odvodnja-Rapska ulica	238.000,00
3.2.6.	4.3.2.	3.1.3.	Općina Baška	Kanalizacija Drage Baščanske	6.000.000,00
3.2.6.	4.3.2.	3.1.3.	Općina Baška	Kanalizacija Batomalj	2.000.000,00
3.2.6.	4.3.2.	3.1.3.	Općina Baška	Kanalizacija Jurandvor	2.000.000,00
3.2.6.	4.3.2.	3.1.3.	Općina Baška	Kanalizacija Baška	10.000.000,00
3.2.2.	2.1.3.	3.1.3.	Općina Baška	Uređenje parkirališta Sv.Marko	1.000.000,00
3.2.1.	2.1.1.	3.1.4.	Općina Baška	Rekonstrukcija i dogradnja luke Baška (produženje lukobrana i Male rive,postava gatova s komunalnim i turističkim vezovima)	20.000.000,00
3.2.3.	4.2.4.	3.5.1.	Općina Baška	Izgradnja sunčeve elektrane Barbučin 5mW i vjetroelektrane	49.000.000,00

Ukupno **247.135.000,00**

Projekti koji se trebaju detaljnije razraditi

3.2.6.	4.3.2.	3.1.3.	Općina Baška	Izgradnja pročistača otpadnih voda	projektna ideja
3.1.1.	1.1.2.	2.3.2.	Općina Baška	Izgradnja žičare Zarok	projektna ideja
3.1.1.	1.1.2.	2.3.1.	Općina Baška	Izgradnja zabavnog centra Zablaće	projektna ideja
3.1.1.	2.4.1.	2.3.1.	Općina Baška	Uređenje zone sporta i plaže Zablaće-Zarok (prostorije sportskih klubova, quapark,dječja igrališta, ugostiteljski sadržaji)	projektna ideja
3.2.6.	4.3.	3.1.3.	Općina Baška	Uređenje groblja Sv.Ivan	projektna ideja
3.2.1.	2.1.1.	3.1.3.	Općina Baška	Rekonstrukcija obale u luci Baška sa uređenjem ulice Palada	projektna ideja
3.2.2.	2.3.1.	1.1.3.	Općina Baška	Rekonstrukcija i uključivanje u ponudu prostora u vlasništvu općine - Domovi Baška, Juran-dvor, Draga Baščanska, Zavičajni muzej	projektna ideja

3.1.4.	2.5.3.	2.2.4.	Općina Baška	Istraživanje i valorizacija arheoloških nalazišta Baške-Sv.Marko, Sv.Nikola, Kaštel, Corintia	projektna ideja
3.2.6.	4.3.	3.1.3.	Općina Baška	Izgradnja komunalnih zgrada za potrebe komunalnog društva	projektna ideja
3.1.2.	2.5.1.	2.2.4.	Općina Baška	Izgradnja glagoljaškog centra Jurandvor Sv.Lucija-muzej Baščanske ploče	projektna ideja
3.1.1.	2.4.1.	2.3.4.	Općina Baška	Izrada dokumentacije za uređenje Vele plaže	projektna ideja

7.1. Analiza projekata

Analiza razvojnih mjera i projekata prikupljenih tijekom procesa izrade PUR-a, pokazuje da se trenutno u bazi nalaze 42 razvojna projekta, od čega njih 31 ima ukupni proračun od **247.135.000,00 kn**. Ostali su na razini projektne ideje te, kako je prethodno navedeno, bit će potrebno razraditi projekte, planirati izvore financiranja i ostale relevantne parametre. Projekti za infrastrukturu su uglavnom u fazi provođenja i pripreme. Ostali projekti su u kategoriji tzv. soft projekta za prijavu na Programe unije ili domaće izvore financiranja.

Posebno su istaknuti programi financiranja iz EU fondova upravo zbog velikog potencijala, a ključ uspjeha pri dobivanju sredstava Europske unije je u pravovremenom i adekvatno osmišljenom planiranju i apliciranju projekata, te usklađenosti projekta sa strateškim dokumentima svih razina, što je i tema sljedećeg poglavlja.

Prikaz indikativnog broja i vrijednosti projekata prema strateškim ciljevima PUR-a Baške prikazuje sljedeća tablica.

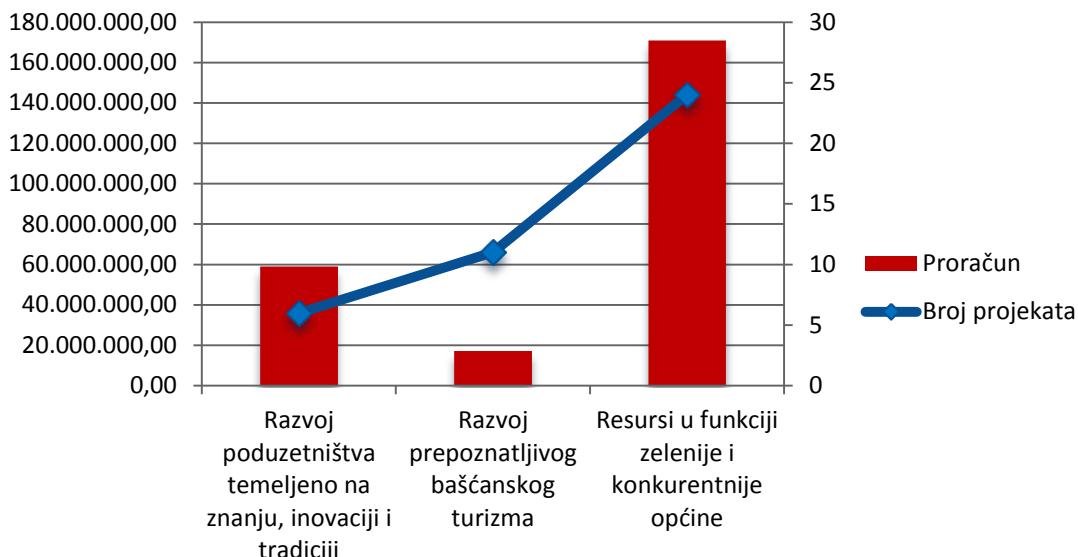
Tablica 3: Indikativan broj i ukupna vrijednost projekata za provedbu PUR-a Općine Baška prema razvojnim ciljevima

Strateški ciljevi PUR-a Općine Baška		Ukupan broj prikupljenih projekata (broj razrađenih projekata + projektne ideje)	Procijenjeni iznos/mil. HRK	Mogući izvori financiranja
1.	Razvoj poduzetništva temeljeno na znanju, inovaciji i tradiciji	6 (5+1)	59.000.000,00	Lokalni, regionalni, nacionalni, EU, međunarodni i drugi
2.	Razvoj prepoznatljivog baščanskog turizma	12 (6+6)	17.200.000,00	Lokalni, regionalni, nacionalni, EU, međunarodni i drugi
3.	Resursi u funkciji zelenije i konkurentnije općine	24 (20+4)	170.935.000,00	Lokalni, regionalni, nacionalni, EU, međunarodni i drugi
UKUPNO		42 (31 + 11)	247.135.000,00	

Izvor: Obrada autora prema podacima iz Baze projekata Općine Baška

U sljedećem grafikonu mogu se vidjeti podaci o broju projekata i njihove vrijednosti prema strateškim ciljevima PUR-a Općine Baška prema podacima iz Tablice broj 8.

Grafikon 1: Baza projekata u PUR-u Općine Baška prema broju i visini sredstava u okviru strateških ciljeva

Izvor: Obrada autora prema podacima iz baze projekata Općine Baška

Kako je vidljivo iz tablice i grafikona, najveći broj projekata nalazi se unutar 3. strateškog cilja: Resursi u funkciji zelenije i konkurentnije općine kao i najveći iznos potrebnih sredstava. Slijede projekti u okviru 2. strateškog cilja: Razvoj prepoznatljivog baščanskog turizma kada je riječ o broju projekata (sa najmanjim iznosom potrebnih sredstava) dok se unutar prvog strateškog cilja: Razvoj poduzetništva temeljeno na znanju, inovaciji i tradiciji nalazi najmanji broj projekata.

Provedba PUR-a Baške kao prvu fazu predviđa upravo evaluaciju projekata i njihovo vrednovanje. To će biti kontinuirani postupak, sukladno postavljenim i prihvaćenim kriterijima ocjene, nakon koje slijedi detaljni financijski plan, odnosno procjena alokacije sredstava po pojedinom izvoru financiranja. Postupak evaluacije je maksimalno pojednostavljen, kako bi se mogao efikasno primjenjivati – svaki projekt treba biti evaluiran sukladno očekivanim rezultatima i pokazateljima te sukladno smjernicama za provedbu, treba biti donesena odluka o dalnjem postupanju.

8. Financijski plan

Jedan od važnih aspekata provedbe PUR-a je osiguranje i pribavljanje financijskih sredstava, upravljanje tim sredstvima kao i praćenje njihova korištenja. Nakon definiranja strateških ciljeva, prioriteta i mjera, potrebno je predvidjeti i moguće izvore financiranja.

Baza projekata u okviru ovog PUR-a, kako je već napomenuto, trenutno sadržava 42 projekta, potpuno, djelomično razrađenih te nerazrađenih - na razini projektne ideje. Očekuje se razdrada predloženih projektnih ideja kao i predlaganje novih koje će doprinijeti njihovom većem broju sukladno potrebama budućeg razvoja. Navedeni projekti PUR-a evaluirani su kao vrlo važni za razvoj područja. Budući još nisu razvidni svi izvori njihova financiranja na godišnjoj če se razini izraditi akcijski plan s detaljnim finansijskim planom, sredstvima potrebnima za realizaciju pojedine mjere predviđene PUR-om i sukladno tome, procjenu alokacije sredstava po pojedinom izvoru financiranja. U ovom trenutku, daje se procjena potrebnih sredstava, temeljena na okvirnoj analizi baze projekata, a u prvom redu to se odnosi na projekte koji su spremni za realizaciju, odnosno koji su u skladu sa strateškim ciljevima, prioritima i mjerama PUR-a, imaju spremnu dokumentaciju, u skladu su s prostorno-planskom dokumentacijom i imaju u potpunosti riješene imovinsko – pravne odnose.

8.1. Financiranje razvojnih projekata iz općinskog proračuna

Ukupan Proračun Općine Baška za 2015. godinu iznosi 34.483.652,00 kn koji se odnosi na financiranje redovnih djelatnosti općine te programe iz komunalne djelatnosti, kulture, obrazovanja, gospodarskih djelatnosti, populacijske politke, sporta, rekreacije i civilnog društva, socijalne skrbi, zdravlja i drugo.

Najvažnije stavke odnose se na program prostornog uređenja i unapređenja stanovanja, aktivnosti zbrinjavanja otpada, zelene energije u kućama, otkupa zemljišta te poticanje razvoja turizma, a ostalo su mali poticaji za jačanja gospodarstva (potporne institucije i LAG-a), potpora za poduzetništvo i poljoprivredu.

Najvažniji kapitalni projekti odnose se na izradu projektne dokumentacije za infrastrukturu, izgradnje javne rasvjete i izgradnje na pomorskom dobru.

Projekcija općinskog proračuna za sljedeće dvije godine odnosi se na infrastrukturne projekte važne za općinu kao što su izgradnja ulica, kanalizacija, rekonstrukciju područne osnovne škole,

Sljedeća tablica prikazuje Proračun Općine Baška za 2015. godinu (II.posebni dio proračuna) i projekcije za 2016. i 2017. godinu.

Tablica 4: Proračun Općine Baška za 2015. godinu i projekcije za 2016. i 2017. godinu

- u HRK

Godina	2015.	2016.	2017.
Ukupan proračun	34.483.652	28.667.066	24.627.644
Namjena po Programu	Planirano		
Aktivnosti predstavničkog tijela	380.600	280.600	280.600
Aktivnosti izvršnog tijela	392.469	362.469	362.469
Aktivnosti mjesne samouprave	20.000	20.000	20.000
Javna uprava i administracije	3.913.931	3.870.709	3.882.809
Predškolski odgoj	2.311.400	2.323.000	2.323.000
Osnovnoškolsko i srednjoškolsko obrazovanje	6.186.185	8.186.185	5.113.935

Visoko obrazovanje	143.000	143.000	143.000
Promicanje kulture	221.300	166.300	166.300
Razvoj sporta i rekreacije	221.500	221.500	221.500
Razvoj civilnog društva	25.000	25.000	25.000
Zaštita, očuvanje i unapređenje zdravlja	37.066	37.066	37.066
Socijalna skrb	367.460	367.460	367.460
Zaštita i promicanje prava i interesa osoba s invaliditetom	43.000	43.000	43.000
Održavanje komunalne infrastrukture	4.184.324	4.661.574	4.661.574
Razvoj i upravljanje sustava vodoopskrbe, odvodnje i zaštita voda	273.000	0	0
Razvoj i sigurnost prometa	2.277.000	2.941.850	3.275.324
Prostorno uređenje i unapređenje stanovanja	7.891.564	3.432.500	2.119.754
Zaštita okoliša	2.105.000	85.000	85.000
Upravljanje imovinom	1.7472.145	402.145	402.145
Jačanje gospodarstva	31.800	31.800	31.800
Poticanje poljoprivredne	26.000	26.000	26.000
Organiziranje i provođenje zaštite i spašavanja	396.300	396.300	396.300
Poticanje razvoja turizma	663.608	643.608	643.608

Izvor: Općina Baška

Od značajnijih planiranih infrastrukturnih ulaganja i kapitalnih projekata za 2015. godinu mogu se izdvojiti:

- Komunalno kapitalna ulaganja (javne površine i pomorsko dobro, nerazvrstane ceste, groblja, javna rasvjeta) u ukupnom iznosu od 6.428.550,00 kn,
- Izgradnja osnovne škole i dvorane u iznosu od 6.000.000,00 kn (ukupna investicija iznosi 18.000.000 kn),
- Izrada projekata za infrastrukturu u iznosu od 2.998.564,00 kn,
- Zaštita okoliša u iznosu od 2.105.000,00 kn.

Prema tablici proračuna za 2015. godinu i projekciji proračuna za 2016. i 2017. godinu vidljivo je da značajna ulaganja idu u program jačanja društvene infrastrukture od čega je potrebno izvoditi aktivnost rekonstrukcije i izgradnje osnovne škole i dvorane te obrazovanja (osnovnoškolskog i srednjoškolskog). Također, visoka razina ulaganja vidljiva je u području održavanja komunalne infrastrukture te u razvoju sigurnosti prometa. Značajna ulaganja za 2015. godinu planirana su u području prostornog uređenja i unapređenja stanovanja (izrada prostornih studija, projekata i rješenja, izrada projekata za infrastrukturu, izgradnja javne rasvjete, kapitalna ulaganja na pomorskom dobru itd.) dok su prema projekciji za 2016. i 2017. godinu ista smanjena zbog već gotovih investicija u prethodnoj godini.

Zbog planiranih dodatnih ulaganja na građevinskim objektima, područje upravljanja imovinom također je u 2015. godini planirano u većem iznosu. Jednako tako, za zaštitu okoliša su izdvojena značajna sredstva za 2015. godinu, posebice za aktivnost Zelena energija u mom domu, a riječ je o sufinanciranje kućanstava za ugradnju solarnih kolektorskih sustava za grijanje i pripremu potrošne tople vode, te sustava za grijanje i pripremu potrošne tople vode na biomasu.

8.2. Mogući izvori financiranja projekata

Osiguranje i pribavljanje finansijskih sredstava, upravljanje tim sredstvima kao i praćenje njihova korištenja, zasigurno je jedan od važnih aspekata provedbe PUR-a Baške. Nakon definiranja Razvojnih ciljeva, prioriteta i mjera, potrebno je predvidjeti i moguće izvore financiranja.

Izvori financiranja se u prvom redu odnose na proračun Općine Baška, proračun Primorsko – goranske županije i proračun RH. Nakon ulaska RH u Europsku uniju, dostupni su postali strukturni instrumenti kohezijske politike EU: **Europski fond za regionalni razvoj, Europski socijalni fond i Kohezijski fond**, instrumenti zajedničke poljoprivredne politike EU: **Europski fond za garancije u poljoprivredi, Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj** i instrumenti zajedničke ribarske politike **kroz Europski fond za pomorstvo i ribarstvo, kao i Programi unije**.

Dakle, kao mogući izvori financiranja razvojnih projekata i programa, mogu se predvidjeti:

- sredstva proračuna Općine Baška,
- sredstva proračuna Primorsko goranske županije,
- sredstva lokalnih poduzeća i privatni kapital,
- sredstva državnog proračuna, odnosno resornih ministarstava i fondova, sredstva javnih poduzeća, tu je potrebno istaknuti Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost koji odobrava zajmove, subvencije, finansijsku pomoć i donaciju temeljem provedenog javnog natječaja za projekte i slične aktivnosti u području zaštite okoliša, energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije. Zatim HEP ESCO model financiranja projekata energetske učinkovitosti – usluga obuhvaća razvoj, izvedbu i financiranje projekata na način da se kroz uštede (u troškovima za energente i održavanje) ostvari povrat investicije,
- sredstva fondova EU i Programi unije,
- sredstva na temelju bilateralne, multilateralne i regionalne suradnje,
- sredstva domaćih i međunarodnih finansijskih institucija – domaće finansijske institucije, Hrvatska banka za obnovu i razvoj, Svjetska banka, Europska banka za obnovu i razvoj, Europska investicijska banka.

Sporazum o partnerstvu EU i RH

Potrebno je naglasiti da je Europska komisija donijela „Sporazum o partnerstvu“ s Hrvatskom kojim se utvrđuje strategija za optimalno korištenje europskim strukturnim i investicijskim fondovima u Hrvatskoj. Sporazumom koji je donesen utire se put za ulaganja u ukupnom iznosu od 8,6 milijardi EUR u okviru kohezijske politike u razdoblju od 2014. do 2020. (izraženo u tekućim cijenama, u što su uključeni financiranje europske teritorijalne suradnje i dodjela finansijskih sredstava za Inicijativu za zapošljavanje mladih). Za Hrvatsku su izdvojene i dvije milijarde EUR za ruralni razvoj te 252,6 milijuna EUR za ribarstvo i pomorski sektor.

Ulaganjima EU-a želi se ojačati konkurentnost, razvijati gospodarstvo koje će biti ekološki prihvatljivo i u kojem će se učinkovito raspolagati resursima, poduprijeti aktivne mjere zapošljavanja i suzbijati socijalna isključenost.

Stoga, Partnerskim sporazumom utvrđuju se mehanizmi kojima se osigurava usklađenost sa strategijom Unije za pametan, održiv i uključiv rast (strategija Europa 2020) te sa zadaćama za pojedine fondove EU u skladu s njihovim ciljevima koji se temelje na Ugovorima o pristupanju, uključujući ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju.

U nastavku se daje kratki pregled dostupnih fondova EU u okviru kohezijskih EU politika. Princip programiranja predviđa da se novac alocira i troši samo na temelju višegodišnjih strateški programske okvira – „Operativnih programa”.

Shema 3: EU politike i fondovi

Kohezijski fond financijski mehanizam za financiranje velikih infrastrukturnih projekata u EU na području prometa i zaštite okoliša u svrhu postizanja gospodarske i socijalne kohezije Europske Unije te poticanja održivog razvoja.

Evropski fond za regionalni razvoj ima za cilj jačanje ekonomske i socijalne kohezije te smanjivanje razlika u razvoju između regija unutar EU. Uglavnom je usmjeren na infrastrukturne investicije, proizvodne investicije u cilju otvaranja radnih mesta te na lokalni razvoj i razvoj malog i srednjeg poduzetništva.

Evropski socijalni fond ima za cilj smanjenje razlika u životnom standardu i blagostanju u državama članicama Europske Unije i njihovih regija, te time promicanje gospodarske i socijalne kohezije. Naglašava se promicanje zapošljavanja u EU, te pomoći europskim tvrtkama i radnoj snazi u što uspješnijem suočavanju s globalnim izazovima.

Programi unije za razdoblje 2014.-2020. odnose se na prekograničnu i transnacionalnu suradnju. To su sljedeći programi:

- **Programi prekogranične suradnje u RH koji obuhvaćaju:**
 - Programi sa zemljama članicama EU
 - Mađarska- Hrvatska
 - Slovenija- Hrvatska
 - Italija - Hrvatska
 - IPA Programi prekogranične suradnje sa zemljama ne - članicama EU.

▪ **Programi transnacionalne suradnje u RH uključuju:**

- Mediterranean obuhvatu geografskog područja Mediterana,
- Danube – geografsko područje koje obuhvaća EU Strategija za Dunavsku regiju i nekoliko dodatnih zemalja, cijelo područje RH uključeno,
- South East Gateway – dio zemalja iz bivših SEE i IPA Adriatic programa,
- Central Europe - manja izmjena geografskog područja, cijelo područje RH uključeno.

U novije vrijeme sve se više pažnje posvećuje razvoju otočnih ruralnih sredina, posebice u područjima u kojima je intenzivniji proces deruralizacije i u kojima su ugrožene autohtone kulturne i arhitektonske vrednote. Suočavanje s različitim problemima ruralnog razvoja traži prilagodbu na promjenjive okolnosti u ruralnim područjima čiji uzroci mogu biti klimatske i demografske promjene, smanjivanje utjecaja tradicionalnih sektora, promjene politika itd.

Ruralni razvoj obuhvaća sve djelatnosti na određenom području - infrastrukturu, edukativni, obrazovni i zdravstveni sustav, socijalnu zaštitu, gospodarstvo, turizam, sve poslovne subjekte; udruge, zadruge.

Intenzivni kontakti i suradnja s drugim dionicima iz drugih mesta, rad u skupinama, umrežavanje dionika dovodi do razmjena ideja i otkrića koje poprimaju oblik kvalitetnog rješenja pružajući izlaz iz trenutne situacije. U novoj politici ruralnog razvoja EU – naglašeno je kreativno razmišljanje i inovativan pristup, a to znači uvođenje i primjenu novih tehnologija ili primjenu provjerenih koncepata na nov i učinkovitiji način.

U tom smislu, RH je donijela Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014.-2020. kojim se želi doprinijeti razvoju hrvatske poljoprivrede i ruralnih sredina uopće. **Program ruralnog razvoja 2014.-2020.** definira ukupno 18 mjera za koje se procjenjuje da će aktivirati najviše projekata. Imajući na umu velike potrebe poljoprivrednog i prerađivačkog sektora za ulaganjima i želju za razvojem ruralnih područja, Ministarstvo poljoprivrede je tako tijekom 2014./2015. godine raspisalo natječaja za 8 mjera Programa, čime se prebrodila tzv. prijelazna godina, odnosno prelazak s prepristupnog programa IPARD na Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj.

Mjere RH za provođenje u razdoblju 2014-2020 su⁹:

M04 - Ulaganja u fizički imovinu

M06 - Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja

M07 - Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima

M10 - Poljoprivreda, zaštita okoliša i klimatski uvjeti

M11 - Ekološki uzgoj

M13 - Plaćanja povezana s područjima s prirodnim ograničenjima ili ostalim posebnim ograničenjima

M17,1 - Osiguranje usjeva, životinja i biljaka

M19 - LEADER

Uz navedene, u razdoblju 2015.-2020. RH će provoditi i sljedeće mjere:

M01 - Prenošenje znanja i aktivnosti informiranja

M02 - Savjetodavne službe, službe za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom i pomoć poljoprivrednim gospodarstvima

⁹ www.mps.hr

M03 - Sustavi kvalitete za poljoprivredne proizvode i hranu

M05 - Obnavljanje poljoprivrednog proizvodnog potencijala narušenog elementarnim nepogodama i katastrofalnim događajima te uvođenje odgovarajućih preventivnih aktivnosti

M08 - Ulaganja u razvoj šumskih područja i poboljšanje isplativosti šuma

M09 - Uspostavljanje skupina i organizacija proizvođača

M16 - Suradnja

M17,2; M17,3 - Uzajamni fondovi

Za Republiku Hrvatsku bitna je dostupnost LEADER programa što je omogućeno ulaskom u punopravno članstvo Europske unije. Ministarstvo poljoprivrede zaduženo je za uvođenje i provedbu LEADER programa.

LEADER pristup za lokalni razvoj se dokazao kao vrijedan alat u promicanju razvoja ruralnih područja koje u potpunosti uzimajući u obzir multi-sektorske potrebe ruralnog razvoja primjenom principa odozdo prema gore, osobitostima područja, aktiviranjem lokalnog stanovništva i partnerskim djelovanjem, poboljšanje kvalitete života, diversifikaciju gospodarstva doprinosi dodatno izgradnji lokalnih kapaciteta, povećanju zaposlenosti te primjenu inovacija.

LEADER program predstavlja inovativni pristup unutar Zajedničke poljoprivredne politike EU. Kroz taj pristup se promovira održivi razvoj u ruralnim područjima, vodeći brigu o ekonomskom i društvenom razvoju te zaštiti okoliša. LEADER je program kojim se potiče lokalna zajednica na proaktivno djelovanje svih dionika-jedinice lokalne samouprave, udruge, poslovni subjekti, građani.

Cilj programa LEADER je povećati zainteresiranost lokalnog stanovništva za cjeloživotno učenje, razvitak suradnje i partnerstva u zajednici te za proaktivni socijalni i gospodarski život. LEADER na prvo mjesto postavlja izradu Lokalne razvojne strategije i razvojnih programa o kojima odlučuju lokalni dionici na lokalnoj razini-javni, poslovni i civilni sektor u suradnji kroz LAG primjenjujući pristup „odozdo prema gore“. To znači da uključeni dionici ruralnog razvoja sami identificiraju probleme, prepreke i prednosti svog područja i donose odluke o tome koje će se mjere, aktivnosti i operacije provoditi kako bi se osigurao kontinuirani rast područja, jačanje konkurentnosti i socijalne uključenosti, što se naziva „Lokalnim razvojem pod vodstvom zajednice“ (CLLD- Community-led Local Development).

Ulaskom Hrvatske u EU, iz Europskog fonda za poljoprivredu i ruralni razvoj (EAFRD) Hrvatskoj na raspolaganju stoji preko 300 milijuna EUR-a bespovratnih sredstava godišnje u narednom programskom razdoblju 2014.-2020. godine tako da će se poseban naglasak staviti na mjere ruralnog razvoja, kao i na mogućnosti koje se pružaju **LAG-ovima**, da putem svojih natječaja sufinanciraju projekte javnog, civilnog i privatnog sektora na svom području.

Poticaj pokretanja LAG-a nalazi se u postulatu aktivnog uključivanja ruralnog stanovništva u promicanje novih ideja i aktivnosti, osim onih tradicijskih, što potiče održivi ruralni razvoj i stvara nove izvore dohodata u ruralnim područjima.

LAG Kvarnerski otoci djeluje na području jedinica lokalne samouprave otoka Krka, Cresa i Lošinja. Lokalna akcijska grupa (LAG) je tijelo namijenjeno podršci ruralnih područja s usvojenim statutom, definiranim ciljevima i usvojenom lokalnom razvojnom strategijom čiji čla-

novi dolaze iz tri različita sektora: javni, privatni i civilni, a sve u cilju unaprjeđenja kvalitete života u ruralnom području. Iz tog razloga, napore je potrebno usmjeriti na projekte koji bi se finansirali iz EU fondova, a sve u okviru LEADER programa. Općina Baška je članica LAG-a Kvarnerski otoci te će imati pristup svim informacijama iz Programa ruralnog razvoja RH za razdoblje 2014.-2020. kako za općinu tako i za poduzetnike i njeno stanovništvo.

9. Provedba Programa ukupnog razvoja Općine Baška

Provedba PUR-a Baške zahtjeva kontinuiranu evaluaciju provedbe strateških ciljeva, prioriteta i mjera te projekata pristiglih u bazu. Vrednovanje projekata, uključivanje novih projekata i njihova razrada, nadopunjavanje navedenih mjera te izradu akcijskog plana provedbe navedenog se izrađuje za svaku proračunsku godinu. Donošenje Plana razvojnih programa je dio proračunskog planiranja kako bi se mogla izvoditi potrebna proračunska sredstva te tražiti drugi izvori financiranja za projekte.

Prema Zakonu o regionalnom razvoju RH, u provedbi politike regionalnog razvoja sudjeluju tijela državne uprave, odgovarajuća partnerska vijeća te druga javna tijela koja svojim djelovanjem pridonose ostvarivanju ciljeva politike regionalnog razvoja. Za učinkovitu i kvalitetnu provedbu PUR-a određuju i uspostavljaju određeni mehanizmi njegove provedbe koji uključuju:

- Odgovornost za upravljanje politikom regionalnog razvoja
- Praćenje i vrednovanje
- Informiranje i promidžba.

Nadzor nad provedbom ovog PUR-a vršit će stručno tijelo imenovano od strane Općinskog vijeća Općine Baška. O sastavu stručnog tijela treba nastojati postići suglasnost svih stranaka koje su zastupljene u općinskom vijeću, a ono treba osim općinskih vijećnika uključiti i djelatnike Općine zadužene za određena područja rada, kao i stručnjake iz određenih područja kao i vanjske suradnike.

Stručno tijelo treba barem jednom godišnje podnijeti Općinskom vijeću pismeno izvješće o provedbi PUR-a, može sugerirati i određene izmjene u nekim prioritetnim ciljevima, a također može davati i prijedloge za dopunu plana uvrštavanjem nekih novih projekata.

Razdobljem provedbe okvirno se definira potrebno vrijeme za provedbu određene mjere razvoja koje treba dobro isplanirati prvenstveno zbog donošenja proračunskog okvira.

Odgovornost za upravljanje politikom lokalnog razvoja

Nositelji regionalnog i lokalnog razvoja utvrđeni su u Zakonu o regionalnom razvoju RH. Na nekoliko razina javne vlasti se organizira planiranje i provedba regionalne razvojne politike: središnje, područne (regionalne) samouprave, urbanog područja i lokalne razine.

Prvu razinu predstavljaju središnja tijela državne uprave koja su usmjereni na poticanje razvoja i odgovorna su za sveukupnu viziju razvoja i aktivno vodstvo u ostvarenju ciljeva regionalnog razvoja.

Drugu razinu predstavljaju jedinice područne (regionalne) samouprave koje putem promoviranja partnerstva i suradnje između središnje i županijske razine maksimalno koriste potencijale sveukupnog državnog teritorija.

Treću razinu čine urbana područja koje putem promoviranja partnerstva i suradnje s uključenim jedinicama lokalne samouprave urbanog područja, regionalnom i središnjom razinom vlasti su odgovorne za planiranje i provedbu politike razvoja.

Četvrtu razinu čine jedinice lokalne samouprave koje putem promoviranja partnerstva i suradnje s lokalnim dionicima, drugim jedinicama lokalne samouprave u urbanom području, regionalnom i središnjom razinom vlasti su odgovorne za planiranje i provedbu lokalne politike razvoja.

Radi potrebe vođenja regionalne statistike i kohezijske politike EU, RH je podijeljena na dvije statističke regije, Kontinentalnu i Jadransku Hrvatsku. Na NUTS¹⁰ II razini, ne ustrojava se administrativna teritorijalna podjela države. Radi se o institucionalnoj infrastrukturi za realizaciju načela partnerstva na razini statističkih regija putem Partnerskih vijeća statističkih regija. Ove se strukture oslanjaju na jedinice područne (regionalne) samouprave s područja pojedine statističke regije. Dakle, županije i urbana područja su glavne poluge upravljanja regionalnom razvojem u RH, a jedinice lokalne samouprave lokalnim razvojem.

Institucionalna struktura odgovorna za upravljanje i provedbu PUR-a je Općina Baška, a za upravljanje i provedbu pojedinih projekata tj. mjera unutar programa odgovorne su tzv. jedinice za upravljanje projektima i sve ostale institucije koje će imenovati Općina Baška po pojedinim projektima.

Praćenje, vrednovanje i izvještavanje

Praćenje učinaka provedbe politike lokalnog razvoja treba adekvatno pratiti i vrednovati te osigurati sustav odgovornosti za poduzete mjere, odnosno rezultate različitih programa i projekata. Takva nužnost uvjetovana je dinamikom i brzinom gospodarskih promjena kako na regionalnom tako i nacionalnom planu. Revidiranjem PUR-a postiže se fleksibilnost u promjenjivim gospodarskim kretanjima.

U cilju praćenja učinaka provedbe politike lokalnog razvoja, Općina Baška će pratiti sljedeće osnovne skupine pokazatelja:

- stupanj ostvarenja utvrđenih ciljeva prioriteta i mera (prati se u kojoj se mjeri podudaraju planovi iz PUR-a sa stvarnom situacijom na terenu),

¹⁰ NUTS (fr. Nomenclature des unités territoriales statistiques – hrv. Klasifikacija prostornih jedinica za statistiku): Statistička klasifikacija koja služi za prikupljanje, obradu, analizu i publiciranje statističkih prostornih podataka na razini Europske unije • višerazinska klasifikacija kojom se prostorne jedinice razvrstavaju u različite razine temeljem broja stanovnika

- ostvarene rezultate i učinke na razvoj (turistički promet, smanjenje stope nezaposlenosti, dodjela finansijske potpore poduzetnicima, broj novih poduzetnika, primjena inovacija i novih tehnologija, itd.),
- učinkovitost i uspješnost u korištenju finansijskih sredstava (broj odobrenih projekata za sufinanciranje, rezultati provedbe projekata, usklađenost alokacija sredstava itd.),
- ostvarenje prema utvrđenom finansijskom okviru (izvori financiranja, ulaganja, partnerstva, itd.),
- sudjelovanje i doprinos partnerstva (lokalni dionici).

Općina Baška prati i učinkovitost rukovođenja i organizacije provedbe, te vidljivost PUR-a u javnosti općinskog područja. Po potrebi, lista pokazatelja se može dopuniti i drugim pokazateljima.

Praćenje provedbe PUR-a se obavlja kontinuirano tijekom čitavog razdoblja provedbe, a o rezultatima provedbe najmanje jednom godišnje izvješće se Općinsko vijeće Općine Baška te, tijela koja prate urbano područje i Županije radi praćenja politike regionalnog razvoja budući je Općina Baška na području Primorsko-goranske županije.

Informiranje i promidžba

Javnosti treba biti dostupan ovaj strateški dokument. Za osiguravanje informiranosti svih dionika te promidžbu politike lokalnog razvoja, kao preduvjeta učinkovitosti i optimalnosti, predlaže se putem javnih prezentacija, web stranice, raznih sastanak tijela samouprave, lokalnih dionika i drugim načinom informirati o svim aspektima provedbe PUR-a.

Time se osnažuje sposobnost lokalne samouprave za učinkovitu komunikaciju potrebnu za izradu i provedbu lokalne strategije, podići svijest u javnosti o ulozi i značaju lokalne strategije za općinski razvoj te informirati javnost o mogućim izvorima financiranja posebice o fondovima EU-a namijenjenim lokalnom razvoju.

10. Zaključak

PUR predstavlja temeljni planski dokument koji će odraziti postojeće interese i razvojne potrebe područja općine Baške. Istiže se sljedeće:

- Uloga je Općine Baška, kao jedinice lokalne samouprave, postati središte vlastitih razvojnih aktivnosti te inicirati, pokrenuti i usmjeravati buduće aktivnosti u suradnji s drugim sredinama prvenstveno na otoku Krku, ali i šire.
- Općina Baška ima zadatak i misiju da lokalnoj zajednici:
 - ponudi lepezu mogućnosti i rješenja,
 - uspostavi sustav lokalnog razvoja i osigura temeljne infrastrukturne i institucionalne uvjete za razvoj,
 - razvija poticajno okruženje,
 - motivira, integrira, povezuje i koordinira lokalne razvojne aktivnosti, resurse, projekte i nositelje razvoja na putu osmišljavanja, pripremanja i realizacije razvojnih projekata i oblika zajedničkog nastupanja kojima se ostvaruje učinkovit razvoj.
- Realizacija i implementacija PUR-a predstavlja zahtjevan posao koji će angažirati sve raspoložive ljudske resurse, od predstavnika jedinice lokalne samouprave do vanjskih stručnjaka, poduzetnika, obrtnika, hotelijera i ostalih lokalnih i regionalnih dionika.
- Sinergijsko djelovanje, timski rad i lokalno partnerstvo neophodni su u provedbi Programa ukupnog razvoja Općine Baška.

Novom zakonskom regulativom za regionalni razvoj predviđa se plansko područje odnosno uključivanje općina i gradova u urbana područja koja se još trebaju definirati. Slijedom toga, područje Baške bit će uključeno u određeno urbano područje, a svoje će strateške ciljeve uključiti u novi strateški razvoj budućeg urbanog područja. Buduće urbano područje svojim će razvojnim planovima slijediti smjernice za izradu županijskih razvojnih strategija, pratiti i vrednovati provedbu te obuhvatiti druga pitanja s tim u vezi, a u koje će se procese uključiti i Općina Baška.

Strategija razvoja budućeg urbanog područja temeljni je strateški dokument u kojem će se odrediti ciljevi i prioriteti razvoja primjenjujući načelo partnerstva i suradnje, naročito na zajedničkim projektima.

Općina Baška pristupila je izradi vlastitog strateškog dokumenta kako bi utjecala na vlastiti razvoj, mogla tražiti izvore financiranja projekata, spremnije dočekala promjene koje će se ubuduće odvijati te mogla utjecati na potrebe budućeg urbanog područja kojem bude pripala.

PUR Baške daje vrlo dobru podlogu da se politikom regionalnog razvoja i buduće utvrđenog urbanog područja te njihovih strateških dokumenata utjelove ciljevi, prioriteti i mjere ovog dokumenta za bolje pozicioniranje područja općine i njene konkurentnosti.

11. Prilozi

11.1. Popis zaštićene prirodne i kulturne baštine

Zaštićeno kulturno dobro

Oznaka dobra	Mjesto	Naziv	Vrsta kulturnog dobra
RRI-94	Baška	Arheološka zbirka	Pokretno kulturno dobro - zbirka
Z-2732	Baška	Arheološka zona Korintija, Bosar-Sokoli	Nepokretno kulturno dobro - kulturno – povjesna cjelina
Z-5306	Baška	Arheološko nalazište crkve sv. Nikole i grobnice	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Z-2699	Baška	Kulturno-povjesna cjelina grada Baške	Nepokretno kulturno dobro - kulturno – povjesna cjelina
RRI-0384	Baška	Podmorsko arheološko nalazište	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
RRI-0424-1977.	Draga Bašćanska	Etnozona Sveti Juraj	Nepokretno kulturno dobro - kulturno – povjesna cjelina
Z-5469	Draga Bašćanska	Kulturno-povjesna cjelina naselja sv. Juraj i Bernardovi	Nepokretno kulturno dobro - kulturno – povjesna cjelina
P-4860	Draga Bašćanska	Oltar «Pohođenja BDM sv. Elizabeti»	Pokretno kulturno dobro - pojedinačno
Z-152	Draga Bašćanska	Stupa za sukno i mlin za žito	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Z-5765	Jurandvor	Bašćanska ploča	Pokretno kulturno dobro - pojedinačno
Z-5335	Jurandvor	Crkva sv. Lucije s benediktinskom opatijom	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Z-5503	Jurandvor	Kulturno-povjesna ruralna cjelina Jurandvor	Nepokretno kulturno dobro - kulturno – povjesna cjelina
Z-1954	Jurandvor	Oltar sv. Križa u crkvi sv. Križa	Pokretno kulturno dobro - pojedinačno
Z-1951	Jurandvor	Ulomci oltara iz crkve sv. Lucije	Pokretno kulturno dobro - pojedinačno

Izvor: Registar kulturnih dobara, Ministarstvo kulture RH

Zaštićeni dijelovi prirode

- Posebni rezervat-ornitološki: Glavine-Mala Luka
- Posebni zoološko-botanički rezervat: Prvić i Grgurov kanal

Područja važna za divlje svojte i stanišne tipove

- HR2000899 Bašćanska Draga
- HR2001136 Koridor za morske kornjace
- HR3000248 Špilja u uvali Orgul*
- HR3000249 Špilja kod rta Preskocica 1*
- HR3000250 Špilja kod rta Preskocica 2*
- HR3000251 Špilja kod rta Preskocica 3*
- HR3000252 Špilja u Grotama 1*
- HR3000253 Špilja u Grotama 2*

- HR3000718 Krk - Matanovo
- HR3000020 Mala i Vela Luka na poluotoku Bosar*
- HR3000254 Špilja u na rtu Rebica*
- HR3000021 Podmorje otoka Prvic*
- HR3000894 Otok Prvic

Međunarodno važno područje za ptice:

- HR1000033 Kvarnerski otoci

11.2. Popis udruga i poslovnih subjekata sa sjedištem u Općini Baška

Popis udruga

1. Dobrovoljno vatrogasno društvo Baška
2. Društvo "Naša djeca" Baška"
3. Društvo umirovljenika i invalida Općine Baška
4. Društvo za kulturu, ekologiju i tradiciju "Sinjali"
5. Jedriličarski klub "Vihor" Baška"
6. Kulturno društvo „Šoto“
7. Nogometni klub "Vihor" Baška
8. Ribarsko športsko društvo "Škrpina" Baška
9. Udruga "Lampada"
10. Udruga "Čvor"
11. Udruga građana "Buymer"
121. Udruga Hokuspokus
13. Udruga iznajmljivača privatnog smještaja
14. Udruga korisnika bežično umreženih računalnih sustava „BS wireless“
15. Udruga mladih Batomalj
16. Udruga ovčara drage bašćanske "Pramenka"

Izvor: Registar udruga Republike Hrvatske

Popis poslovnih subjekata

Trgovačka društva

1. Hoteli Baška d.d.	26. F.I.M.I.S. d.o.o.
2. Proeco International d.o.o.	27. Squatina ronjenje d.o.o.
3. TD Baška d.o.o.	28. Dunko d.o.o.
4. Baška turist d.o.o.	29. Aesculus d.o.o.
5. Mirta Bašćanska d.o.o.	30. Vanek d.o.o.
6. Forza Baška d.o.o.	31. Vind j.d.o.o.
7. Vala Bašćanska d.o.o.	32. Biro Praxis d.o.o.
8. Cicibela d.o.o.	33. Servit d.o.o.
9. Pomorski savjetodavni servis d.o.o.	34. Tarvisum Idea d.o.o.
10. Splendido d.o.o.	35. Kesz d.o.o.
11. Franca d.o.o.	36. Bolis d.o.o.
12. Celeia d.o.o.	37. Leta d.o.o.
13. Dječje odmaralište Murska Sobota	38. Bašćanska plaža d.o.o.
14. Aqua-gun d.o.o.	39. Exclusiva d.o.o.
15. Tironi G&R d.o.o.	40. Evalex d.o.o.
16. Hani d.o.o.	41. Portas d.o.o.

17. Camisa d.o.o.	42. Poljoprivredna zadruga branitelja
18. PDM Guliver d.o.o.	Bašćanska dolina
19. Polo line d.o.o.	43. Poljoprivredna zadruga Sloga Baška
20. Da-Toması d.o.o.	44. Zadruga Juričići
21. Nostrum j.d.o.o.	45. Enrica j.d.o.o.
22. Primaturist d.o.o.	46. Domaće vino d.o.o.
23. L.P.D. d.o.o.	47. Ornela j.d.o.o.
24. Ribica Baška j.d.o.o.	48. Užarija d.o.o. u stečaju
25. Eva nekretnine d.o.o.	49. Asonis holding d.o.o.
Izvor. Registar poslovnih subjekata	50. Mrvica Baška j.d.o.o.

Obrti

1. ARS, obrt za trgovinu i ugostiteljstvo
2. EDI, obrt za trgovinu
3. Pekarski obrt "Baška"
4. Trgovački obrt „Dororea“
5. Trgovački obrt " Guba & Miki "
6. Trgovački obrt „Frančesko“
7. Trgovački obrt „Lucija“
8. Ugostiteljski obrt Popona
9. Ugostiteljski obrt "Aida"
10. Ugostiteljski obrt „Bruč“
11. Ugostiteljski obrt "Laguna"
12. Ugostiteljski obrt „Marinero“
13. Ugostiteljsko-turistički obrt "Juras"
14. Ugostiteljstvo i prijevoz „Oleandar“

Izvor: Ministarstvo poduzetništva i obrta, Registar obrtnika

11.3. Popis članova Radnog tima za izradu PUR-a Općine Baška

Ime i prezime	Institucija/ Tvrka
1. Dragutin Božić	Hoteli baška d.d.
2. Silvija Capić	T.D. Baška d.o.o.
3. Vanes Dekanić	UiP Oleandar
4. Ranko Frgačić	Udruga Ovčara
5. Sanjin Grgurić	U.O. Marinero
6. mr.sc. Toni Juranić	Općina Baška
7. Ivica Juničić	U.Z.O. Ivica
8. Ivana Lončarić Trinajstić	Općina Baška
9. Hajrudin Mulaosmanović	Općina Baška
10. Sonja Polonijo	OŠ Frankopan, PŠ Baška
11. Tomislav Seršić	KD „Šoto“
12. mr.sc. Majda Šale	TZ Općine Baška/TZ Otok Krk

Ostali sudionici u izradi PUR-a

1. Aleksandar Čubranić	KBC Rijeka, općinski vijećnik
2. Arist Dekanić	Poduzetnik, općinski vijećnik
3. Mira Dorčić	Umirovljenik, općinska vijećnica
4. Ivana Kovačić	TZ Općine Baška
5. Nataša Plišić	poduzetnik, općinska vijećnica
6. Emil Polonijo	Umirovljeni, općinski vijećnik
7. Nenad Polonijo	Hotel Tamaris, općinski vijećnik

11.4. Popis tablica, grafikona i shema

Popis tablica

Tablica 1: Usklađenost PUR Općine Baška 2014.-2020. sa ciljevima i prioritetima	53
Tablica 2: Broj projekata za provedbu do 2020.godine i njihova usklađenost	55
Tablica 3: Indikativan broj projekata za provedbu	57
Tablica 4: Proračun Općine Baška za 2015. godinu i projekcije za 2016. i 2017. godinu.....	59

Popis grafikona

Grafikon 1: Baza projekata PUR-a Općine Baška-broj i proračun u okviru strateških ciljeva.....	58
--	----

Popis shema

Shema 1: Vizija, strateški ciljevi i prioriteti.....	15
Shema 2: Strateški ciljevi.....	16
Shema 3: EU politike i fondovi	62

11.5. Popis literature

- Europa 2020, Europska strategija za pametan, uključiv i održiv rast, 2010.
- Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, razni izvori podataka
- Dragičević Marija, Neuronske mreže i analitički hijerarhijski proces u segmentaciji turističkog tržišta, Ekonomski misao praksa, Godina XV (2006), Br. 1, (81-98)
- Hrvatska gospodarska komora-Županijska komora Rijeka
- Hrvatska mreža za ruralni razvoj, Zagreb
- Hrvatski zavod za zapošljavanje-Područni ured Rijeka
- Internet stranice:
- www.baska.hr
- www.info-krk.com
- www.dls.hr
- www.ponikve.hr
- www.holiday-on-adria.com
- www.jupriroda.hr
- www.lpdtours.hr
- www.krk-riviera.hr
- www.croinfo.net

- www.visitcroatia.net
- www.geografija.hr
- Javna ustanova Priroda, Rijeka
- LEADER od inicijative do metode – Vodič za poduku o LEADER – ovu pristupu, Europski opservatorij LEADER/AEIDL, 2001.
- Praćenje Lokalnih akcijskih grupa i njihov doprinos regionalnom razvoju, Regionalna razvojna agencija Porin d.o.o., Rijeka, 2013.
- Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja
- Obrtni registar
- Obrtnička komora Primorsko-goranske županije, Rijeka
- Prostorni plan uređenja Općine Baška
- Prostorni plan uređenja Primorsko-goranske županije, Rijeka
- Razvojna strategija Primorsko-goranske županije 2011.-2013./2015.
- Registar udruga Republike Hrvatske, 2014.
- Registar poslovnih subjekata Republike Hrvatske, 2014.
- Rurality and regional development: Unlocking our territories' economic and social potential, Political report, Assembly of European Regions, 2013.
- Uredba o indeksu razvijenosti, NN 63/2010
- Udruženje obrtnika Krk
- zajedno za održivi razvoj ruralnih područja, Priručnik za provedbu pristupa LEADER u Hrvatskoj,
- HMRR, 2010.
- Zakon o zaštiti prirode, NN 80/2013
- Zavod za prostorno uređenje Primorsko-goranske županije, Rijeka

11.6. Popis kratica

DZS	- Državni zavod za statistiku
BDP	- Bruto društveni proizvod
BDV	- Bruto dodana vrijednost
EE	- energetska učinkovitost (energetska efikasnost)
EU	- Europska unija
HGK	- Hrvatska gospodarska komora
ICT	- Informatičke komunikacijske tehnologije
IPARD	- Rural development programme (Instrument prepristupne pomoći za ruralni razvoj)
JLS	- Jedinica lokalne samouprave
LAG	- Lokalna akcijska grupa
LEADER	- Links between the rural economy and development actions (Poveznica između djelovanja u ruralnom razvoju)
LRS	- Lokalna razvojna strategija
MPNNOo	- Mali, povremeno nastanjeni i nenastanjeni otoci i otočići
OIE	- obnovljivi izvori energije
OPG	- Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo
OPĆINA	- Općina Baška
PGŽ-	- Primorsko goranska županija
PUR	- Program ukupnog razvoja
RH	- Republika Hrvatska
SWOT	- Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats
ŽK	- Županijska komora
ŽUPANIJA	- Primorsko goranska županija

11.7. O izrađivaču Programa ukupnog razvoja Općine Baška

Izrađivač i koordinator izrade PUR-a:

**Riječka razvojna agencija Porin d.o.o.
(ex Regionalna razvojna agencija Porin d.o.o.)**

Adresa: Milutina Barača 19, 51 000 Rijeka
Kontakti: T +385 51 634 330
F +385 51 634 340
W www.porin.hr
E rraporin@porin.hr
doris.sosic@porin.hr

Voditelj izrade:

Doris Sošić, dipl.oec.

Suradnice:

Dunja Zagorac Šimac, mag.oec.

Tamara Milevoj, mag.oec.

Trgovačko društvo Riječka razvojna agencije Porin d.o.o. svoje je djelovanje započela 1996. godine pod nazivom Poduzetnički riječki inkubator d.o.o. te je svoje napore usmjeravala na malo i srednje poduzetništvo i lokalni razvoj. 2004. godine preoblikuje se u Regionalnu razvojnu agenciju Porin d.o.o. kako bi se naglasak stavio na regionalni razvoj, izradu i provedbu EU projekata, razvoj malog i srednjeg poduzetništva te privlačenju investitora. 2014. godine se nanovo preoblikuje u Riječku razvojnu agenciju Porin d.o.o. s ciljem daljnog usmjerenja na poduzetničke inkubatore, regionalni i lokalni razvoj, izradu i provedbu EU projekata, edukaciju poduzetnika i institucija te izradu stručnih studija.

Dosadašnji i daljnji razvoj Društva omogućuje bogato iskustvo u navedenim aktivnostima što dokazuje lista do sada izrađenih strateških dokumenata, stručnih podloga, investicijskih elaborata, edukacije, EU projekata te sudjelovanje na domaćim i inozemnim stručnim skupovima.

Lista referenci 1996.-2015.:

Strateški dokumenti:

- Izrada Regionalnog operativnog programa (ROP) za Primorsko-goransku županiju 2008.-2013. i popratnih dokumenata
- Izrada Razvojne strategije Primorsko-goranske županije 2011.-2013.
- Izrada Akcijskog plana provedbe Razvojne strategije Primorsko-goranske županije 2011.-2013.
- Izrada komunikacijska strategije provedbe Razvojne strategije Primorsko-goranske županije 2011.-2013.
- Sudjelovanje u izradi Strategije razvoja ljudskih potencijala Primorsko-goranske županije 2011.-2013. pod okriljem EU projekta LPE3, IPA 2007-2013, EuropeAid 127435/D/SER/HR
- Izrada Akcijskih planova razvoja turizma za JLS (2008.-2011.)
- Izrada monitoringa Akcijskih planova razvoja turizma za JLS, 2012.-2013.
- Izrada Plana ukupnog razvoja Grada Mali Lošinj, 2012.
- Izrada Plana ukupnog razvoja Grada Vrbovskog, 2012.
- Izrada Plana ukupnog razvoja Općine Kostrena, 2013.
- Izrada Lokalne razvoje strategije za LAG Terra Liburna 2013.-2015., 2013.
- Izvještaj o provedbi Razvojne strategije Primorsko-goranske županije 2011.-2013., za Primorsko-goransku županiju 2014.

- Izrada Plana ukupnog razvoja za Općinu Mošćenička Draga, 2014./2015.
- Izrada Plana ukupnog razvoja za Općinu Baška, 2014./2015.
- sudjelovanje u izradi Razvojne strategije Primorsko-goranske županije 2015.-2020. (u tijeku)
- Izrada Plana ukupnog razvoja za Općinu Čavle, u izradi 2014.
- Izrada Strategije razvoja ljudskih potencijala Primorsko-goranske županije 2014.-2020., u izradi, 2014./2015. – u prihvaćanju

Izrada akcijskih planova razvoja turizma za:

- Grad Rijeku
- Općinu Lovran
- Grad Crikvenicu
- Općinu Jelenje
- Općinu Mrkopalj
- Grad Cres
- Grad Mali Lošinj
- Grad Kastav
- Općinu Baška
- Općinu Čavle

Izvješće o monitoringu akcijskih planova za:

- Općinu Lovran
- Grad Kastav
- Općina Jelenje
- Grad Cres
- Općina Baška

Ostalo:

- Član radne skupine za izradu Razvojne strategije Primorsko-goranske županije 2015.-2020.
- Članovi Povjerenstva za provedbu Glavnog plana razvoja turizma Primorsko-goranske županije
- Izvješće o ostvarenim aktivnostima stvaranja i ažuriranja baze podataka KISS-a po Glavnom projektu razvoja turizma Primorsko-goranske županije

Izrada stručnih radova:

- Marketing plan za Ekopak d.o.o. Opatija, 2014.
- Izrada natječajne dokumentacije za strukturne fondove EU za JLS i poduzetnike, 2014.
- Praćenje Lokalnih akcijskih grupa i njihov doprinos regionalnom razvoju, Primorsko-goranska županija, 2013.
- Provedba Ispitivanja poduzetničkog potencijala s poslovnim planovima za nezaposlene, Primorsko-goranska županija, 2012. i 2013.
- Provedba Ispitivanja poduzetničkog potencijala s poslovnim planovima za ciljnu skupinu nezaposleni, Primorsko-goranska županija, 2012., 2013.
- Razvoj poslovnih zona u Primorsko-goranskoj županiji, 2012.
- Pokretanje Start up inkubatora Grada Rijeke, 2012.
- Poslovna zona Bodulovo, Grad Rijeka, 2013.
- Pokretanje LAG-a za sedam jedinica lokalnih samouprava, 2012.-2013.
- Izvozni konzorcij za pograničje Slovenija-Hrvatska po EU projektu Globalnet, 2012.
- Studija opravdanosti pokretanja poljoprivrednih aktivnosti na Grobničkom polju, 2012.
- Provedba Ispitivanja poduzetničkog potencijala mladih Grada Malog Lošinja, 2012.
- Poduzetničke zone, stanje i perspektive (PGŽ), 2009.
- Analiza gospodarskog stanja Primorsko-goranske županije za 2007., 2008., 2009., 2010. godinu,
- Marketing plan po projektu EU Pastrve i turisti (Grad Otočac),
- Organizacijska struktura Hrvatskog centra za ribe i rakove po projektu EU Pastrve i turisti (Grad Otočac),
- Marketing plan po EU projektu Slohra Heritage,
- Projekcija buduće veletržnice ribom u Rijeci (PGŽ),
- Izrada metodologije za izradu akcijskih planova razvoja turizma 2006.

Investicijske studije

- Izrada studije izvedivosti s analizom troškova i koristi „Izgradnja komunalne infrastrukture u poduzetničkoj zoni Bodulovo“; investitor: Grad Rijeka

- Izrada studije izvedivosti s analizom troškova i koristi „Audio muzej Ivan Matetić Ronjgov“ i priprema kompletne natječajne dokumentacije za prijavu projekta na natječaj za financiranje putem strukturnih fondova; investitor: Općina Viškovo
- Studija izvodljivosti Izgradnja objekta za proizvodnju eko ambalaže i bezglutenskih pekarsko-slastičarskih proizvoda za investitora Ekopak d.o.o. Opatija za prijavu na strukturne fondove
- Izrada studije izvedivosti s analizom troškova i koristi „Kino Lovran“, investitor: Općina Lovran
- Studija izvodljivosti poslovne zone Bodulovo, prijava na natječaj za strukturne fondove za poslovnu infrastrukturu, Grad Rijeka
- Studija opravdanosti razvoja radne zone Marišćina K-2, Općina Viškovo
- Studija opravdanosti izgradnje nove upravne zgrade i doma općine Viškovo
- Investicijski elaborat rekonstrukcije zgrade osnovne škole „Fran Krsto Frankopan“ Krk
- Područna škola Baška s dogradnjom školske sportske dvorane, Općina Baška
- Studije pred-izvodljivosti izgradnje II faze ZT parka u STEP2
- Studija opravdanosti izgradnje Kabelske kanalizacije Grada Rijeke, za Grad Rijeku
- Studija opravdanosti razvoja Radne zone Marišćina, za Općinu Viškovo
- Studija opravdanosti izgradnje objekta u Servisno-uslužnoj zoni Pušća, za Općinu Omišalj
- Poslovna zona Bodulovo, za Grad Rijeka
- Rekonstrukcija objekta kino-kazalište Lovran, za Općinu Lovran
- Izrada Studije opravdanosti izgradnje Ceste Marinići – Marčelji (ŽCGO Marišćina) za Županijsku upravu za ceste PGŽ
- Izrada investicijskih studija "Provodenje mjera energetske učinkovitosti javne rasvjete" za Općinu Čavle i Općinu Kostrena i za Grad Opatiju
- Izrada ekonomsko-financijske analize izgradnje sunčeve elektrane - Grubišno Polje,
- Izrada ekonomsko-financijske analize izgradnje sunčeve elektrane Srednja škola Hrvatski kralj Zvonimir Krk,
- Izrada ekonomsko-financijske analize izgradnje sunčeve elektrane – tvrtka Ma.CO.T. u Industrijskoj zoni Kukuljanovo,
- Studija opravdanosti "Hrvatska vinska kuća - Dvorac Nova Kraljevica"
- Izrada studije gospodarske opravdanosti investicijskog ulaganja u obnovu i modernizaciju uzgojne infrastrukture i tehnologije uzgoja u uzgajalištu riba i školjaka u Limskom zaljevu – Cromaris d.d.
- izrada investicijskih studija za potrebe prijave na IPARD natječaj, Mjera 301 - "Sustav javne odvodnje naselja Draga Bačanska, Općina Baška", "
- izrada investicijskih studija za potrebe prijave na IPARD natječaj, Mjera 301 - Fekalna kanalizacija u Općini Kostrena, kolektor Šodići",
- izrada investicijskih studija za potrebe prijave na IPARD natječaj, Mjera 301 - "Dio glavnog sabirnog kolektora sustava javne odvodnje naselja Općine Stupnik",
- izrada investicijskih studija za potrebe prijave na IPARD natječaj, Mjera 301 – Sustav kanalizacije i pročišćavanje otpadnih voda Grada Kastva,
- izrada investicijskih studija za potrebe prijave na IPARD natječaj, Mjera 301 - "Dogradnja sustava javne odvodnje otpadnih voda na području Bribira"
- elaborat gospodarske opravdanosti gradnje sportske dvorana na Zametu za Grad Rijeku
- elaborat gospodarske opravdanosti pokretanje TD Rijeka sporta za Grad Rijeku
- studija ekonomske isplativosti izgradnje Gradske knjižnice Rijeka za Grad Rijeku
- studija ekonomske isplativosti izgradnje Muzeja moderne i suvremene umjetnosti za Grad Rijeku
- elaborat gospodarske opravdanosti rekonstrukcije bazena na Školjiću za Grad Rijeku
- elaborat ekonomsko-financijske analize izgradnje Centra za mlade Manganovo za Grad Rijeku
- elaborat gospodarske opravdanosti pokretanja poduzetničke zone u Crikvenici
- elaborat gospodarske opravdanosti za više koncesija na području PGŽ
- elaborat gospodarske opravdanosti za otvaranje graničnog prijelaza u Gradu Rabu
- elaborat gospodarske opravdanosti izgradnje sirane za zadrugu Otok Krk
- elaborat gospodarske opravdanosti izgradnje klaonice za zadrugu Otok Krk
- preko 100 investicijskih studija i poslovnih planova za poduzetnike pri ishodovanju poduzetničkih kredita

Priprema i provodenje EU projekata

Prihvaćeni i provedeni projekti EU u kojima je RRA PORIN bila voditelj ili partner:

1. VISTORIA, Interreg IIIC Sud, partner, Europski povjesni krajolici,
2. REGINA, CARDS 2004, voditelj, Implementacija vlastitog modela certificiranog zelenog poduzetništva u Primorsko-goranskoj županiji, voditelj projekta,

3. SLOHRA, Interreg IIIA-CARDS 2004, partner, Organizacijska struktura razvojnih agencija u pograničju
4. SLOHRA ZONET, Interreg IIIA-PHARE 2005, partner, Poduzetničke zone u pograničju
5. SLOHRA HERITAGE, Interreg IIIA-PHARE 2006, Razvoj turizma objedinjavanjem kulturne i prirodne baštine i autohtonih proizvoda u pograničju, voditelj projekta
6. CoRin, FP 6, partner, Koordinacija regionalne politike poticanja inovacija u primarnom sektoru
7. INVA, PHARE 2006., Uvođenje modela neformalne edukacije sa svrhom povećanja zapošljivosti osoba s invaliditetom u administrativnim, tehničkim i ugostiteljskim zanimanjima, voditelj projekta
8. BULB, Interreg IIIA Adriatic, Energetska učinkovitost javne rasvjete u Primorsko-goranskoj županiji, voditelj projekta
9. STARNETregio, FP 7, partner, Stvaranje transregionalne mreže za regionalna istraživanja u pomorstvu
10. SSBI-CRO, CIP-EEN, partner, Usluge potpora za poslovanje i inovacije prema poduzetnicima-EEN HRVATSKA
11. Osnivanje REA KVARNER, CIP-IEE, voditelj za PGŽ, pokretanje energetske agencije,
12. MEDOSSIC, MED program, partner, Mediteranska organizacijska struktura za poticanje eko inovacija
13. We know how, IPA, 4. komponenta, partner
14. Centar za rehabilitaciju invalida, IPA, 4. komponenta, partner
15. Helping Hands, IPA, 4. komponenta, partner
16. EXPORT EXPERT, LLL, Leonardo da Vinci-Tol, voditelj projekta
17. SLOHRA GLOBALNET, IPA, 2. komponenta, pogranična suradnja Slovenija-Hrvatska, voditelj projekta,
18. STOP CO2, IPA, 2. komponenta, pogranična suradnja Slovenija-Hrvatska, partner
19. SLOHRA Mladiekoin, IPA, 2. komponenta, pogranična suradnja Slovenija-Hrvatska, partner
20. Small Business in Big Europe, IPA, partner
21. LO.PA.Z., IPA, 4. komponenta, LPZ, voditelj projekta
22. ENTER YOUTH, IPA, 2. komponenta, pogranična suradnja Slovenija-Hrvatska, partner - u provedbi
23. CREATIVE START UP, IPA, 2. komponenta, pogranična suradnja Slovenija-Hrvatska, partner - u provedbi
24. HINT LAB, IPA, 2. komponenta, pogranična suradnja Slovenija-Hrvatska, partner - u provedbi
25. Work is the Key, IPA/ESF, Širenje mreže socijalnih usluga faza 2, voditelj projekta - u provedbi
26. SLOHRA SOCIONET, IPA, 2. komponenta, pogranična suradnja Slovenija-Hrvatska, partner - u provedbi

Suradnik na projektima:

1. SIMOCA, Interreg IIIB, ruralni razvoj i ekološka poljoprivreda
2. LODE, Interreg IIIA, SME razvoj

U ime Primorsko-goranske županije provodili sljedeće projekte:

1. Fish.log, Talijanski zakon 84/2001, pokretanje prve veletržnice ribom u RH, 2005.-2007.
2. Connect, Talijanski zakon 84/2001, razvoj SME u ribarstvu, 2005.-2007.
3. Biodizel, Interreg IIIA-PHARE 2005., Dizanje svijesti o zaštiti okoliša i prikupljanje jestivog ulja za potrebe proizvodnje biodizela, 2008.
4. Chapter for SME, Talijanski zakon 84/2001, razvoj poduzetništva sukladno Povelji o razvoju malih i srednjih poduzeća u Primorsko-goranskoj županiji, 2006.
5. Evaluacija EU projekata prijavljenih na natječaj Primorsko-goranska županija, 2010.

Vanjske usluge na EU projektima

1. Grad Otočac, projekt Turisti i pastrve, Marketing plan
2. Grad Otočac, projekt Turisti i pastrve, Organizacija Centra za uzgoj pastrva i rakovica Otočac,
3. Grad Opatija, projekt 365 dana Rivijere, Tehnički koordinator,
4. Turistička zajednica Grada Opatija, projekt 365 dana Rivijere, Tehnički koordinator

Kao korisnik EU projekta sudjelovali smo aktivno na provedbi:

1. Razvitka poslovne i investicijske klime u Hrvatskoj, ICPR, CARDS 2002, Ostvarili CIFR Certifikat
2. Jačanje kapaciteta za regionalni razvoja, CARDS 2004 (Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva), 2008-2009
3. Razvoj investicijskog okruženja, ICPR3, IPA,IIIC (Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva), 2010-2011., Ostvarili Napredni CIFR Certifikat
4. E-business, IPA,IIIC (Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva), 2010-2012.

Vlastiti projekti za lokalni i regionalni razvoj

- Ispitivanje poduzetničkog potencijala, ciljna skupina nezaposlene žene, Ministarstvo poduzetništva i obrta, 2014.
- Ispitivanje poduzetničkog potencijala, ciljna skupina nezaposleni s evidencije HZZ-a, Primorsko-goranska županija, 2013.

- Ispitivanje poduzetničkog potencijala, ciljna skupina nezaposleni s evidencije HZZ-a, Primorsko-goranska županija, 2012.
- Vidikovac riječke povijesti, program razvoja turizma, Grad Rijeka, 2006.
- Autohtonika, Razvoj autohtonih proizvoda u Primorsko-goranskoj županiji, 2005.
- Ispitivanje poduzetničkog potencijala, ciljna skupina stipendisti Grada Rijeke, Grad Rijeka, 1999.
- Ispitivanje poduzetničkog potencijala, ciljna skupina poduzetnici na području Tramontane na otoku Cresu, dio projekta Održivi razvoj Tramuntane, 1997.
- Ispitivanje poduzetničkog potencijala, ciljna skupina poduzetnici i početnici na području grada Osijeka, 1997.
- Ispitivanje poduzetničkog potencijala, ciljna skupina grada Lipika, Uvodno poduzetništvo, 1997.
- Ispitivanje poduzetničkog potencijala, ciljna skupina poduzetnici početnici na području grada Rijeke, 1996.
- Ispitivanje poduzetničkog potencijala, ciljna skupina stanovništvo Općine Skrad, 1996.

Program izobrazbe djelatnika institucija i poduzetnika

Od 1997. godine provodimo samostalno program izobrazbe za poduzetnike i poduzetnike početnike te djelatnike raznih institucija, organizacija i udruge u suradnji s Ministarstvom poduzetništva i obrta te drugih institucija i organizacija na teme iz:

- Izrada i vođenje EU projekata
- Jačanje kapaciteta za privlačenje investitora
- Osnove poduzetništva
- Sustavno poduzetništvo
- Strateško planiranje
- Sustav potpornih institucija
- Planiranje poslovanja
- Financiranje poslovanja
- Marketing
- Umrežavanje i udruživanje poduzetnika
- Ispitivanje poduzetničkog potencija
- ostali.

Jednako tako, provode se i druge teme u suradnji s drugim vanjskim suradnicima.

Provedeni programi izobrazbe u:

- Primorsko-goranskoj županiji
- Gradu Rijeci
- Općina Skrad
- Grad Osijek
- Grad Pakrac
- BiH gradovi i općine
- Grad Daruvar
- Grad Crikvenica
- Grad Opatija
- Poduzetnički centar Samobor
- Razvojna agencija Šibensko-kninske županije
- Grad Otočac
- PINS – Skrad
- Karlovačkoj županiji

Program izobrazbe za EU projekte provodimo od 2006. godine i to za:

- Ministarstvo regionalnog razvoja i EU fondova
- Primorsko-goransku županiju
- Društva i ustanove u vlasništvu Primorsko-goranske županije
- Karlovačku županiju
- HGK-ŽK Otočac
- Grad Opatiju
- AIESEC Rijeka
- Savez udruga privatnih iznajmljivača Hrvatske.

Ostali programi izobrazbe u sklopu EU projekata od 2005. godine iz ruralnog razvoja, turizma, sustavnog poduzetništva, energetske učinkovitosti, i drugih tema prema:

- većini općina i gradova u PGŽ i drugih institucija i organizacija,
- ino-partnerima.

Prezentacije ekonomskog i društvenog razvoja županije, RRA PORIN i sustavnog poduzetništva:

- Sustavno poduzetništvo u Primorsko-goranskoj županiji i Gradu Rijeci, I. nacionalno savjetovanje o gospodarstvu i poduzetništvu, Ministarstvo gospodarstva, Opatija 1997.
- Ujedinjene nacije u Genevi 1999. – Najbolja praksa poduzetničkih inkubatora (poziv Ministarstva gospodarstva rada i poduzetništva), Doris Sošić
- CEI (Srednjo-europska inicijativa), Trst 2001. - Razvoj ženskog poduzetništva, Doris Sošić
- Ujedinjene nacije u Genevi 2003. – Najbolje prakse zemalja u tranziciji, primjeri Slovenije i Hrvatske, Delegacija Ministarstva gospodarstva rada i poduzetništva, Razvoj potpornih institucija u RH, Doris Sošić
- Razvojni projekti Grada Rijeke, Sajam pomorstva, Quindao, 2004., Doris Sošić
- Razmjena iskustava regija Veneto i Friuli Venezia Giulia s Istarskom i Primorsko-goranskim županijom 2006., Pordenone, Italija, Ekonomsko-sociološki pokazatelji Primorsko-goranske županije, Doris Sošić
- EU projekti u provođenju, Ministarstvo EU integracija, Brijuni, 2005., Doris Sošić
- EU projekti u provođenju RRA PORIN i Grada Rijeke, VIII. nacionalno savjetovanje o gospodarstvu i poduzetništvu, Ministarstvo poduzetništva i obrta, Šibenik, 2005., Doris Sošić
- EU projekt Adriatic Action Plan 2020, Grad Rostock, Njemačka, 2005., Doris Sošić
- EU projekti u provođenju RRA PORIN, Savjet EU integracija županija, Vukovar 2007. i Zadar 2008.,
- EU projekti u turizmu i kulturi, EU tjedan u Reggio Emiglji, Italija, svibanj 2010.,
- Jadranska Hrvatska, Završna konferencija projekta Jačanje kapaciteta za regionalni razvoj, Ministarstvo regionalnog razvoja i vodnog gospodarstva, Zagreb, 2010., Doris Sošić
- Potencijali za privlačenje investitora Primorsko-goranske županije, Business Summit, Tokyo, 2010., Doris Sošić
- Potencijali za privlačenje investitora Primorsko-goranske županije, Singapur, 2011., Doris Sošić
- Potencijali za privlačenje investitora Primorsko-goranske županije, Mantova, Italija, 2011., Doris Sošić
- Razvojni projekti Primorsko-goranske županije, Finest, Pordenone, 2012. Robert Komen i Doris Sošić,
- Potencijali za investitore Primorsko-goranske županije, Unioncamere Veneto, Marghera, Italija, veljača 2013., Doris Sošić
- Mogućnosti suradnje talijanskih i hrvatskih poduzetnika, Opatija, Ernest Cukrov
- Potencijali za investitore Primorsko-goranske županije, Unioncamere Veneto, Marghera, Italija, studeni 2013., Doris Sošić
- Potencijali za investitore Primorsko-goranske županije, Circolo Italiano, Rijeka, 2014., Doris Sošić
- ostale razne domaće i inozemne konferencije i okrugli stolovi.

Priprema, pokretanje i sudjelovanje u osnivanju raznih institucija

- pokretanje i opremanje te sufinanciranje poduzetničkih Regina info-centara u Općini Vinodol, Gradu Crikvenica, Općini Skrad, Gradu Vrbovsko i Gradu Rabu na području Primorsko-goranske županije u sklopu EU projekta REGINA putem programa CARDS 2003, 2005.
- pokretanje i opremanje Udruge za promicanje energetske učinkovitosti CEZAR u sklopu EU projekta BULB – putem programa Interreg IIIA – CARDS PHARE 2006., izrada svih potrebnih dokumenata za registraciju i djelovanje, 2009.
- priprema i registriranje Regionalna energetska agencija – REA Kvarner d.o.o. - REA KVARNER u sklopu EU projekta Pokretanje energetske agencije putem programa IEE-CIP , 2009.
- u cilju umrežavanja poduzetnika sudjelovanje u inicijativi osnivanja Auto servisnog klastera Rijeka, priprema projekta i potrebnih dokumenta i aktivnosti za pokretanje Autoklastera, 2010.
- pomoći u pokretanju klastera Adriona, Opatija, 2011.
- pokretanje i osnivanje Udruga LAG-a Terra Liburna za područja Općine Matulji, Općine Klana, Općine Viškovo, Općine Mošćenička Draga, Općine Lovran, Grada Kastva i Grada Opatije, izrada svih potrebnih dokumenata za registraciju i djelovanje, 2013.
- pomoći u pokretanju Udruge Poslovni klub žena Rijeka, 2014.

Članstvo:

- Udruga Eko Liburnia, Rijeka
- Udruga Lokalna akcijska grupa Gorski kotar, Lokve
- Udruga Lokalna akcijska grupa Terra Liburna, Kastav
- Konzorcij SLOHRA (slovensko-hrvatske razvojne agencije)

OPĆINA BAŠKA

Palada 88, 51523 Baška
T +385 51 750 550
F +385 51 750 560
E opcina-baska@ri.t-com.hr
W www.baska.hr

RIJEČKA RAZVOJNA
AGENCIJA PORIN

Grad Rijeka

Riječka razvojna agencija Porin d.o.o.

Milutina Barača 19, HR-51000 Rijeka

T +385 634 330

F +385 51 634 340

E rraporin@porin.hr

W www.porin.hr